

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Випускна робота бакалавра

на тему «Оцінювання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств (на матеріалах ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»)»

Виконала: студентка 4-го курсу, групи 401-ЕФ

Спеціальності

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Никифорова А. В.

Керівник: к.е.н., доцент Маслій О. А.

Рецензент: Литвишко А. М.

Засвідчую, що в цій роботі немає запозичень із

праць інших авторів без відповідних посилань

Никифорова А. В.

Підтверджую достовірність даних, використаних у

роботі

Никифорова А. В.

Полтава, 2024 року

ЗМІСТ

В

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО

П

О

П

О.....

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТРАТЕГІЧНО

Б

А

Ж

П

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Б

П

2. Детермінанти ефективного використання фінансового потенціалу

О

3. Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку стратегічно

Б

П

О

П

О

О

О

О

О

				ВР.....401-ЕФ.....20041.....			
	П. І. Б.	Підпис	Дата				
Розроб.	Никифорова А. В.			Оцінювання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств (на матеріалах ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»)	Літ.	Арк.	Акрушів
Перевір.	Маслій О. А.						
Н. Контр.					Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування		
Затверд.	Кулик В. А.						

П

О

ВСТУП

Актуальність. В сучасних умовах, коли Україна зіштовхується з численними викликами, такими як економічна нестабільність та конкуренція на світових ринках, оцінювання фінансового потенціалу стратегічних підприємств стає надзвичайно важливою. Це допомагає визначити сильні та слабкі сторони компаній, раціонально розподіляти фінансові ресурси і приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Оцінювання фінансового потенціалу визначає готовність підприємств до довгострокових інвестиційних проектів, їх здатність забезпечувати стабільні грошові потоки та залучати додатковий капітал. Це важливо для ключових секторів, таких як енергетика, металургія, машинобудування, ІТ та агропромисловий комплекс. Високий фінансовий потенціал є важливою умовою успішної діяльності, а також визначає готовність до міжнародного співробітництва та виходу на нові ринки, що сприяє розвитку української економіки та її інтеграції у світову економічну систему.

Дослідження оцінювання фінансового потенціалу стратегічних підприємств - актуальна тема як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні. В Україні на цю проблематику звертали увагу такі вчені, як О. Ареф'єва, І. Бланк, О. Вовк, В. Лук'яненко, С. Пілецька, В. Савчук, які працювали над методиками оцінювання фінансового потенціалу, аналізу фінансової стійкості та визначення стратегічних напрямків розвитку компаній.

Міжнародні дослідження також активно вивчають питання оцінювання фінансового потенціалу стратегічних підприємств. Вчені, такі як М. Портер, Р. Румельт, Р. Каплан і Д. Нортон, розробляли концепції конкурентних стратегій підприємств та системи збалансованих показників для оцінювання ефективності їх діяльності.

Зарубіжні дослідження зазвичай акцентують увагу на комплексних методиках оцінювання, які враховують фінансові та нефінансові показники,

надаючи більш повну картину про потенціал підприємства. Вітчизняні дослідження часто зосереджуються на адаптації цих методик до умов української економіки.

Мета роботи полягає у дослідженні теоретико-методологічних засад оцінювання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств для визначення їхньої здатності до стабільного розвитку та конкурентоспроможності на прикладі ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод».

Завдання дипломної роботи включають:

- вивчення теоретичних підходів до визначення поняття та складових фінансового потенціалу підприємств;
- визначення та характеристика факторів, що впливають на фінансовий потенціал стратегічно важливих підприємств;
- систематизація основних методів оцінювання фінансового потенціалу підприємств;
- проведення загальної характеристики та аналіз ресурсно-майнового потенціалу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» та фінансових показників діяльності підприємства;
- оцінювання фінансового потенціалу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»;
- дослідження зарубіжного досвіду розвитку фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств;
- визначення детермінантів ефективного використання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств в Україні та встановлення пріоритетних напрямів державної політики в цій сфері.

Досягнення цих завдань сформує цілісне уявлення про фінансовий потенціал стратегічно важливих підприємств, що сприятиме їх ефективному управлінню й забезпеченню стійкого економічного розвитку країни.

Об'єктом дослідження є процес оцінювання та аналізу фінансового потенціалу стратегічно важливого підприємства на матеріалах ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод».

Предметом дослідження є теоретико-методологічні засади оцінювання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств для визначення їх здатності розвиватися та підтримувати матеріальну конкурентоспроможність ПАТ «Крюківський транспортний завод».

Щоб вирішити поставлені завдання в дипломній роботі було використано такі методи: теоретичного узагальнення, статистичні, економіко-математичного аналізу, прогнозування, трендовий і кореляційний аналіз, графічні та табличні методи.

Інформацією даного дослідження стали наукові праці українських та зарубіжних науковців, даних Державної служби статистики, звітів різних держструктур в тому числі для Світового Банку, нормативно-правових актів державних органів та законів України, фінансових звітів ПАТ «Крюківський вагобудівний завод» за 2020-2022 роки.

Робота виконується на матеріалах стратегічно важливого підприємства – Публічного акціонерного товариства «Крюківський вагобудівний завод».

Результати дослідження апробовані на VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Економічна безпека: держава, регіон, підприємство» 16 травня 2024 року. Тема доповіді: «Чинники формування і використання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств в Україні».

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, яку було використано під час написання та додатків. Загальний обсяг даної роботи становить 102 сторінки основного тексту, 21 таблиці, 32 рисунка та 5 додатків. Список використаних джерел складає 71 найменування, що розміщено на 7 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТРАТЕГІЧНО ВАЖЛИВИХ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Поняття та складові фінансового потенціалу підприємств

Сучасні динамічні умови фінансового ринку зумовили значну роль у стабільності та життєздатності підприємства. Це мотив для інвестицій та інновацій, а також основа для прийняття стратегічних рішень. Умови стрімкого економічного росту накладають на будь-якого учасника економічної діяльності основне завдання – досягнення і підтримання фінансової міцності. Чим більша міцність підприємства, тим менше воно піддане неочікуваним змінам на ринковій сцені, що відображається у його економічній стабільності. Цей процес реалізується за допомогою менеджменту фінансового потенціалу, який є важливою складовою економічної діяльності.

Економічний потенціал є підґрунтям для ухвалення стратегічних управлінських рішень, визначає формування та реалізацію відповідного плану дій у майбутньому, виступає головним механізмом управління фірмою. На рисунку 1.1 зображено складові економічного потенціалу.

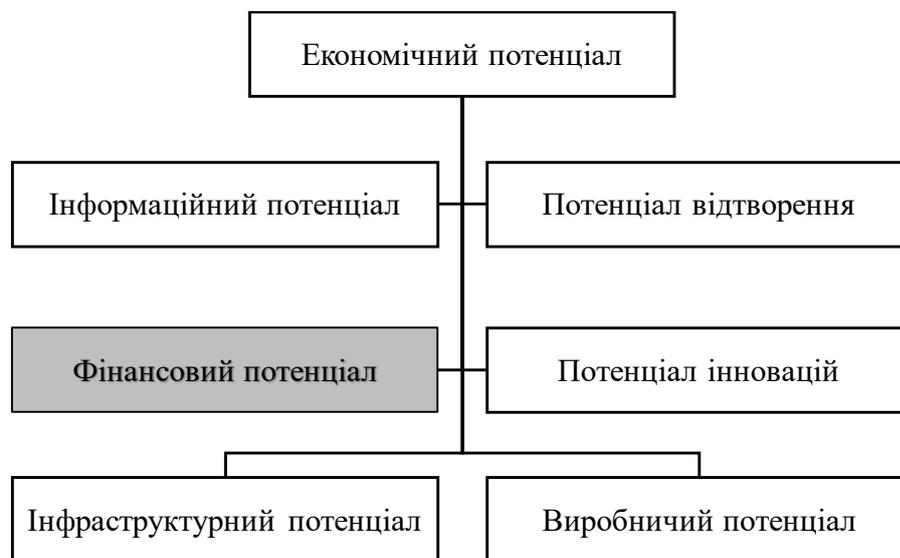

Рис. 1.1. Складові економічного потенціалу [1]

Отож, фінансовий потенціал підприємства – це складова частина економічного потенціалу та являє собою загальну вартість грошових ресурсів компанії і здатність використовувати ці ресурси для досягнення корпоративних цілей щодо розвитку. Він описує комунікаційність компанії отримувати дохід, підтримувати фінансову стабільність і спрямовувати ресурси на розвиток [2]. Фінансовий потенціал підприємства складається як з кількісних, так і з якісних показників, які описують здатність підприємства з формування, збереження та використання витрат на його діяльність [3].

Багато науковців розкривали сутність фінансового потенціалу (табл. 1.1). Найчастіше його характеризують як певну частину від сукупного економічного потенціалу підприємства.

Таблиця 1.1

Визначення терміну «фінансовий потенціал»

Науковець	Фінансовий потенціал – це
А. С. Назаренко	спроможність підприємства мобілізувати, залучати та ефективно використовувати фінансові ресурси для досягнення своїх цілей і завдань [4].
В. В. Глущенко	за комплексним підходом він відображає всі аспекти минулого, теперішнього та майбутнього стану підприємства, які охоплюють як кількісні, так і якісні показники і визначають його розвиток [5].
О. Д. Костевич	наслідок роботи основних груп параметрів, таких як ринковий і ресурсний потенціал, фінансовий стан підприємства, які вказують обсяг і якість фінансових, матеріальних (виробничі потужності, матеріали), нематеріальних (інтелектуальні цінності, кадровий потенціал) ресурсів компанії [9].
В. В. Ковальов	утворювач бази для перетворення наявного у підприємства ресурсного потенціалу в певні результати від діяльності підприємства [8].
І. Г. Бришченко	обсяг фінансових ресурсів, які воно має у власності, отримані у вигляді позик або приваблені з інших джерел, і які використовуються для покриття поточних і майбутніх витрат [10].
Євдокімов Ф.І., Мізіна О.В.	можливості управління фінансами для оптимального розподілу фінансових активів [11].
Маслиган О.О.	модель системи фінансового управління, яка узагальнюється на рівень потенціалу підприємства для спрямованого розвитку у фінансовій сфері [12].

Фінансовий потенціал компанії – це своєрідний «енергетичний запас» для функціонування, розвитку та виживання у складному світі бізнесу. Він складається з різних компонентів, які дозволяють підприємствам розв’язати свої

фінансові проблеми та досягати поставлених цілей. Для точнішого розкриття поняття варто розглянути його складові (рис. 1.2)

Фінансовий потенціал також охоплює здатність підприємства залучати кошти із зовнішніх джерел через позики, інвестиції та випуск акцій. На цю здатність можуть впливати такі фактори, як репутація компанії, кредитоспроможність та фінансовий менеджмент.

Рис. 1.2. Складові фінансового потенціалу підприємства

Крім того, фінансовий потенціал включає такі аспекти, як фінансова стабільність і надійність. Це означає, що підприємство здатне протистояти фінансовим труднощам, які можуть виникнути через ринкові зміни або економічні кризи, і забезпечувати стабільність у невизначених ситуаціях.

Успішне управління фінансовим потенціалом компанії вимагає врахування всіх цих аспектів та розробки стратегії, спрямованої на максимізацію потенціалу компанії та досягнення її фінансових цілей.

На рисунку 1.3 можна визначити наступні сутнісні характеристики поняття «фінансовий потенціал підприємства».

Рис. 1.3. Характеристики фінансового потенціалу підприємства [13]

Характерними ознаками фінансового потенціалу як економічної категорії є організованість, комунікативність, ступеневість, потенціал росту, цільове підпорядкування, диверсифікованість.

Доречно розглянути основні функції, що виконує фінансовий потенціал (рис. 1.4).

Рис. 1.4. Функції фінансового потенціалу підприємства [14]

Розподільча функція відображається у розподілі та перерозподілі фінансових активів між суб'єктами економічних відносин відповідно до попиту, пропозиції, потреб, доцільності, мотивації, цілей та стратегії розвитку.

Функція ресурсотворення створює необхідну кількість фінансових активів у користуванні суб'єктів економічних відносин задля забезпеченості їх фінансово-господарської діяльності.

Контрольна функція забезпечує контроль над формуванням, зберіганням, використанням і відтворенням фінансових активів суб'єкта економічних відносин відповідно до чинної нормативно-правової бази, поточних та довгострокових пріоритетів його розвитку.

Остання – показникова дає можливість визначити ризики, економічний стан, тенденції, можливість суб'єкта економічних відносин забезпечувати процес відтворення для виконання своїх поставлених цілей [14].

Організація фінансової системи та здатність створювати власні ресурси інформації. Кожен із зазначених вищих компонентів потенціалу складається з кількох різних факторів, які впливають на його функцію та оцінюються за допомогою певного набору показників. Підвищення фінансового потенціалу говорить про стійкість фінансового стану, ефективне використання ресурсів, успішну політику управління та конкурентоспроможність суб'єкта господарювання [15].

Враховуючи характеристики фінансового потенціалу підприємства, його визначення можна узагальнити так: фінансовий потенціал підприємства – це комплексна характеристика системи менеджменту фінансовою діяльністю. Ця характеристика виражається в здатності формування потрібного обсягу фінансових ресурсів із різних джерел, їх ефективному розподілі та використанні для забезпечення тактичних і стратегічних фінансових завдань у майбутньому розвитку підприємства [19].

Фінансовий потенціал підприємства і його фінансові ресурси класифікують різними способами. Їх узагальнення наведено на рисунку 1.5.

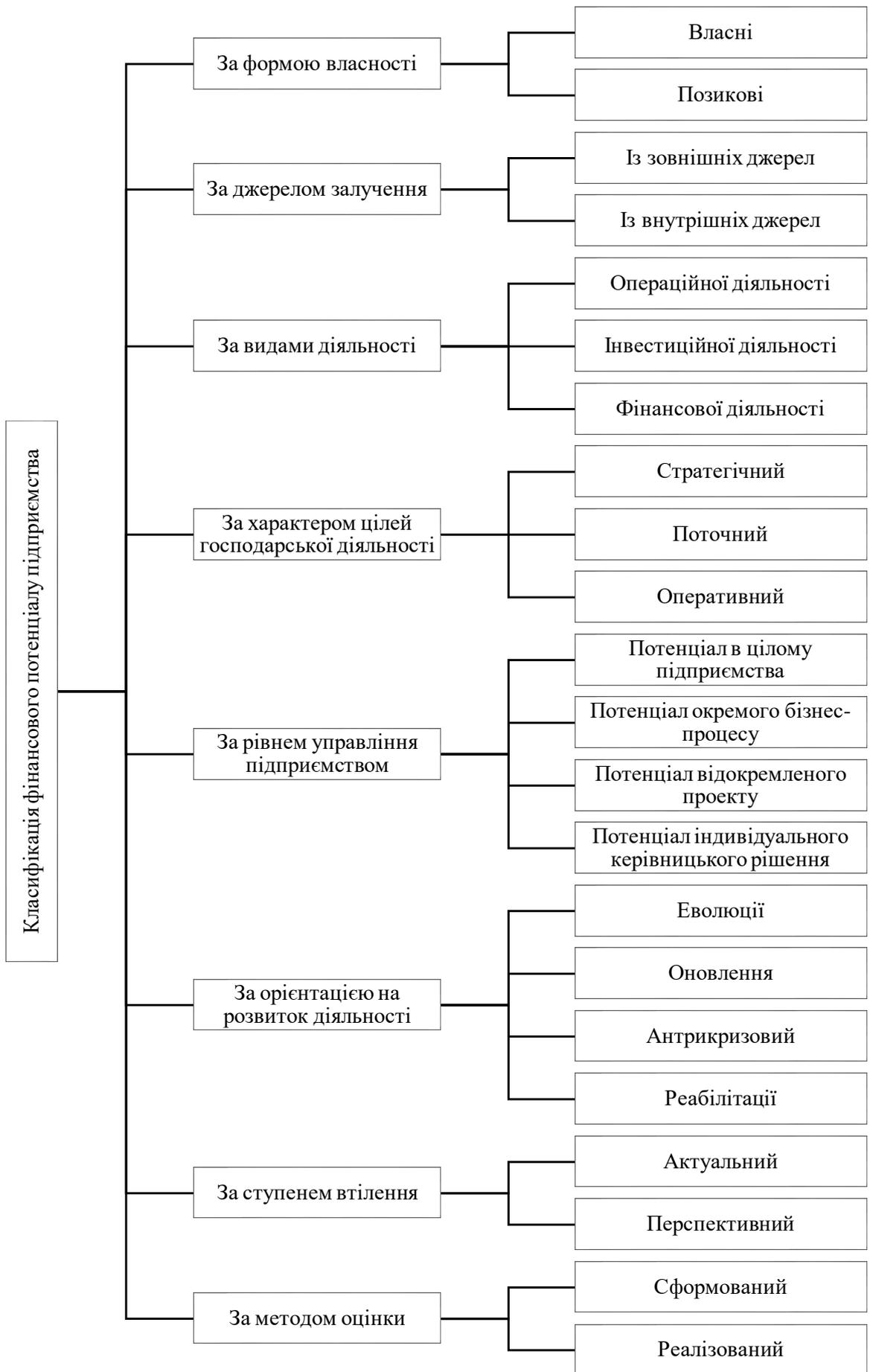

Рис. 1.5. Класифікація фінансового потенціалу підприємства

Отже, із вищенаведеного рисунку можна спостерігати, що за формою власності на залучені фінансові ресурси поділяються на потенціал залучення власних та позикових фінансових ресурсів. Власні фінансові ресурси характеризуються сумою коштів, залучених у діяльність підприємства та закріплених за підприємством відповідно до форми власності (частина відводиться в зону накопичення, забезпечує формування власного капіталу компанії). Позикові фінансові ресурси беруть участь у діяльності підприємства відповідно до основних принципів повернення, платності, строковості. Можливість залучення даної групи ресурсів залежить від багатьох вимог, які кредитори висувають до підприємства, серед яких основними є достатня фінансова стійкість, платоспроможність та ефективність планового використання відповідних ресурсів.

За джерелом залучення коштів підприємства науковці виділяють потенціал залучення фінансових ресурсів із внутрішніх й зовнішніх джерел. Внутрішніми джерелами формування власних фінансових ресурсів підприємства є чистий прибуток і амортизаційні відрахування, вихідний капітал і залишки нерозподіленого прибутку, позикові фінансові ресурси – залишки коштів і платежі, що використовуються для забезпечення майбутніх витрат, а також середній залишок поточних зобов'язань, розрахований за плановий період. До зовнішніх джерел залучення власних фінансових ресурсів компанії відносять суми коштів, отримані шляхом додаткової емісії акцій або випуску додаткових акцій з метою залучення фінансових ресурсів – компанія планує залучати всі форми та види позик для фінансування певних цілей і завдання розвитку [16].

За видами господарської діяльності підприємства, фінансування із залученням фінансових ресурсів відповідно є потенціал фінансування операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Операційна діяльність є основною складовою всієї господарської діяльності підприємства, дохід приносить реалізація товарів або послуг. Інвестиційна діяльність трактується як сфера реалізації управлінських рішень щодо інвестування капіталу в різні об'єкти та інструменти з метою отримання економічного чи неекономічного

ефекту, а мета залучення та використання інвестиційних ресурсів має інтегруватися в стратегію розвитку компанії. Потенціал забезпечення фінансування інших видів діяльності відображається та реалізується у широкому спектрі його функціональних потреб та можливостей, які не входять у сферу операцій та інвестицій.

За характером цілей господарської діяльності підприємства, що потребують фінансового забезпечення, виділяють такі типи фінансового потенціалу як стратегічний, поточний та оперативний. Стратегічний описує можливості підприємства залучати та ефективно використовувати фінансові ресурси для досягнення стратегічних цілей його розвитку. Поточний характеризує можливості підприємства залучати та ефективно використовувати фінансові ресурси для досягнення миттєвих цілей поточної діяльності. Оперативний описує можливості підприємства залучати та ефективно використовувати фінансові ресурси для досягнення оперативних цілей у короткі терміни (кварталу, місяця, декади).

За рівнем управління підприємством розрізняють фінансовий потенціал підприємства, бізнес-процесу, окремого проекту та індивідуального керівницького рішення. Перший визначається на основі стратегічних, оперативних і тактичних планів діяльності підприємства в цілому. Фінансовий потенціал окремого бізнес-процесу визначається на основі унікальних потреб і можливостей кожного з бізнес-процесів, що складають діяльність підприємства. При розгляді потенціалу відокремленого проекту підприємство розглядають як сукупність проектів, що втілюються, з різним складом і обсягом необхідних ресурсів і т. д. Фінансовий потенціал індивідуального керівницького рішення, що ухвалюється в межах виконання поточної діяльності, тобто для його прийняття необхідно привернення додаткових фінансових ресурсів і спрямоване на досягнення певного результату.

За орієнтацією на розвиток діяльності підприємства поділяють на потенціал еволюції, оновлення, реабілітації, антикризовий фінансовий потенціал. Фінансовий потенціал еволюції визначає можливості підприємства з

приваблення та ефективного використання фінансових ресурсів для втілення проєктів, спрямованих на розширене відтворення господарської діяльності, забезпечуючи зростання її обсягів. Потенціал оновлення відображає можливості підприємства залучати та використовувати фінансові ресурси для фінансування простого відтворення основних засобів та нематеріальних активів (джерелом фінансування є амортизаційний фонд). Антикризовий фінансовий потенціал вказує на можливості підприємства залучати та ефективно використовувати фінансові ресурси для фінансування програми кризового управління підприємством. Фінансовий потенціал реабілітації показує спроможність компаній залучати та ефективно використовувати фінансові ресурси для фінансування плану реабілітації.

За ступенем втілення розрізняють актуальний та перспективний фінансові потенціали. Актуальний фінансовий потенціал, тобто потенціал теперішній, досягнутий на цей момент часу, тобто підприємство може оцінити найбільшу кількість фінансових ресурсів, які можна залучити для фінансування відтворювальних процесів в реальних умовах функціонування фінансової підсистеми. Перспективний фінансовий потенціал, на відміну від попереднього, характеризується можливістю залучення фінансових ресурсів підприємством у майбутньому періоді (довгостроковому чи короткостроковому) з урахуванням перспектив діяльності і реалізації резервів зростання ефективності [17].

За методом оцінювання є сформований та реалізований фінансовий потенціал. Об'єктом дослідження у випадку сформованого потенціалу є встановлення розміру наявного фінансового потенціалу, його забезпечення для досягнення цілей розвитку, а також визначення його системних властивостей і характеру розвитку. Використаний фінансовий потенціал на концептуальному рівні являє собою процес перетворення потенціалу в конкретні та вимірні результати. З цього боку реалізований фінансовий потенціал підприємства слід порівнювати із сформованим з урахуванням рівня відповідності, та оцінювати рівень результативності та ефективності реалізації фінансового потенціалу [18].

Таким чином, фінансовий потенціал підприємства – це сукупність фінансових ресурсів і можливостей, що використовуються для досягнення стратегічних та тактичних цілей, забезпечуючи сталий розвиток та конкурентоспроможність.

1.2. Фактори, що впливають на фінансовий потенціал стратегічно важливих підприємств

Важливість фінансового потенціалу для стратегічних підприємств не можна переоцінити. Варто визначити що собою являють стратегічно важливі підприємства. Насамперед це підприємства, які відіграють фундаментальну роль у соціально-економічному розвитку країни або регіону, мають великий вплив на національну безпеку, економіку та інші сфери. Вони можуть охоплювати підприємства, які є лідерами в своїй галузі, особливо важливі для національного виробництва, енергетики, транспорту, металургії, оборони, інновацій тощо. Такі підприємства отримують підтримку держави і визначаються як пріоритетні для розвитку та забезпечення стабільності економічного простору. Ці підприємства здатні залучати ресурси, вирішувати фінансові завдання та реалізовувати свої стратегічні цілі завдяки належному управлінню фінансами та аналізу зовнішнього середовища [56].

Кабінет Міністрів України затверджував перелік підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави постановою №1734 від 23.12.2004 р.. Проте вже у 2015 році дана постанова втратила чинність, й була затверджена постанова «Про затвердження переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки й безпеки держави» №83 від 04.03.2015 р., яка щорічно переглядається та доповнюється.

У зв'язку з великою залежністю фінансових можливостей підприємства від змін в економічному оточенні, важливо враховувати вплив факторів, які впливають на формування та використання фінансового потенціалу. Вчені, які

займаються цим питанням, виявили, що зазвичай такі фактори можна поділити на дві категорії – зовнішні та внутрішні.

На рисунку 1.6 узагальнено всі фактори, що провокують розвиток складових фінансового потенціалу.

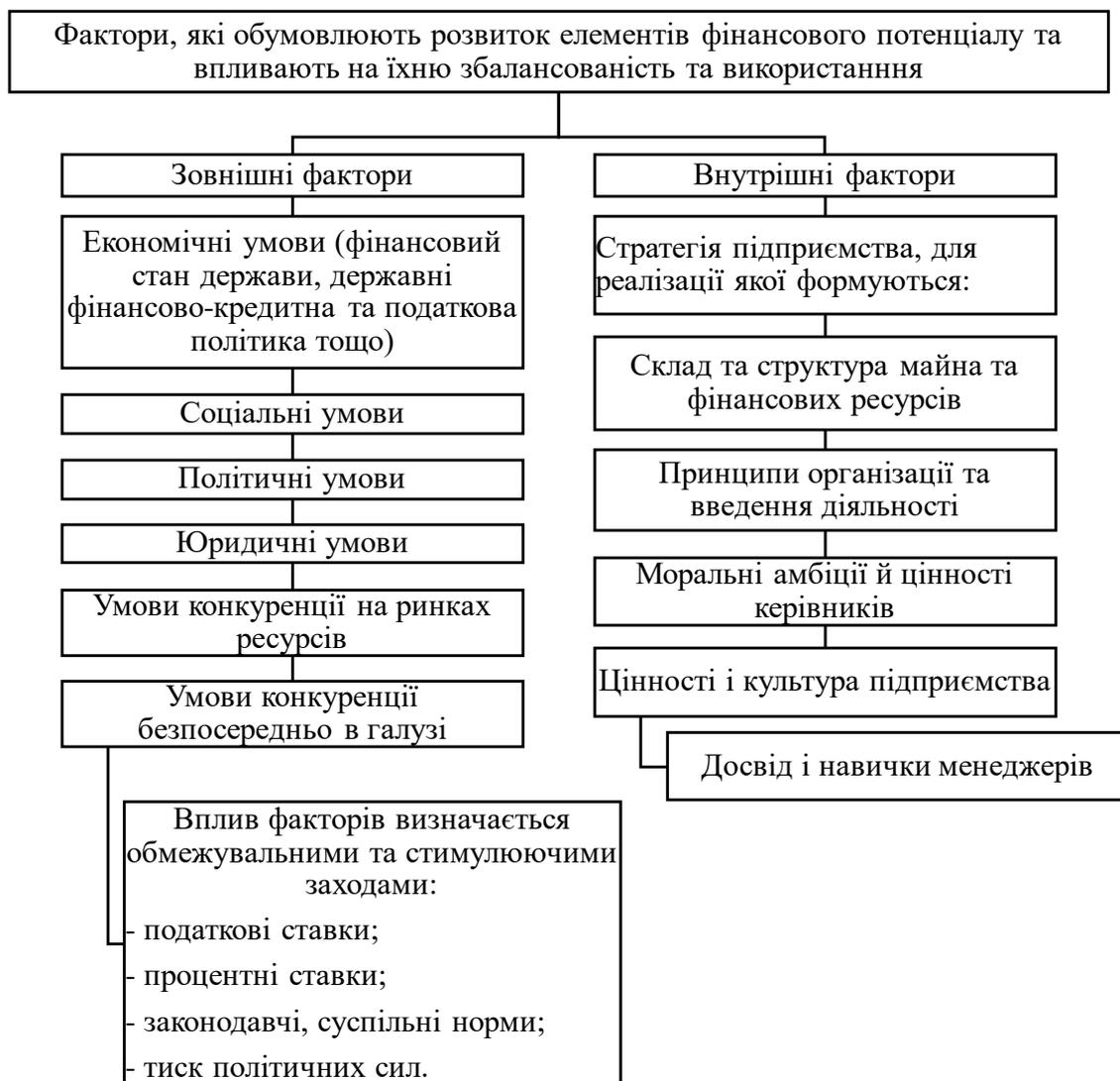

Рис. 1.6. Фактори впливу на фінансовий потенціал підприємства [20]

Зовнішні фактори, які або не піддаються впливу в управлінні, або піддаються йому частково. Вони обумовлені характеристиками зовнішнього середовища підприємства, такими як економічні, політичні, техніко-технологічні (галузеві) та соціальні чинники.

Макроекономічні умови впливають на фінансовий потенціал стратегічних підприємств через кілька ключових чинників (рис. 1.7).

Рис. 1.7. Макроекономічні чинники, які впливають на фінансовий потенціал стратегічних підприємств

Швидкий темп зростання економіки сприяє підвищенню попиту та прибутковості, тоді як рецесія може призвести до втрат та банкрутств. Зростання рівня інфляції збільшує витрати підприємств, тоді як зниження полегшують планування витрат. Процентні ставки впливають на доступ до кредитів та інвестицій – високі ставки ускладнюють обслуговування боргу, тоді як низькі ставки стимулюють кредитування та інвестиції. Курсова політика сильно впливає на експорт й імпорт товарів, змінюючи конкурентоспроможність компаній на світовому ринку. Глобалізація збільшує конкуренцію та стимулює інновації, але може призвести до втрати робочих місць. Політична та соціальна стабільність створює сприятливе середовище для інвестицій та бізнесу, тоді як нестабільність може негативно вплинути на економіку та діяльність підприємств [24].

Варто відзначити, що вплив макроекономічних умов на фінансовий потенціал стратегічних підприємств залежить від різних факторів. Деякі галузі реагують на зміни макроекономічних умов більш чутливо. Важливим є розмір та структура власності підприємства, бо великі та міжнародні компанії мають більше можливостей для пристосування до змін у макроекономічних умовах.

Приклади впливу макроекономічних умов на фінансовий потенціал стратегічних підприємств демонструють значну різноманітність та складність

взаємозв'язків між економічними чинниками та успішністю підприємств. Протягом економічного буму 2000-х років в Україні, підприємства, такі як Нафтогаз України», «Укрзалізниця» та «Енергоатом», відзначилися значним зростанням фінансових показників, завдяки сприятливому зростанню світових цін на енергоносії та активній інвестиційній діяльності. Однак, рецесія 2008-2009 років призвела до значного зниження доходів та рентабельності багатьох стратегічних підприємств, як «Криворіжсталь», «АрселорМіттал Кривий Ріг», також негативно позначилося на рентабельності ряду стратегічних підприємств, включаючи «Укрпошту», «Укравтодор» та «Укртелеком» [32].

У 2023 році війна вплинула на макроекономічні умови, призводячи до зниження ВВП, зростання інфляції та девальвації гривні. Ці фактори суттєво підірвали фінансовий потенціал багатьох стратегічних підприємств, знижуючи їх доходи, рентабельність та інвестиційну привабливість [26].

Вплив стану та розвитку конкретної галузі на фінансовий потенціал стратегічних підприємств є важливим аспектом. Основними факторами впливу галузевої кон'юнктури на фінансовий потенціал є рівень попиту та пропозиції, конкурентна боротьба та бар'єри входу на ринок. Зростання попиту може сприяти збільшенню обсягів продажів і доходів, тоді як зниження попиту може призвести до втрат та падіння рентабельності. Високий рівень конкуренції може змушувати підприємства знижувати ціни, тоді як низький рівень конкуренції може стимулювати підвищення цін. Наявність бар'єрів для входу на ринок, таких як великі витрати на вступ або регуляторні обмеження, впливає на здатність підприємства зберігати стабільність на ринку [25].

Вплив державної політики на фінансовий потенціал стратегічних підприємств є складним і має багато аспектів. Державна політика може мати як позитивний, так і негативний вплив на ці підприємства через різні заходи і програми, що приймаються та реалізуються.

Одним із важливих напрямків державної політики є податкова політика. Рівень і структура податків можуть суттєво впливати на рентабельність та

інвестиційну привабливість підприємств. Додаткові податки на прибуток або майно можуть призвести до скорочення інвестицій та зниження темпів розвитку. З іншого боку, податкові пільги та стимули можуть сприяти розвитку підприємств, стимулюючи їхню модернізацію та інновації [27]. Закони, норми та стандарти, що регулюють діяльність підприємств, можуть впливати на їхні витрати, конкурентоспроможність та доступ до ринків. Жорсткі екологічні норми можуть вимагати від підприємств значних витрат на модернізацію, що може негативно вплинути на їхню прибутковість [28]. Фінансова підтримка, консультаційна допомога та державні закупівлі можуть допомогти стратегічним підприємствам розвиватися та зміцнювати свою позицію на ринку [29].

Необхідно підкреслити, що вплив державної політики на фінансовий потенціал підприємств завжди є складним і має багато відтінків. Ефективність такого впливу залежить від багатьох факторів, таких як чіткість стратегії, прозорість правил, рівень бюрократизації та якість роботи державних органів.

Глобалізація – це процес, що зміцнює взаємозв'язки та взаємозалежність між країнами світу. Вона має великий вплив на фінансовий потенціал стратегічних підприємств, що може бути як корисним, так і шкідливим, залежно від різних факторів, таких як галузеві особливості, масштаби підприємства, його конкурентні переваги та стратегії адаптації до глобального ринку.

Одним із ключових аспектів впливу глобалізації є розширення ринків збуту. Це дає можливість стратегічним підприємствам отримати доступ до нових ринків, що може призвести до значного зростання обсягів продажів, доходів та, відповідно, фінансового потенціалу. Українські аграрні компанії виходять на ринки Азії та Африки, а українські ІТ-компанії експортують свої послуги до країн Європи та Північної Америки [30]. Також глобалізація сприяє зниженню витрат. Це відбувається шляхом оптимізації цепів постачання, використання дешевої робочої сили в країнах, що розвиваються, та доступу до нових технологій та ресурсів. Багато компаній переносять виробництво трудомістких товарів до країн з низькими витратами на робочу силу, а також використовують аутсорсинг певних функцій, таких як бухгалтерський облік або ІТ-підтримка [31].

Соціальний фактор є важливим у створенні фінансового потенціалу стратегічних підприємств в Україні. У таблиці 1.2 наведено позитивні й негативні складові соціальної сфери, які впливають на фінансовий потенціал підприємства.

Таблиця 1.2

Позитивні та негативні складові соціальної сфери

Соціальні складові, що впливають на фінансовий потенціал підприємства	
Позитивні	Негативні
Зростання кваліфікації робочої сили – покращення продуктивності праці, зниження витрат та збільшення доходів підприємств. В Україні наявне зростання рівня освіти та кваліфікації робочої сили, що позитивно впливає на продуктивність та конкурентоспроможність підприємств [32].	Соціальні заворушення (політична нестабільність та протести) – спричинюють перебої у роботі підприємств, зниження інвестиційної привабливості та втрати доходів. В Україні спостерігається політична нестабільність, що негативно впливає на бізнес-середовище [33].
Підвищення рівня життя населення – збільшення попиту на товари та послуги, що виробляються стратегічними підприємствами. В країні зросла купівельна спроможність українського населення, що посприяло підвищенню обсягів споживання товарів та послуг, що створює нові можливості для підприємств.	Низький рівень соціального захисту – зростання бідності та соціальної напруги, що може негативно вплинути на попит на товари та послуги
Зміцнення соціальної відповідальності – покращує репутацію підприємства, збільшити лояльність клієнтів та інвесторів, а також знизити ризики. Багато українських підприємств звертають увагу на розвиток соціальної відповідальності, що сприяє позитивному сприйняттю їхніх дій на ринку.	Зменшення чисельності та старіння населення – дефіциту робочої сили та зниження попиту на товари та послуги. У державі є зменшення чисельності та старіння населення, що викликає серйозні демографічні виклики для підприємств [34].

Внутрішні фактори, які можуть чинити вплив на потенціал обумовлені характеристиками внутрішнього середовища підприємства. Сюди входять економічні, фінансові, організаційні, соціальні та психологічні чинники [11]. Тобто структура капіталу, конкурентоспроможність продукції, обсяг витрат, рівень фінансової стійкості, ефективність організації діяльності підприємства, кваліфікація персоналу, принципи роботи та культура підприємства, якість управлінських рішень [35].

Структура капіталу відображає співвідношення між власним та залученим капіталом, що підприємство використовує для фінансування своєї діяльності

. Вплив структури капіталу на фінансовий потенціал можна проаналізувати з трьох аспектів (рис. 1.8).

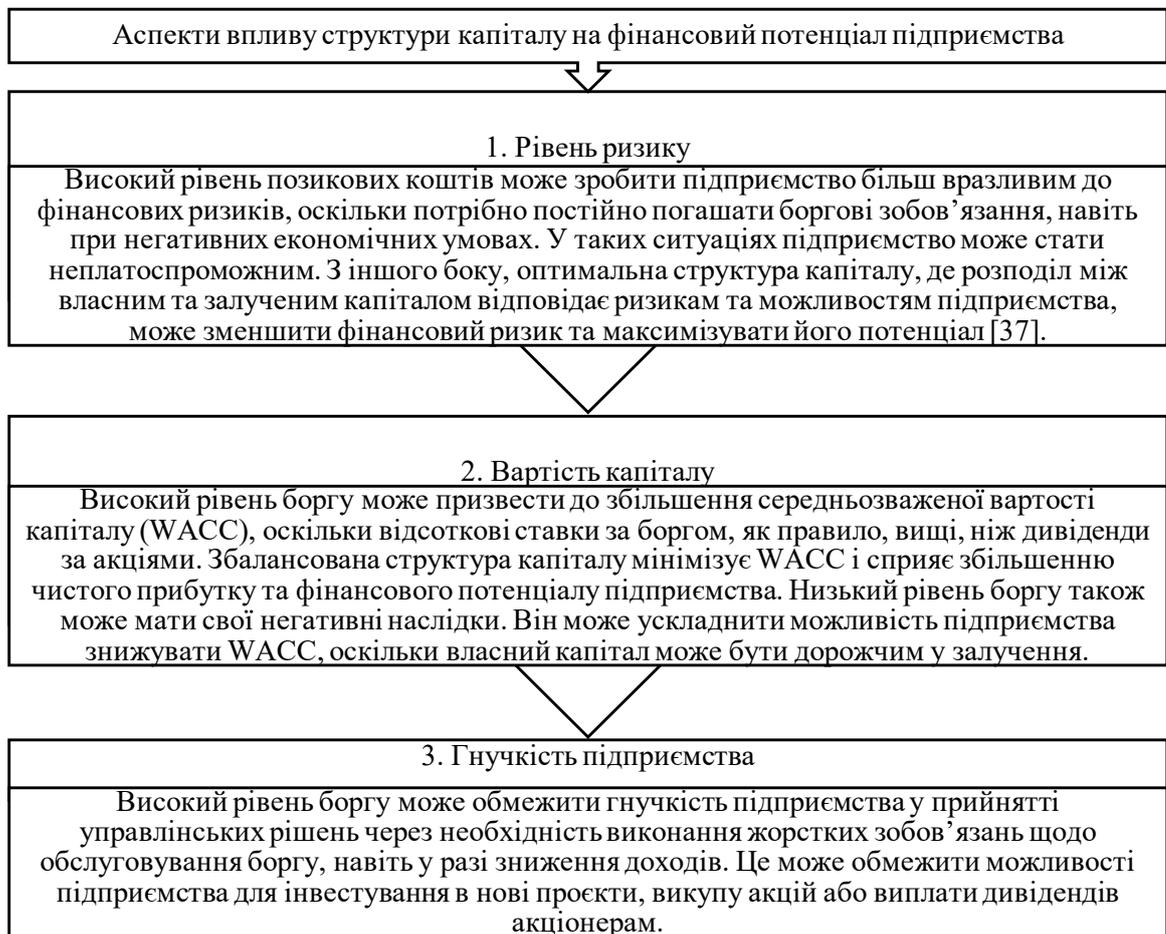

Рис. 1.8. Варіанти впливу структури капіталу на фінансовий потенціал підприємства

Оптимальна структура капіталу, що збалансована між власним та залученим капіталом, забезпечує підприємству максимальний рівень гнучкості. Це дозволяє підприємству реагувати на зміни ринкових умов, інвестувати в нові можливості та мінімізувати фінансові ризики. Занадто низький рівень боргу також може обмежити гнучкість підприємства, оскільки відсутність доступу до необхідних фінансових ресурсів може перешкоджати швидкому реагуванню на нові можливості або подоланню тимчасових труднощів [38].

Конкурентоспроможність продукції є одним із ключових аспектів, які визначають фінансовий потенціал стратегічно важливих підприємств. Вона

безпосередньо впливає на такі аспекти, як обсяги продажів, цінова політика, витрати та ринкова частка [39]. Якщо продукція є конкурентоспроможною, це призводить до більшого попиту на ринку, збільшення обсягів продажів та підвищення доходів підприємства. Крім того, компанії можуть встановлювати більш високі ціни на свою продукцію, що сприяє підвищенню їхньої рентабельності. Конкурентоспроможна продукція часто виробляється з меншими витратами, що позитивно впливає на загальну фінансову ситуацію підприємства. Вона може допомогти збільшити ринкову частку підприємства, що сприяє зростанню його фінансового потенціалу.

Ураховуючи специфіку українського ринку, ключовими факторами, що впливають на конкурентоспроможність продукції, є її якість, цінова політика, інновації, маркетингова стратегія та державна підтримка. Процес постійного впровадження нових технологій та розробки нових продуктів дозволяє підприємствам залишатися конкурентоспроможними на ринку та забезпечувати стабільний фінансовий розвиток [40].

«МХП» та «Нібулон», підтверджують важливість конкурентоспроможності продукції для забезпечення високого фінансового потенціалу. Отже, конкурентоспроможна продукція може стати ключовим фактором у забезпеченні стійкого фінансового розвитку підприємства [41].

Обсяг витрат вважається одним із ключових аспектів, які визначають фінансовий потенціал стратегічно важливих підприємств в Україні. Зменшення обсягу витрат сприяє підвищенню рентабельності підприємства, що своєю чергою може призвести до збільшення чистого прибутку та фінансового потенціалу [42]. Підприємства з низькими витратами можуть встановлювати більш конкурентоспроможні ціни на свою продукцію, що може сприяти зростанню обсягів продажів та досягненню більших доходів. Зменшення обсягу витрат може звільнити фінансові ресурси, які підприємство може використовувати для інвестування в нові проекти, розширення виробництва або виплати дивідендів акціонерам [43].

Чинники впливу на обсяг витрат підприємств зображені на рисунку 1.9.

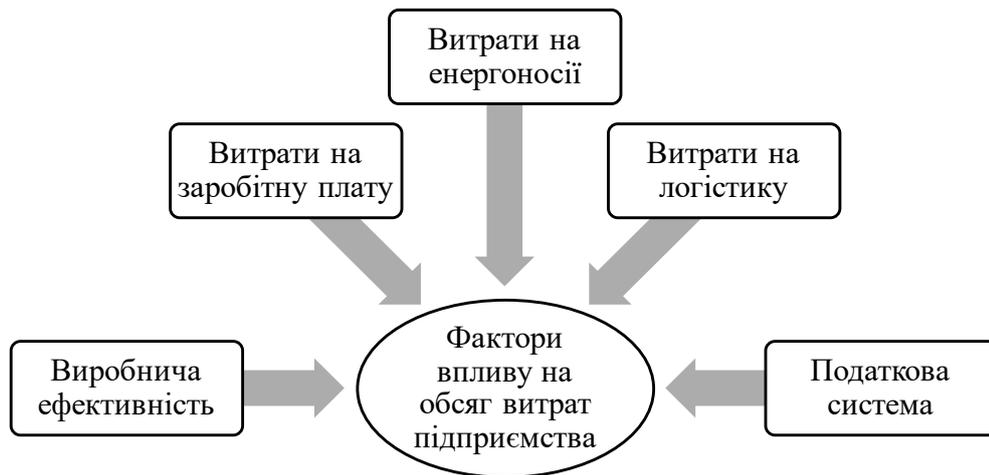

Рис. 1.9. Фактори впливу на обсяг витрат підприємства [44].

Українські стратегічно важливі підприємства ілюструють вплив обсягу витрат на їхній фінансовий потенціал. Компанія «Енергоатом» вдосконалила своє обладнання та впровадила енергоощадні технології, що призвело до суттєвого зменшення витрат і збільшення рентабельності. Також, «АрселорМіттал Кривий Ріг» вдалося скоротити витрати на виробництво сталі завдяки модернізації виробництва та оптимізації логістичних процесів [45]. Це призвело до збільшення прибутку та підвищення фінансового потенціалу.

У той час «Укрзалізниця» оптимізувала витрати за допомогою різних заходів (зменшення персоналу та впровадження енергоефективних рішень). Це призвело до поліпшення фінансового стану та інвестиційної привабливості першої, але були проблеми з рентабельністю іншої, через високі витрати на газовидобуток та транспортування [46]. При цьому зниження витрат має відбуватися без погіршення якості продукції та рівня обслуговування клієнтів.

Фінансовий потенціал підприємства пов'язаний з його рівнем фінансової стійкості, що визначається його здатністю виконувати фінансові зобов'язання перед кредиторами, інвесторами та іншими контрагентами. Високий рівень фінансової стійкості надає підприємству ряд переваг, таких як доступ до капіталу на сприятливих умовах, збільшення інвестиційної привабливості, зниження ризиків та можливість для зростання. Низький рівень фінансової стійкості може

ускладнити отримання капіталу, зменшити ринкову вартість акцій, збільшити ризик банкрутства та обмежити можливості для зростання [47].

Фактори, що впливають на рівень фінансової стійкості підприємства, включають прибутковість, ліквідність, платоспроможність, наявність фінансових резервів та ефективність управління. Підприємства з високим рівнем фінансової стійкості, такі як державний концерн «Укроборонпром» та НБУ активно інвестують у свій розвиток та забезпечують стабільність фінансової системи країни [48]. Рівень фінансової стійкості є динамічним показником, який підприємства повинні постійно контролювати та вдосконалювати для забезпечення свого довгострокового успіху.

Організація діяльності підприємства грає ключову роль у визначенні його фінансового потенціалу. Принципи для успіху стратегічно важливих підприємств включають ефективність, відповідальність, прозорість, підзвітність та інноваційність [49]. Вплив принципів організації діяльності на фінансовий потенціал полягає в їх забезпеченні оптимального використання ресурсів, покращення якості товарів та послуг, підвищити довіру стейкхолдерів, уникнути ризиків, залишатися конкурентоспроможними та стимулювати інновації [50].

Приклади впливу принципів організації діяльності на фінансовий потенціал стратегічно важливих підприємств в Україні є ілюстрацією того, як впровадження новаторських підходів суттєво покращує їх фінансову стійкість та робить їх привабливими для інвесторів. Застосування принципів корпоративного управління та збільшення прозорості діяльності у компанії «Миронівський хлібопродукт», яка стала одним з провідних у сфері сільськогосподарської продукції в Україні завдяки впровадженню інноваційних технологій та постійному розширенню асортименту своєї продукції [51].

Кваліфікація працівників безпосередньо впливає на продуктивність, рівень інновацій, якість продукції та витрати компанії. Наукові дослідження та практичний досвід підтверджують, що висококваліфіковані працівники здатні працювати більш ефективно, впроваджувати інновації, підвищувати якість продукції та знижувати витрати [52].

Чинники, які впливають на кваліфікацію персоналу в Україні, включають систему освіти, програми навчання та розвитку, мотивацію та оплату праці. На прикладі компанії «Епіцентр К» видно, як високий рівень кваліфікації персоналу допоміг їм досягти успіху та значного зростання фінансового потенціалу.

На якість управлінських рішень в Україні впливають також кваліфікація топменеджменту, система корпоративного управління, інформаційне забезпечення та культура прийняття рішень [53]. ДП «Нафтогаз України» демонструє ефективну управлінську стратегію через перехід до ринкових принципів, розширення експорту і застосування енергоощадних технологій [54].

Зовнішні та внутрішні фактори мають вирішальне значення для формування та використання фінансового потенціалу підприємства. Зовнішні фактори, такі як економічні, політичні, технічні та соціальні аспекти, є непередбачуваними та не завжди піддаються контролю управління. Внутрішні фактори показують внутрішнє середовище підприємства та більш контрольовані.

1.3. Методи оцінювання фінансового потенціалу підприємств

Проведення аналізу фінансового потенціалу підприємства має велике значення як для внутрішніх, так і зовнішніх користувачів інформації. При оптимальному використанні фінансового потенціалу підприємство збільшує свою ринкову вартість, що є важливим сигналом для потенційних інвесторів, кредиторів, акціонерів, державних органів та інших сторін, що оцінюють відповідність вкладення коштів у дане підприємство та його фінансову стійкість.

Важливим аспектом у стратегії управління фінансовим потенціалом підприємства є ефективне використання різних інструментів фінансового ринку, спрямованих на забезпечення пересування грошових потоків між різними суб'єктами. Планування фінансових потоків передбачає використання внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування, що становить важливу складову фінансового менеджменту.

Основною метою такого управління є оптимізація фінансових потоків з метою досягнення максимально позитивного фінансового результату. Для досягнення цієї мети, підприємство має активно використовувати різноманітні стратегії фінансування, що містять різні методи та інструменти фінансового ринку. Загалом, механізм управління фінансовим потенціалом охоплює заходи, що спрямовані на раціональне використання фінансових ресурсів з метою здобуття економічної вигоди та забезпечення стабільного виробничого процесу.

При визначенні критеріїв оцінювання фінансового потенціалу важливо враховувати наступне:

- фінансовий потенціал є зібранням різних кількісних і якісних показників, що описують його на цей момент і в майбутньому. Список показників розробляється із застосуванням системних, комплексних і стратегічних підходів;
- головна проблема – недостатність інформації, тому треба обмежити кількість показників, уникати суб'єктивної інформації та зосередитися на особливостях фінансової діяльності для оцінювання фінансового потенціалу.

Основні елементи оцінювання фінансового потенціалу підприємства узагальнено на рисунку 1.10.

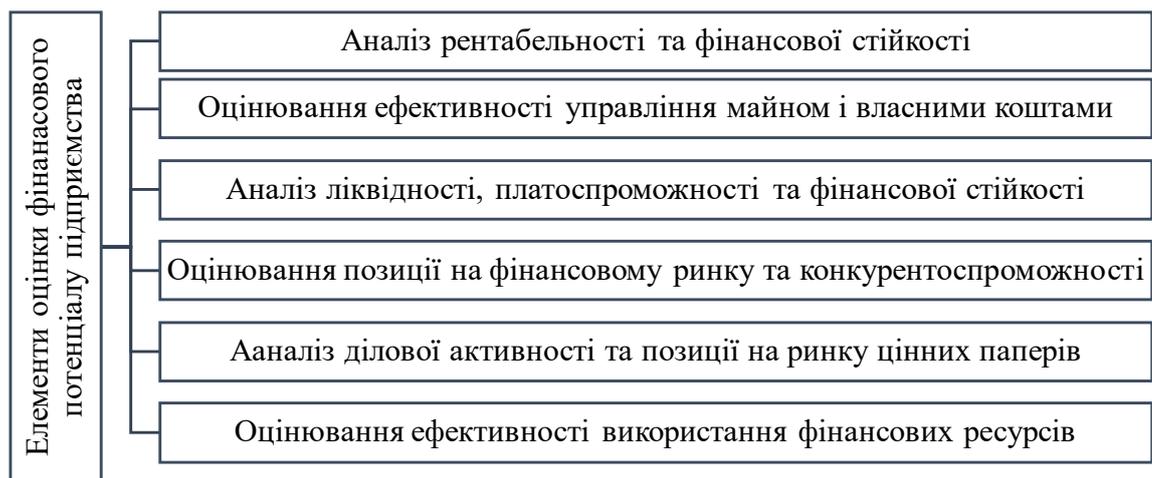

Рис. 1.10. Елементи оцінювання фінансового потенціалу підприємства [20].

Головною метою оцінювання фінансового потенціалу підприємства є отримання невеликої кількості ключових показників, які надають об'єктивну та

точну картину фінансового стану підприємства, його прибутку і збитків, змін у структурі активів і пасивів, у розрахунках з дебіторами і кредиторами.

Діагностика фінансового потенціалу включає оцінювання діяльності підприємства у минулому, теперішньому та в майбутньому. Її ціль – визначити стан фінансових ресурсів підприємства, вчасно виявити і усунути недоліки у діяльності; виявити резерви поліпшення фінансового стану підприємства.

Оцінювання фінансового потенціалу підприємства проводиться різними суб'єктами, які зацікавлені в отриманні найбільш повної інформації про його діяльність. Результати аналізу дозволяють зацікавленим особам і підприємствам приймати управлінські рішення на основі оцінювання поточного фінансового потенціалу, діяльності підприємства у минулі періоди і прогнозних даних [21].

Способи оперативної діагностики та їх сутність наведено на рисунку 1.11.

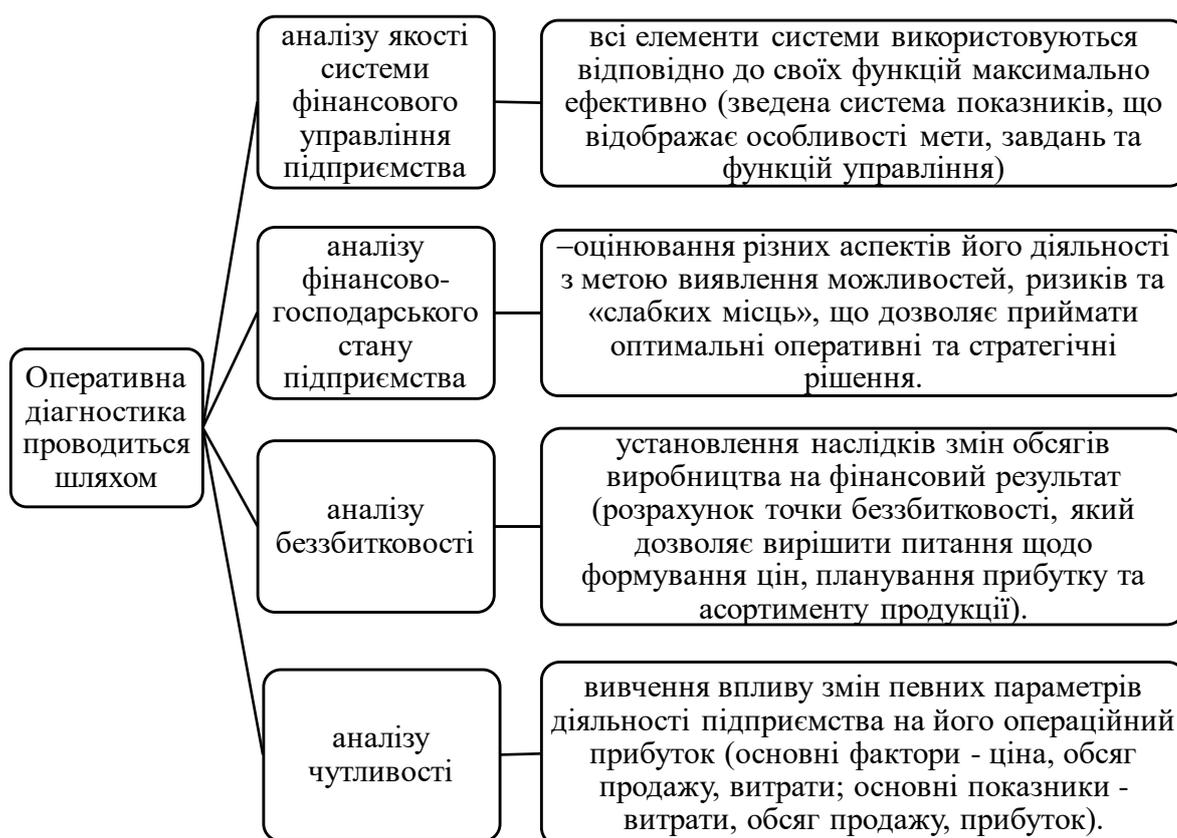

Рис. 1.11. Методи швидкої діагностики фінансового потенціалу підприємства [22].

Отже, аналіз в реальному часі та його способи є ключовими аспектами стратегії керування фінансовим потенціалом підприємства. Ці способи особливо корисні для розв'язання проблем, що виникають на підприємстві.

Пропонується до розгляду послідовні етапи аналізу фінансового потенціалу компанії на основі наданих даних у формі схеми (рис. 1.12).

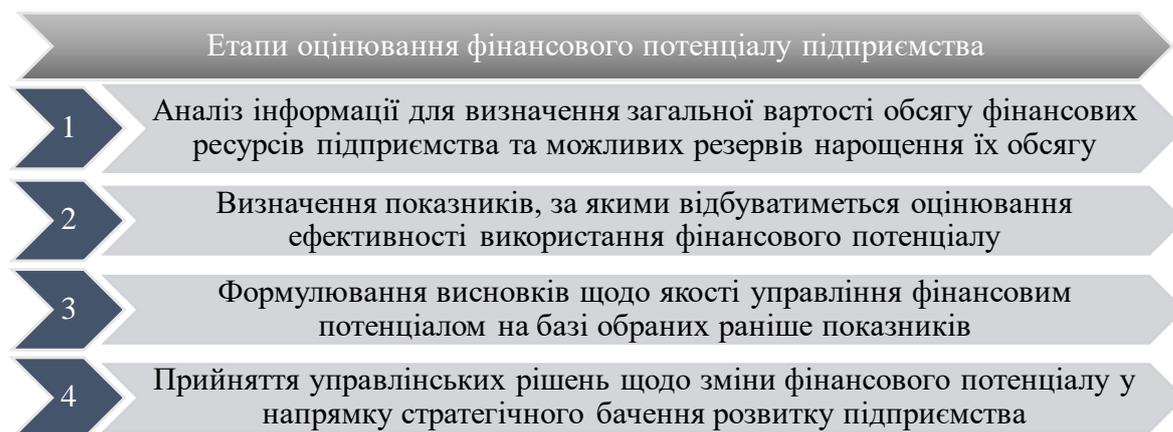

Рис. 1.12. Етапи оцінювання фінансового потенціалу підприємства

Оцінювання наявного фінансового потенціалу підприємства повинно базуватися на аналізі показників його бізнес-діяльності, прибутковості, готовності до платежів та фінансової стійкості, стану майна та інших аспектів. Детальне дослідження динаміки цих фінансових показників дозволить отримати комплексне оцінювання функціонування підприємства, його надійності, конкурентоспроможності, що стане фундаментом для розробки стратегії управління фінансовим потенціалом суб'єкта господарювання [57].

Наступним етапом у керуванні фінансовим потенціалом підприємства має бути раціональне визначення методів, за якими можна здійснити оцінювання їхнього управління. В основі цих методів оцінювання ефективного використання фінансового потенціалу підприємства лежить аналіз результатів його діяльності за окремими напрямками, з урахуванням впливу різноманітних факторів та виявлення потенційних можливостей для підвищення ефективності використання фінансових ресурсів (рис. 1.13).

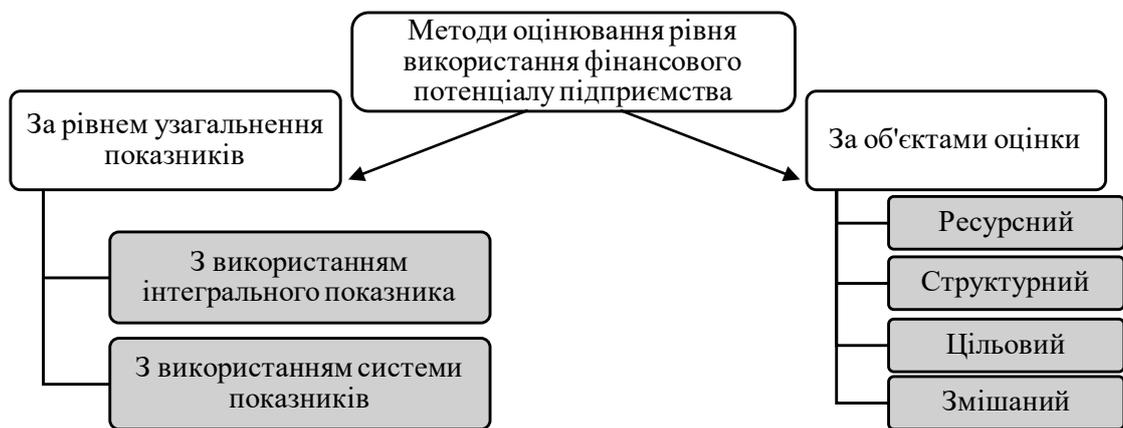

Рис. 1.13. Методи оцінювання рівня використання фінансового потенціалу підприємства

Розглядаючи аспекти оцінювання, можна виділити декілька підходів: ресурсний, структурний, цільовий та змішаний. Ресурсний метод полягає в оцінюванні ресурсів підприємства у грошовій та натуральній формах, разом із ефективністю їх використання у господарській діяльності. Структурний підхід базується на аналізі окремих складових вхідних ресурсів та визначенні рівня їх віддачі. Цільовий метод включає порівняння фактичних результатів управління фінансовим потенціалом підприємства з плановими. При використанні змішаного підходу застосовуються окремі аспекти вищезазначених методів.

Використання методів оцінювання дозволяє класифікувати підприємства згідно з рівнем ефективності управління фінансовим потенціалом (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Рівень фінансового потенціалу підприємства

Рівень	Характеристика показників діяльності
Високий	Показники прибутковості високі, фінансовий стан стійкий, існує можливість залучення додаткового капіталу, ділова репутація має високий рівень.
Середній	Прибутковість підприємства хороша, але результати його господарської діяльності сильно залежать від динаміки внутрішнього та зовнішнього середовища.
Низький	Фінансовий стан підприємства нестійкий, ділова репутація незадовільна, існує загроза його платоспроможності

Головна мета аналізу стратегічно важливого підприємства – визначення його фінансових можливостей та потенціалу для подальшого управління, спрямованого на досягнення максимальної ефективності у сучасних умовах

економіки. Ефективність використання фінансового потенціалу визначається прибутковістю підприємства, його фінансовою незалежністю, кредитною та інвестиційною політикою, а також фінансовими прогнозами.

Оцінювання ефективності використання фінансового потенціалу відображається у прибутковості підприємств, а саме у їхніх можливостях для самофінансування та залучення зовнішніх фінансових ресурсів; ступені фінансової незалежності; політиці з кредитування, інвестування, дивідендів та емісії; фінансових прогнозах та інших аспектах фінансової діяльності.

При оцінці фінансового потенціалу, особливу увагу слід звертати на можливість щодо залучення фінансових ресурсів. Тому показники ефективності використання фінансового потенціалу виробничих підприємств відображають результати їхньої діяльності, зокрема чистий прибуток або збиток. Важливим є розрахунок показників рентабельності, що здійснюється на основі різних факторів характеристика та розрахунок яких продемонстровані в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Характеристика показників рентабельності підприємства

Показник	Розрахунок	Характеристика
Рентабельність продукції	$R_{пц} = \frac{ЧП}{C_{реал.}} * 100\%$ де ЧП – чистий прибуток, $C_{реал.}$ – собівартість реалізованої продукції.	Показує переваги виробництва товарів, що підприємство виробляє чи продас.
Рентабельність продажу	$R_{пр} = \frac{ЧП}{ВР} * 100\%$ де ВР – сума виручки.	Демонструє прибуток, отриманий з 1 грн. продажу.
Рентабельність майна	$R_{м} = \frac{ЧП}{СВК} * 100\%$ де СВК – середньозважена вартість майна	Відображає прибуток відносно кожних 100 грн. загальної вартості майна.
Рентабельність позикового капіталу	$R_{пз} = \frac{ЧП}{СВПК} * 100\%$ де СВПК – середньозважена вартість позикового капіталу	Показує прибуток за одиницю залученого зовні капіталу.
Рентабельність власного капіталу	$R_{вк} = \frac{ЧП}{СВВК} * 100\%$ де СВВК – середньозважена вартість власного капіталу	Відображає прибуток, отриманий з 1 грн. власних коштів.
Рентабельність основних засобів	$R_{оз} = \frac{ЧП}{СВОЗ} * 100\%$ де СВОЗ – середньозважена вартість основних засобів	Показує розмір прибутку за одиницю основних засобів.

Рентабельність оборотних активів	$P_{oa} = \frac{ЧП}{СВОА} * 100\%,$ де СВОА – середньозважена вартість оборотних активів	Відображає прибуток відносно одиниці оборотних активів.
Рентабельність трудових ресурсів	$P_{тр} = \frac{ЧП}{ВОП} * 100\%,$ де ВОП – витрати на оплату праці	Відображає розмір прибутку на 1 грн. витрат, пов'язаних з утриманням трудових ресурсів.

Наступний крок у дослідженні ефективності застосування фінансових ресурсів – це оцінювання продуктивності використання оборотних та необоротних активів. Оцінювання ефективності використання оборотних активів базується на оцінці обороту грошових коштів, запасів коштів у розрахунках. Через фактор часу цього критерію, використовують показники, що показують на тривалість обороту в днях обороту та його швидкість. Аналіз ліквідності балансу підприємства включає оцінювання активів за ліквідністю та пасивів за терміновістю їхнього погашення. Метою цього етапу є перевірка співвідношення між доходами та витратами фінансових ресурсів підприємства, здатність розраховуватись із зобов'язаннями власним майном протягом певного періоду.

На думку Турчака Б.Б. та Чижинської С.Д., фінансовий потенціал підприємства можна оцінювати на основі показників, що відображають його ліквідність, платоспроможність та фінансову стійкість, встановити порогові значення цих показників для класифікації підприємства за рівнем його фінансового потенціалу (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Оцінювання фінансового потенціалу підприємства шляхом експрес-аналізу фінансових показників [24]

Показник	Розрахунок
Коефіцієнт фінансової незалежності	$K_a = \frac{BK}{BB},$ де BK – власний капітал, BB – валюта балансу.
Коефіцієнт сукупної ліквідності	$K_{сл} = \frac{OA}{ПЗ},$ де OA – оборотні активи, ПЗ – поточні зобов'язання.

Продовження таблиці 1.5

Коефіцієнт швидкої ліквідності	$K_{шл} = \frac{OA - B3}{ПЗ},$ де ВЗ – виробничі запаси.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$K_{ал} = \frac{\Gamma + \Pi}{ПЗ},$ де Γ – гроші та їх еквіваленти, Π – поточні інвестиції.
Рентабельність активів	$P_a = \frac{ЧП}{СВК},$ де ЧП – чистий прибуток, СВК – середньорічна вартість активів.
Рентабельність власного майна	$P_{вм} = \frac{ЧД}{ВК},$ де ЧД – чистий дохід.
Ефективність використання активів для виробництва продукції	$E_a = \frac{ЧД}{ВБ}$
Частка боргу в сукупній сумі джерел	$Чб = \frac{ПЗ + ДЗ}{ВБ},$ де ДЗ – поточні зобов'язання.

Для оцінювання фінансового потенціалу компанії на основі фінансових показників потрібно порівняти їх із рекомендованими даними рейтингового оцінювання, поданими в таблиці 1.6.

Таблиця 1.6

Рейтингове оцінювання фінансового потенціалу компанії з використанням фінансових показників [24]

Показник	Рівень ФПП		
	Високий	Середній	Низький
Коефіцієнт фінансової незалежності	>0,5		<0,3
Коефіцієнт сукупної ліквідності	>2,0		<1,0
Коефіцієнт термінової ліквідності	>0,8		<0,4
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0,2		<0,1
Рентабельність активів	>0,1		<0,05
Рентабельність власного майна	>0,15		<0,1
Ефективність використання активів у виробництві	>1,6		<1,0
Частка боргу в сукупній сумі джерел	<0,5		>0,7
Коефіцієнт забезпечення заборгованості	>0,26		<0,1

О. О. Шеремет стверджує, що оцінювання фінансового потенціалу компанії дає змогу прозоро визначити його стан у фінансовій та економічній сферах і з'ясувати, яке місце воно займає в економічному середовищі загалом.

Використання у підприємствах комплексного оцінювання фінансового стану, включаючи багатофакторну модель, може об'єктивно оцінити наявність, розподіл та ефективність використання ресурсів підприємства (табл. 1.7) [55].

Таблиця 1.7

Комплексна модель оцінювання фінансового потенціалу підприємства

	Показник	Розрахунок	Умовні позначення	Норма
1	2	3	4	5
$ФСп = X1 * 0,055 + X2 * 0,109 + X3 * 0,164 + X4 * 0,145 + X5 * 0,127 + X6 * 0,073 + X7 * 0,091 + X8 * 0,018 + X9 * 0,036 + X10 * 0,182,$ де ФСп – загальний показник фінансового потенціалу підприємства				
X ₁	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$Кал = \frac{\Gamma + \Pi}{\Pi 3}$	Г – гроші та їх еквіваленти, грн; ПІ – поточні інвестиції; ПЗ – поточні зобов'язання.	0,055
X ₂	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$Кшл = \frac{OA - B3}{\Pi 3}$	ОА – оборотні активи; ВЗ – виробничі запаси; ПЗ – поточні зобов'язання.	0,109
X ₃	Коефіцієнт фінансової автономії	$Ка = \frac{BK}{BB}$	ВК – власний капітал; ВБ – валюта балансу.	0,164
X ₄	Коефіцієнт довгострокових зобов'язань і забезпечень	$Кдзз = \frac{ДЗЗ}{ПК}$	ДЗЗ – довгострокові зобов'язання і забезпечення; ПК – позиковий капітал.	0,145
X ₅	Коефіцієнт поточних зобов'язань і забезпечень	$Кпзз = \frac{\Pi 33}{ПК}$	ПЗЗ – поточні зобов'язання і забезпечення; ПК – позиковий капітал.	0,127
X ₆	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$Кмвк = \frac{BOK}{BK}$	ВОК – власні оборотні кошти; ВК – власний капітал.	0,073
X ₇	Коефіцієнт забезпеченості запасів	$Ка = \frac{BOK}{ЗПБА}$	ВОК – власні оборотні кошти; ЗПБА – запаси і поточні	0,091
X ₈	Коефіцієнт рентабельності діяльності	$Крд = \frac{ЧФР}{ЧД}$	ЧФР – прибуток (збиток); ЧД – чистий дохід від реалізації	0,018
X ₉	Коефіцієнт рентабельності активів	$Кра = \frac{ЧФР}{A}$	ЧФР – прибуток (збиток); А – активи	0,036
X ₁₀	Коефіцієнт співвідношення дебіторської й кредиторської заборгованості	$Кдкз = \frac{ДЗсв}{КЗсв}$	ДЗсв – середньорічна величина дебіторської заборгованості; КЗсв – середньорічна величина кредиторської заборгованості	0,182

При $ФСп \geq 0,725$ – у підприємства стабільний фінансовий стан; при $ФСп \geq 0,442$ (до 0,725) – відзначається відносно стабільний (нормальний) фінансовий стан; при $ФСп \leq 0,442$ – фінансовий стан є кризовим.

Аналіз фінансового потенціалу компанії є інструментом, що оцінює його поточний та майбутній стан, здатність виконувати свої зобов'язання. Це оцінювання базується на різних показниках: абсолютна та швидка ліквідність, фінансова автономія, довгострокові і поточні зобов'язання, маневреність

власного капіталу, наявність оборотних коштів, рентабельність діяльності та активів, співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості.

Використання інтегрального показника об'єднує окремі дані в єдину математичну залежність. Система показників створюється для їх незалежного аналізу, що дозволяє оцінити результати діяльності підприємства в різних сегментах [23].

Методи стратегічної діагностики підприємства для оцінювання фінансового потенціалу включають:

- методи аналізу ефективності фінансової стратегії, що допомагають оцінити її результативність, розуміти стратегічну позицію підприємства в кожному напрямі діяльності, виявляти сильні та слабкі сторони у внутрішньому та зовнішньому середовищі;

- методи аналізу стратегічних позицій підприємства, що охоплюють аналіз фінансово-економічного стану в межах стратегічного контролю, орієнтовані на оцінюванні стратегічних позицій підприємства на ринку. Сюди входять спеціальні методи: SWOT-аналіз, матриця БКГ, конкурентний аналіз.

- виявлення за слабкими сигналами. Основна ідея цього методу полягає в оперативному визначенні приглушених сигналів – ранніх та нечітких індикаторів настання кризових ситуацій – та своєчасній реакції на них [21].

Без оцінювання реальних можливостей підприємства практично неможливо підвищити конкурентоспроможність бізнесу та подолати кризові ситуації у економічному розвитку. Моніторинг та кількісне оцінювання потенціалу розвитку підприємства допомагають виявити основні проблеми та шляхи їх вирішення.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТРАТЕГІЧНО ВАЖЛИВИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ПРИКЛАДІ ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД»

2.1. Загальна характеристика та ресурсно-майновий потенціал ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»

ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» є одним із провідних виробників транспортних засобів в Україні, спеціалізується на виготовленні залізничних вагонів, метропотягів та іншої техніки. Підприємство має широкий профіль та виконує всі етапи виробництва. Зокрема, воно розробляє та виготовляє сучасне обладнання для потреб залізниць. З 2012 року це публічне акціонерне товариство, створене шляхом об'єднання різних капіталів через емісію акцій. Фірма зареєстрована за адресою: Україна, 39621, Полтавська область, місто Кременчук, вулиця Івана Приходька, будинок 139 [58].

Компанія діє відповідно до вимог Установчого договору компанії, Конституції України, Господарського кодексу України та інших законів, які регулюють підприємницький сектор. Це велика компанія з штатним складом у 4643 особи станом на 2022 рік. Кадрова політика на ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» зосереджена на залученні кваліфікованих працівників, їхньому постійному розвитку, підвищенні кваліфікації та впровадженні новітніх методів. Організаційна структура відповідає стратегіям компанії, що забезпечує ефективну взаємодію всередині підприємства та досягнення його цілей.

У товаристві дворівнева структура управління. Вищим органом є загальні збори акціонерів, що проводяться різними способами, такими як очне або електронне голосування. Наглядова рада відстоює права акціонерів і має право розглядати питання на своїх засіданнях. Правління керує поточною діяльністю компанії діє в інтересах акціонерів. Організаційно-управлінська структура ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» представлена на рисунку 2.1.

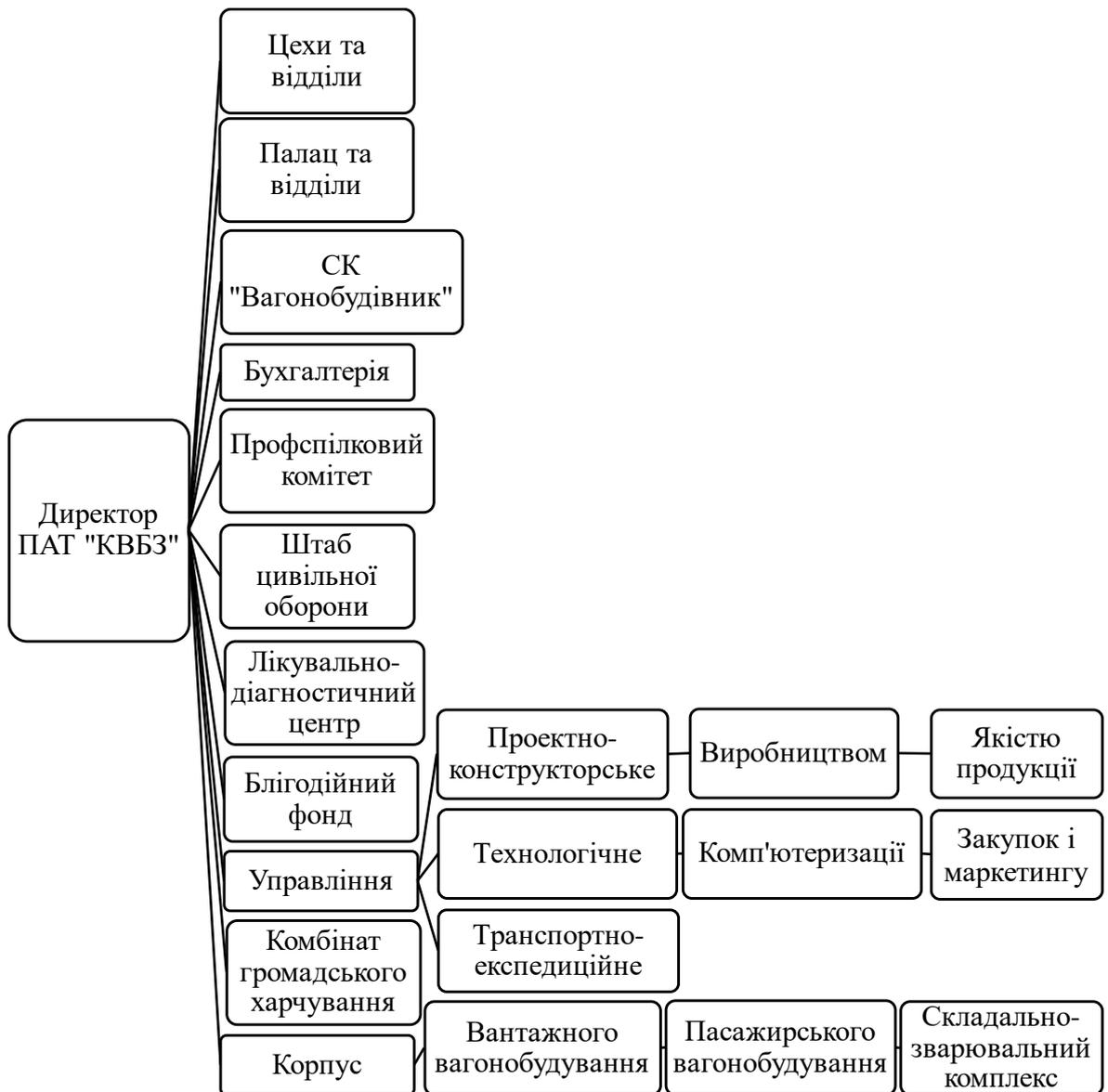

Рис. 2.1. Організаційно-управлінська структура ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» [58]

ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» займається виробництвом залізничних локомотивів і вагонів, а також виготовляє підймальне та вантажно-розвантажувальне обладнання, автотранспортні засоби, спеціалізоване обладнання, кузови для автомобілів, пасажирські вагони для міжміського і вантажні для залізничного та автомобільного транспорту, меблі для офісів, робочий одяг, друкарські форми та готові металеві матеріали та інші вироби.

ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» займав 69 місце в рейтингу найбільших приватних компаній України у 2020 році. Товариство є провідним у галузі вагонобудування. Частина ринку вантажного вагонобудування України,

яка належить товариству складає близько 52%, а в 2021 році підприємство посіло 1 місце в рейтингу основних виробників вагонів.

На українському ринку конкурентами є ПАТ «Дніпровагонмаш» у м. Кам'янське Дніпропетровської області, ПрАТ «Полтавахіммаш» у м. Полтава, ДМЗ «Карпати» у м. Новий Розділ Львівської області, ТОВ «Харківський вагонобудівний завод» у м. Харків, ТОВ «Дизельний завод» у м. Кривий Ріг [58].

Клієнтами товариства є ПАТ «Укрзалізниця», якій 1.03.2023 завод передав 15 вагонів із 100 замовлених; КП «Київський метрополітен», який цього року виграв тендер на поставку метропоїздів на суму 79,2 млн. євро [59]; американська компанія General Electric, з якою створили проект рухомого складу сумою 1 млрд. доларів; «Моторвагонне депо Тернопіль»; французька компанія «Alstom», що виготовила електровози, та ін.. До початку повномасштабної війни серед покупців були ВАТ «Беларуськалій» та російські компанії [58].

Товариство активно займається зовнішньоекономічною діяльністю. Її продукція відома своєю зручністю, простотою в експлуатації та високою надійністю, завоювавши високу репутацію серед численних клієнтів. У зв'язку зі зменшенням попиту на вантажні вагони, ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» зосереджує увагу на виготовленні та продажу спеціалізованих вантажних вагонів із навантаженням 25 тонн на вісь. Компанія реалізує різні проекти, серед яких міжнародний проект у співпраці з японською компанією «ІТОСНУ», що діє в межах Кіотського протоколу та фінансується через «зелені інвестиції». На кінець 2022 року майже вся продукція ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» була реалізована в Україні, оскільки основним ринком збуту для підприємства була Росія. Невелика частка товару, на суму 4,69 млн грн., що на 22,31 млн грн. менше, ніж попереднього року, була доставлена до країн Європи [58]. Компанія планує повернутися до попередніх обсягів експорту товарів та подальшого розширення свого зовнішнього ринку.

ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» є важливим підприємством для України з кількох причин. По-перше, виробництво вагонів, яким займається компанія, має стратегічне значення для транспортної інфраструктури країни, є

важливим для внутрішнього ринку та експорту до інших країн. По-друге, завод є одним з найбільших виробників вагонів в Україні, маючи значні виробничі потужності та кваліфікований персонал. Як державне підприємство – це актив для економіки, адже експорт заводу до більш ніж 20 країн світу створює додаткові валютні надходження для України. Завод забезпечує роботою значну кількість людей і грає важливу роль у логістиці всієї країни [58].

Враховуючи наведені фактори, ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» входить до переліку підприємств України, що є стратегічно важливими за рішенням Кабінету Міністрів України №960 від 03.10.2012 року, адже відповідає критерію – підприємства залізничного транспорту загального користування, а також підприємства автомобільного, морського та річкового транспорту [61]. Також, згідно з Наказом Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України від 23.02.2023 №27 завод підпадає під Критерії для визначення підприємств, установ і організацій, які мають важливе значення для національної економіки в сферах оборонно-промислового комплексу, промисловості, літакобудівної та космічної діяльності. Цей статус надає певні переваги, такі як пільговий доступ до державної підтримки, податкові пільги, прискорений порядок отримання дозволів та захист від недружнього поглинання. Однак він також передбачає певні зобов'язання, включаючи забезпечення безперебійної роботи в умовах надзвичайних ситуацій, захист від терористичних актів, обмеження доступу до конфіденційної інформації та погодження деяких управлінських рішень з державними органами.

Майновий стан підприємства є ключовою характеристикою його діяльності, яку важливо проаналізувати. Цей аспект залежить від співвідношення між основними та оборотними активами та від інших факторів. Джерело аналізу – бухгалтерський баланс, що має інформацію та дає характеристику фінансовому стану компанії на певну дату, ілюструє дані про активи та їх джерела утворення.

Для проведення аналізу змін статей балансу (табл В.1-Г1) і визначення його структури складений агрегований баланс ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за три роки, з 2020 по 2022 рік (табл. А. 1).

Проаналізувавши баланс ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за досліджуваний період з 2020 по 2022 роки, видно наступне. Станом на 31 грудня 2021 року сукупний розмір майна склав 4909653 тис. грн. Це на 911053 тис. грн. більше, ніж станом на 31 грудня 2020 року. Ця зміна пов'язана з постійним зростанням оборотних та незначним підвищенням суми необоротних активів.

Однією з причин збільшення майна став укладений у 2021 році договір з АТ «Укрзалізниця» на виробництво та поставку 100 пасажирських вагонів, що фінансувався за рахунок державних коштів за бюджетною програмою КПКВК 3101270 «Оновлення рухомого складу для перевезення пасажирів та модернізація залізничної інфраструктури для розвитку пасажирських перевезень». Станом на 31.12.2022 було відвантажено 85 пасажирських вагонів, а решта – в лютому 2023 року. Підприємство за друге півріччя 2020 року виробило і поставило 3 дизель-поїзди ДПКр-3. Зміна структури майна підприємства зображено на рис. 2.2.

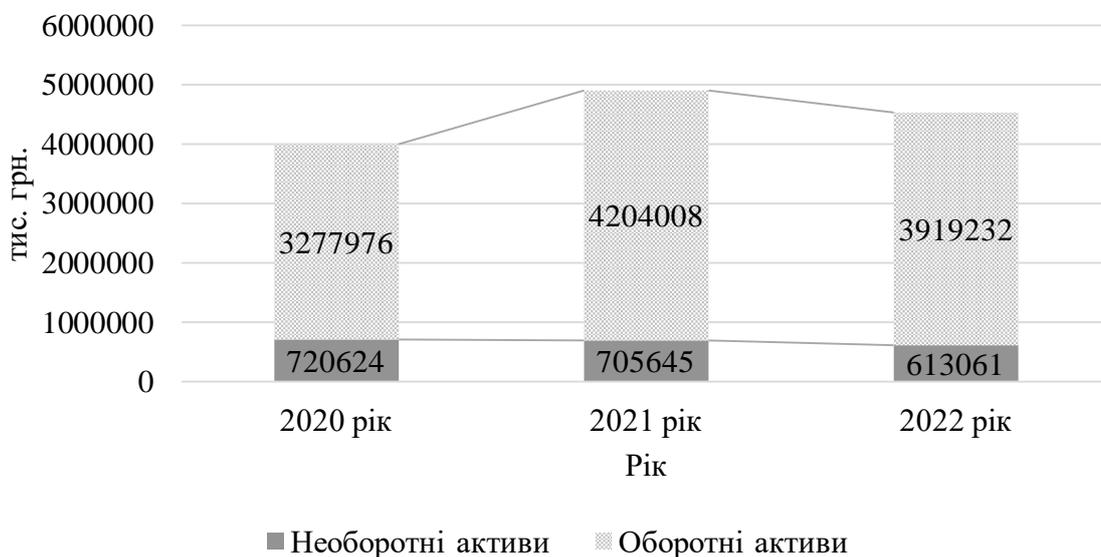

Рис. 2.2. Динаміка структури активів ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» впродовж 2020-2022 років

*Складено за даними фінансової звітності [60]

У 2021 році зростання величини активів ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» був обумовлений невеликим зменшенням необоротних

активів на 2,08%, або на 14979 тис. грн., та значним збільшенням оборотних активів на 28,25%, або на 926032 тис. грн. При цьому дебіторська заборгованість зросла істотно на 135,15%, запаси збільшилися на 34,71%. Невизначеність, спричинена воєнним станом, призвела до призупинення заводом інвестиційної діяльності, що відобразилося на сумі довгострокових фінансових інвестицій. Зменшення грошових коштів може свідчити про фінансові труднощі у ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод», проте ці кошти було використано для погашення зобов'язань перед поточними кредиторами. Зміна структури необоротних активів проілюстровано на рисунку 2.3.

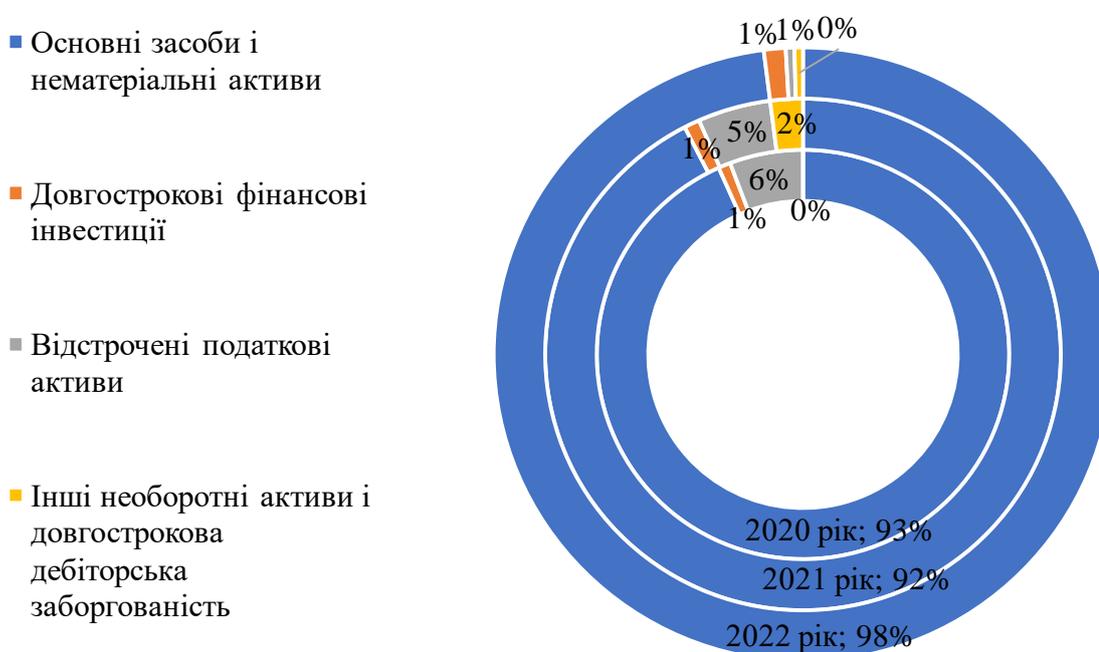

Рис. 2.3. Зміна структури необоротного майна ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» у період із 2020 по 2022 роки

*Складено за даними фінансової звітності [60]

Дебіторська заборгованість продовжує зростати, у 2022 році складає 1904308 тис. грн., що на 102,16% перевищує минулорічний показник. Підвищення дебіторської заборгованості може свідчити як про нормальну, так і про прострочену заборгованість, проте ці кошти забезпечують роботу заводу. Активи та виробничі площі знаходяться віддалено від фронту і не зазнали

пошкоджень або втрат у зв'язку з бойовими діями протягом 2022 року. Проведений аналіз капіталу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» показує відсутність стабільної динаміки (рис. 2.4).

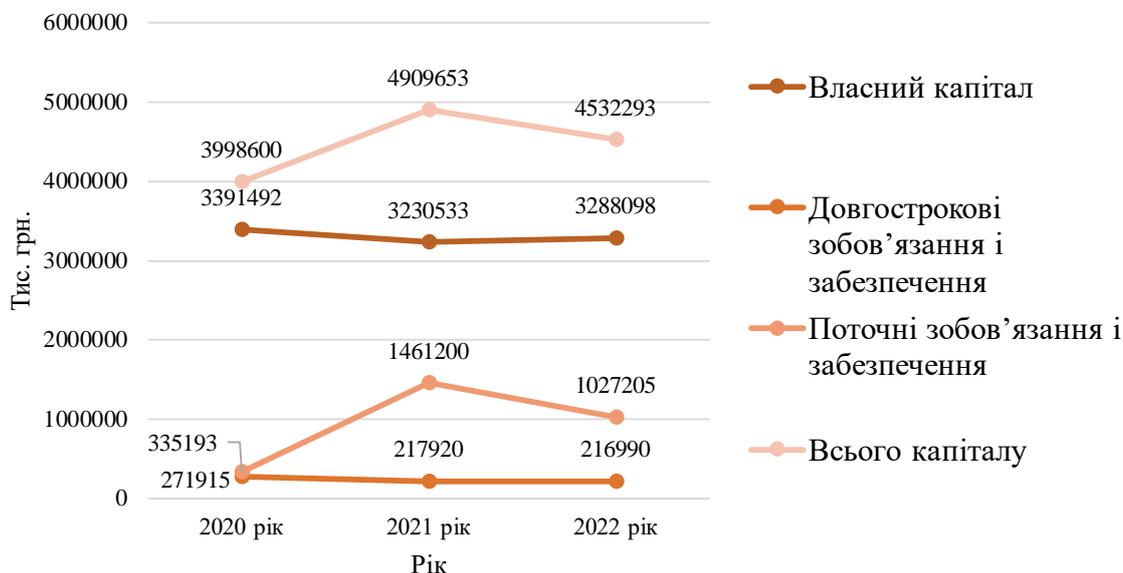

Рис. 2.4. Динаміка капіталу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» протягом 2020-2022 років

*Складено за даними фінансової звітності [60]

У 2021 році загальний обсяг капіталу зріс на 911053 тис. грн, що становить збільшення на 22,78%, у порівнянні з 2020 роком. Таке зростання забезпечене збільшенням кредиторської заборгованості на 448,72% та зростання поточних зобов'язань і забезпечень на 335,93%. Власний капітал підприємства зменшився на 160959 тис. грн, або на 4,75%, переважно через реалізацію продукції за цінами, що нижчі за її виробничу вартість. Скорочення власного капіталу сталося через збиткову діяльність протягом 2021 року. Також у 2021-2022 роках поступово зменшувався обсяг довгострокових зобов'язань і забезпечень, що свідчить про їх поступове погашення.

У порівнянні з 2020 роком, у 2021 році значно збільшилася сума поточних зобов'язань та забезпечень, а саме заборгованість за одержаними авансами від покупців та за товари, роботи і послуги в сумі 1314431 тис. грн (у 2020 році –

213825 тис. грн). Це свідчить про збільшення в структурі позичкового капіталу, а отже зростає ступінь фінансових ризиків підприємства, а також рівня фінансової незалежності. Резерви поточних забезпечень та зобов'язань визначаються на підставі статистичних даних за останні два роки щодо продукції, зокрема проведення ремонтів пасажирських вагонів, вагонів-метро, міжрегіональних поїздів, вантажних вагонів та контейнерів. Кінець 2022 року показав скорочення поточних зобов'язань на 29,70%, що свідчить про значний витратний оборот грошових коштів та їх еквівалентів на погашення.

ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» протягом досліджуваного періоду не використовувало короткострокові кредити банків, використовуючи власні та залучені ресурси для забезпечення свого функціонування. У 2022 році спостерігалася знижка у сукупному капіталі на 6,65%, головним чином через зміни в поточних зобов'язаннях і забезпеченнях, кредиторській заборгованості та невелике скорочення довгострокових зобов'язань і забезпечень. Сума власного капіталу зросла в структурі на 6,75%, загалом становлячи 57 565 тис. грн..

Для поліпшення стану майна та капіталу товариство вживало такі заходи як раціоналізація виробничих процесів, модернізація обладнання, ефективне управління ресурсами для підвищення конкурентоспроможності.

Для аналізу ресурсно-майнового потенціалу підприємства треба дослідити основні засоби ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» та ефективності їх використання протягом 2020 – 2022 років. Показниками, які характеризують забезпеченість компанії основними фондами є фондомісткість, фондоозброєність та коефіцієнт вартості основних фондів. Стан основних виробничих фондів характеризується такими коефіцієнтами: коефіцієнт зносу, коефіцієнт придатності, коефіцієнт оновлення, вибуття та приросту основних фондів. Показниками, що характеризують ефективність використання основних фондів є фондоддача, рентабельність, інтегральний показник економічної ефективності.

Пропонується розглянути стан основних засобів ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» та ефективність їх використання протягом 2020 – 2022 років (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Оцінювання основних фондів ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Темп зростання	
Показники оцінювання забезпечення підприємства основними фондами					
Фондомісткість					
Фондоозброєність					
Коефіцієнт вартості основних фондів в активах підприємства					
Показники оцінювання стану основних фондів					
Коефіцієнт зносу					
Коефіцієнт придатності					
Коефіцієнт оновлення					
Коефіцієнт вибуття					
Коефіцієнт приросту основних засобів (Кпоз)					
Показники оцінювання ефективності використання основних фондів					
Фондовіддача, грн.					
Рентабельність, %					
Інтегральний показник економічної ефективності					

Проведений аналіз показав, що на підприємстві відбулися певні зміни протягом досліджуваного періоду. Фондомісткість виросла на 26,76% у 2021 році, що, хоча і свідчить про наявність достатньої кількості основних засобів, може також вказувати на менш ефективне використання матеріалів. Згодом, у 2022 році цей показник зменшився на 32%, що вказує на економію трудових ресурсів і покращення діяльності підприємства. Фондоозброєність зросла на 9,92% у 2021 році, що свідчить про ефективніше використання основних фондів. У 2022 році цей показник дещо знизився, що може вказувати на меншу продуктивність праці.

Коефіцієнт реальної вартості основних засобів зменшився на 23,17% у 2021 році, що може свідчити про зменшення виробничого потенціалу підприємства. У 2022 році відбулося незначне збільшення цього показника, що мало невеликий вплив на ситуацію (рис. 2.5).

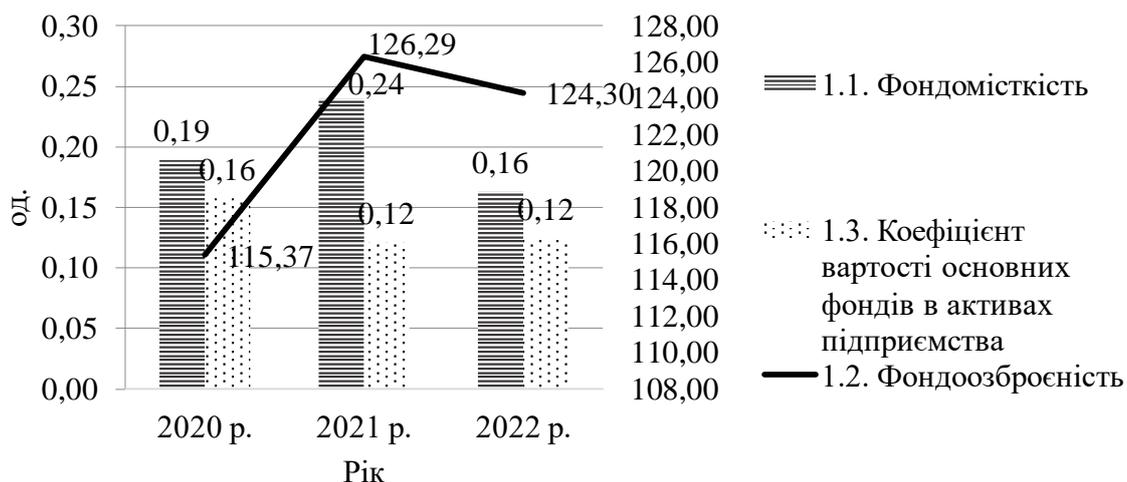

Рис. 2.5. Зміна показників оцінювання забезпеченості ПАТ «Крюківський вагобудівний завод» основними фондами протягом 2020-2022 років

*Складено за розрахунками

Коефіцієнт зносу тенденційно знижувався протягом всього періоду дослідження, що свідчить про інтенсифікацію процесів поновлення необоротних виробничих активів та підвищення конкурентоспроможності підприємства. Зменшення коефіцієнта оновлення, яке спостерігалось щорічно, вказує на негативний вплив на компанію. Однак, присутнє розширене відтворення майна, що може покращити стан підприємства в майбутньому.

Коефіцієнт вибуття основних фондів на підприємстві зменшується з роками: у 2020 році – 0,006, у 2021 році – 0,005, а вже в 2022 році – 0,001. Це означає, що інтенсивність вибуття основних фондів поступово зменшується, що в цілому є позитивним для підприємства. Зменшення цього коефіцієнта вказує на збільшення тривалості служби обладнання та виробничих активів, що сприяє підвищенню ефективності виробництва. Коефіцієнт приросту також зменшується з часом: якщо у 2020 році він склав 0,092, то вже у 2022 році становить 0,034. Це означає, що швидкість збільшення основних фондів у звітному періоді в порівнянні з попереднім зменшилася. Зниження цього показника може свідчити про скорочення інвестицій в основні засоби та можливі проблеми з розвитком підприємства.

Тільки коефіцієнт придатності показує невеликий позитивний приріст: у 2021 році зріс на 2,05%, а в 2022 році – на 1,95%. Це свідчить про те, що частка основних засобів, які можуть бути експлуатовані, зростає. Така тенденція може свідчити про покращення ефективності використання основних засобів на підприємстві, що сприяє його стабільності та розвитку.

Динаміка показників стану основних засобів зображена на рисунку 2.6.

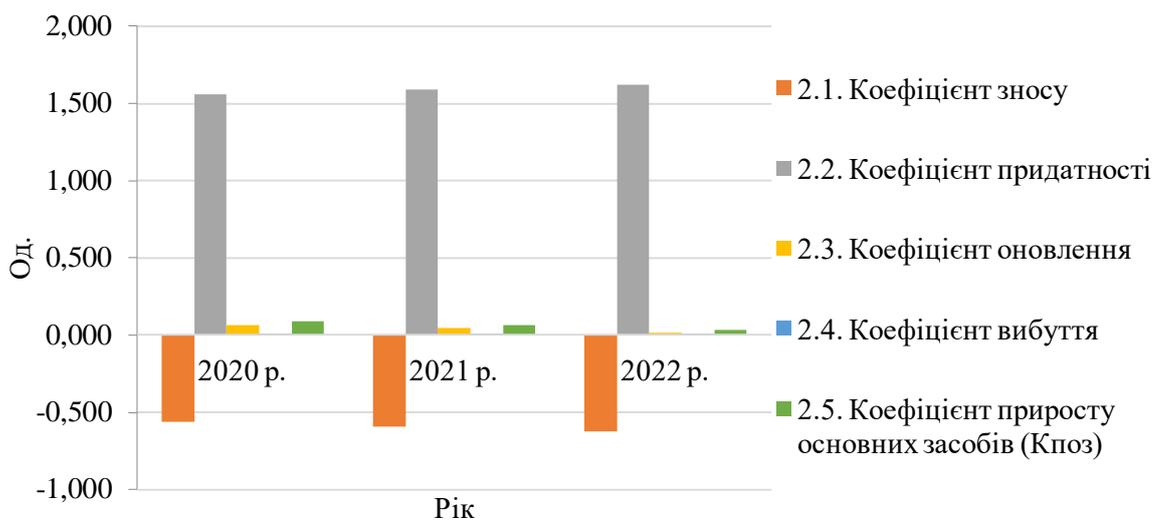

Рис. 2.6. Зміна показників оцінювання стану основних фондів ПАТ «Крюківський вагобудівний завод»

*Складено за розрахунками

Показники фондівіддачі й рентабельності мають подібну тенденцію – спад у 2021 році та підйом у 2022 році. Головною причиною зменшення коефіцієнта фондівіддачі на 21,11% є неефективне використання основних засобів підприємства, не повне використання виробничих потужностей, наявність непрацюючого обладнання тощо. Зниження рентабельності на 383,05% свідчить про втрати в управлінській діяльності. Підвищення рентабельності на 51,58% свідчить про більш ефективне використання основних засобів.

Інтегральний показник економічної ефективності у 2020 році склав 5,99, але в 2021 році його не було можливо розрахувати через негативний рівень рентабельності. Проте, у 2022 році, завдяки прибутковості та покращенню фондівіддачі, інтегральний показник піднявся до 6,38. Враховуючи позитивні

зрушення у 2022 році, можна припустити, що прийняті заходи спрямовані на покращення фінансової стійкості та ефективності підприємства.

Детальне дослідження ефективного використання оборотного майна проводиться з використанням деяких показників оборотності та рентабельності, розрахованих для кожного виду активів, таких як товаро-матеріальні, виробничі запаси, готова продукція, дебіторська та кредиторська заборгованість, грошові кошти та інших. У таблиці 2.2 розраховано коефіцієнти ефективності використання оборотного майна ПАТ «Крюківський вагобудівний завод».

Таблиця 2.2

Показники ефективності використання оборотних активів
ПАТ «Крюківський вагобудівний завод»

№ з/п	Показники	2020 р.	р.	2022 р.	Темп зростання, %	
	Коефіцієнт оборотності оборотних активів					
	Коефіцієнт оборотності поточних зобов'язань					
	Коефіцієнт оборотності товарно-матеріальних запасів по виручці від реалізації					
	Коефіцієнт оборотності виробничих запасів					
	Коефіцієнт оборотності готової продукції					
	Коефіцієнт оборотності грошових засобів					
	Коефіцієнт відволікання оборотного капіталу в дебіторську заборгованість					
	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості					
	Період погашення дебіторської заборгованості					
	Коефіцієнт простроченої дебіторської заборгованості					
	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості					
	Рентабельність оборотних активів					
	Інтегральний показник ефективності оборотних активів					

Для характеристики ефективності оборотних активів використовують коефіцієнт оборотності оборотних активів. У 2020 році цей показник становив 5,29, у 2021 році – 4,18, а в 2022 році – 6,14. Зниження цього коефіцієнта у 2021 році свідчить про уповільнення обігу оборотних активів, а також про потребу

компанії у додаткових фінансових ресурсах. Наприкінці 2022 року значення збільшилося на 47,05% від попереднього, що вказує на те, що компанії потрібно дещо менше активів для підтримання нормальної діяльності підприємства.

У 2020 році коефіцієнт оборотності поточних зобов'язань перевищував норму і становив 5,23. У 2021 році він знизився майже вдвічі до 2,84, а в 2022 році залишався на рівні 2,85. Нормативне значення цього показника знаходиться в межах 1-3. Це свідчить про достатність активів для покриття поточних зобов'язань, а рівень довіри до ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» з боку кредиторів, постачальників, партнерів та інвесторів підвищується. Причини таких змін на підприємстві можуть включати підвищення ефективності управління оборотними активами у 2022 році, що призвело до швидшого їх обороту; поліпшення фінансової дисципліни, що сприяло збільшенню коефіцієнта оборотності; зменшення обсягу поточних зобов'язань у 2021 році, що сприяло стабілізації фінансового потенціалу підприємства; зростання обсягів продажу та доходів, що дозволило зменшити потребу в додаткових фінансових ресурсах.

Коефіцієнт оборотності товарно-матеріальних запасів становив у 2020 році 2,04, у 2021 році – 1,68, у 2022 році – 2,25. Коефіцієнт оборотності виробничих запасів був 3,92 у 2020 році, 2,76 у 2021 році та 3,57 у 2022 році. Падіння показників у 2021 році свідчить про відносне збільшення запасів і незавершеного виробництва та зниження попиту на продукцію. Підвищення коефіцієнтів у 2022 році вказує на зниження коштів, задіяних у цій неліквідній статті, тобто структура оборотних активів стала більш ліквідною, а фінансовий потенціал – стійкішим.

Коефіцієнт оборотності грошових засобів показує наскільки ефективно використовуються оборотні активи підприємства. Спостерігається схожа динаміка як і в попередніх показниках, тобто зниження з 2,76 у 2020 році до 1,64 у 2021 році та підвищення у 2022 році до 3,33. Зниження оборотності призводить до потреби в грошових засобах. В умовах інфляції величина цього коефіцієнту може збільшуватися, адже підприємствам недоречно зберігати грошові засоби і

тому товариство могло вкладати їх у матеріальні оборотні активи чи основні засоби. Тобто чим більша інфляція, тим більше значення даного показника.

Коефіцієнт обороту готової продукції в ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» щорічно зростає та в 2020 році становив 20,11, у 2021 році – 42,25, а в 2022 році – 53,23. Зростання даного показника говорить про підвищення попиту на товари підприємства, зниження ж, навпаки, до їх надлишку.

Динаміка вищезазначених коефіцієнтів зазначена на рис. 2.7.

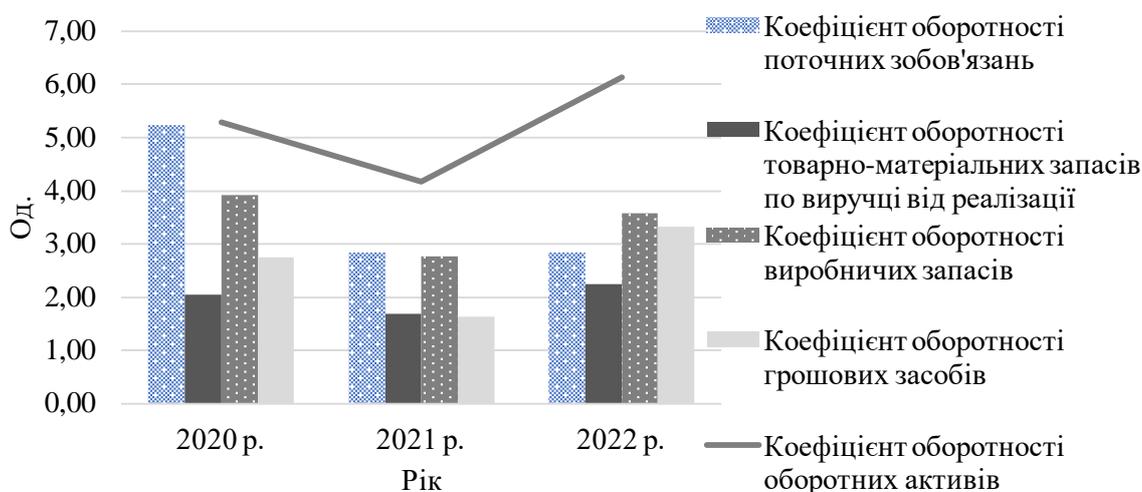

Рис. 2.7. Динаміка коефіцієнтів оборотності активів ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2020-2022 рр.

*Складено за розрахунками

Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість показує, яку частку оборотних активів займає дебіторська заборгованість. Протягом досліджуваного періоду цей показник постійно зростає: у 2020 році – 0,12, у 2021 році – 0,22, у 2022 році – 0,49, що становило приріст на 83,36% та 116,85% відповідно. Це негативний сигнал, адже свідчить про неефективне використання оборотних коштів у діяльності підприємства.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості відображає швидкість обертання заборгованості за звітний період і вказує на розширення чи скорочення комерційного кредиту, наданого компанією. Протягом досліджуваного періоду коефіцієнт знижувався: у 2020 році він становив 4,68, у 2021 році – 3,80, а у 2022

році – 2,49, що свідчить про зростання неплатоспроможних клієнтів та інші проблеми зі збутом. Це може пов'язуватись із переходом фірми до м'якої політики відносин із клієнтами та розширенням ринку збуту. Коефіцієнт обороту кредиторської заборгованості показує швидкість обертання кредиторської заборгованості за звітний період. Протягом 2020-2022 років значення зменшувалося: у 2020 році – 6,94, у 2021 році – 3,12, у 2022 році – 3,06.

Рентабельність оборотних засобів показує наскільки підприємство забезпечено обсягом річного прибутку у відношенні до середньорічної суми оборотних коштів компанії. Спостерігаються значення, що вищі за нуль: 0,02 у 2020 році та 0,01 у 2022 році. У 2021 році показник був від'ємним та дорівнював -0,05, отож оборотні кошти цього року використовувалися найменш ефективно.

Зміна коефіцієнтів оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості та рентабельність основних засобів упродовж 2020-2022 років представлена на рис. 2.8.

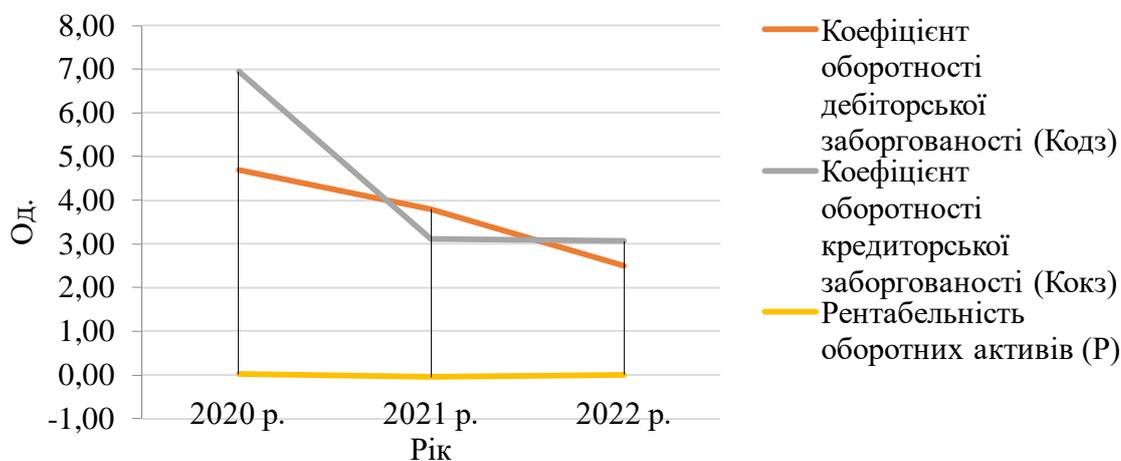

Рис. 2.8. Зміна коефіцієнтів оборотності дебіторської, кредиторської заборгованостей та рентабельності ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2020-2022 рр.

*Складено за розрахунками

Інтегральний показник ефективності оборотних активів дає змогу оцінювати та визначити рівень ефективності виробництва. Можна спостерігати,

що показники набували високих значень у 2020 (5,99) та 2022 (6,38) роках, що загалом показує на ефективну роботу підприємства. В 2021 році показник було неможливо розрахувати, так як показник рентабельності був від'ємним, отож можна припустити, що в цей період був великий знос обладнання та недостатність коштів на його оновлення.

Для оцінювання ресурсного потенціалу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» варто проаналізувати структуру його пасивів. Утворення капіталу відбувається за рахунок власних і залучених коштів. Власними коштами є зареєстрований та накопичений капітал. До позикового відносять довгострокові та поточні зобов'язання і забезпечення компанії. Висока частка власного капіталу свідчить про більшу фінансову стійкість і меншу залежність від зовнішніх джерел фінансування, що є позитивним фактором для потенційних інвесторів і кредиторів. Вивчаючи структуру капіталу, можна виявити потенційні ризики, пов'язані з високим рівнем заборгованості або нестачею власного капіталу, що дозволяє підприємству вчасно вживати заходів для мінімізації ризиків і уникнення фінансових труднощів.

Аналіз структури та динаміки капіталу є основою для розробки фінансової стратегії підприємства. Він допомагає керівництву приймати обґрунтовані рішення щодо залучення інвестицій, управління витратами та розподілу прибутків, що сприяє підвищенню фінансового потенціалу. Також це допомагає прогнозувати майбутні фінансові показники та визначати необхідні коригуючі дії для підтримання або покращення фінансового потенціалу. Таким чином, аналіз структури та динаміки капіталу є критично важливим для розуміння фінансового потенціалу підприємства, оцінювання його потенціалу та прийняття стратегічних управлінських рішень.

Пропонується побудувати таблицю аналізу структури, динаміки власного та позикового капіталу за даними пасиву форми №1 «Баланс» за період 2020-2022 років (табл. Б. 1) для подальшого оцінювання фінансового потенціалу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод».

Згідно з даними таблиці, протягом 3 років сукупний капітал зазнав змін. У 2020 році він становив 3998600 тис. грн., зріс до 4909653 тис. грн. у 2021 році, а потім скоротився до 4532293 тис. грн. у 2022 році. Збільшення сукупного капіталу свідчить про зростання виробничого і збутового потенціалу підприємства, а зменшення – про протилежне. Сукупний обсяг власного капіталу у 2021 році він скоротився на 19,02%. У структурі власного капіталу відбулися значні зміни додаткового капіталу, який зріс з 3029776 тис. грн. у 2020 році до 3128817 тис. грн. Це свідчить про ефективну роботу заводу.

Зміна обсягу накопиченого капіталу вплинула на структуру власного капіталу. У 2021 році він скоротився до 3230533 тис. грн. Це було зумовлено непокритим збитком розміром -131446 тис. грн., що на 260000 тис. грн. менше, ніж прибуток 2020 року (128554 тис. грн.). Підприємство планувало покрити збитки за рахунок прибутку майбутніх періодів. Наявність непокритого збитку свідчить про перевищення витрат над доходами. Сума резервного капіталу залишалася незмінною протягом усіх років.

Динаміка інвестованого й накопиченого впродовж 2020-2022 років представлена на рисунку 2.9.

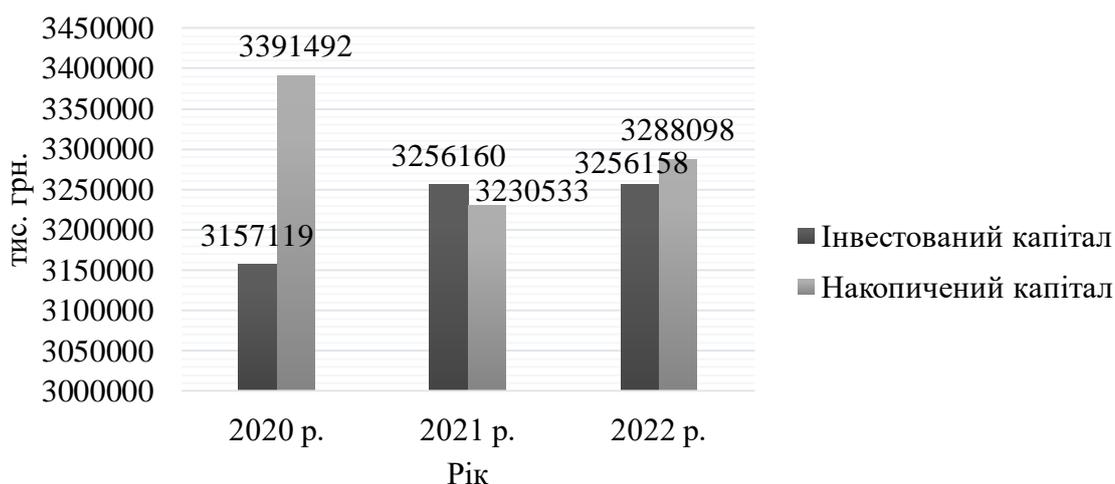

Рис. 2.9. Динаміка інвестованого й накопиченого капіталу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» протягом 2020-2022 рр.

*Складено за розрахунками

Зобов'язання підприємства упродовж досліджуваних років також змінилися. Із наявних у 2020 році 607108 тис. грн. їх кількість зросла до 1679120 тис. грн. (+176,58%) у 2021 році, а в 2022 році зменшилася до 1072012 тис. грн. (- 25,90%). У структурі поточних зобов'язань левова частка припадає на поточну кредиторську заборгованість за розрахунками (86,48%), решта – на заборгованість за товари, роботи та послуги і інші поточні зобов'язання. Отож, можна спостерігати, що структура капіталу підприємства припадало на поточні зобов'язання у 2020 р. – 8,38%, у 2021 р. – 29,76%, у 2022 р. – 22,66%. Загалом, вважається, що, чим менше у структурі пасивів поточних зобов'язань, тим краща структура капіталу компанії та вища його платоспроможність, у даному випадку фінансовий потенціал товариства значно погіршився.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зросла із 202529 тис. грн. у 2020 році до 1263672 тис. грн.. Це явище може оцінюватися позитивно лише в тому випадку, якщо взяті кредити були під менший відсоток, ніж відсоток за дивідендами. Борги за товари, роботи та послуги також зросли із у 2021 році на 143,15%, а в 2022 році на 38,27%. Помітне зменшення інших поточних зобов'язань у 2021 році на 6496 тис. грн. із базових 82477 тис. грн. в 2020 році і подальший їх зростання у 2022 році до 94882 тис. грн.. Збільшення заборгованості є негативним явищем, бо можливо у ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» не було достатньо коштів, щоб погасити зобов'язання.

Щодо довгострокових зобов'язань, то вони повністю складаються із інших довгострокових забезпечень та зобов'язань, які мають тенденцію до зменшення: у 2020 році їх обсяг становив 271915 тис. грн., у 2021 році – 217920 тис. грн., у 2022 році – 216990 тис. грн. Отже, активи підприємства збільшилися за рахунок власного капіталу, а не зобов'язань. Виникнення довгострокових зобов'язань підприємства пов'язується із фінансуванням інноваційних проектів, тобто розвиткам та розширенням підприємства та збільшенням необоротних активів.

Якщо розглядати інші зобов'язання товариства детальніше, то станом на 31.12.2020 були нараховані, але не сплачені відсотки по позиках, а в березні 2021 року був взятий товарний кредит за напіввагони мод. 12-783, виданий

ТОВ ТрансІнвестКомпані, що буде погашений 30.03.2024 із загальною сумою фіксованих платежів за тимчасове користування в обсязі 1700 тис. грн. Дисконтування цього кредиту в даний період становить 12% річних.

Загальний фінансовий потенціал ПАТ «Крюківський вагобудівний завод» протягом досліджуваного періоду зазнав значних змін. Зростання сукупного та власного капіталу у 2021 році позитивно вплинуло на фінансовий потенціал підприємства, тоді як зниження цих показників у 2022 році вказує на певні фінансові труднощі. Збільшення зобов'язань у 2021 році створило додаткове навантаження на фінансові ресурси, однак їх зменшення у 2022 році є позитивною тенденцією. Для зміцнення фінансового потенціалу підприємству слід зосередитися на оптимізації використання оборотних активів, ефективному управлінні борговим навантаженням та підвищенні власного капіталу.

2.2. Аналіз фінансових показників діяльності підприємства

Основною метою аналізу діяльності підприємства є визначення фінансових можливостей та резервів для підвищення фінансового потенціалу, щоб розробити ефективну стратегію управління, яка забезпечить максимально ефективний спосіб господарювання в сучасних економічних умовах. Дзюбенко О. М. стверджував, що фундаментом для нормального функціонування та розвитку компанії є фінансова стійкість. Тому підприємства повинні забезпечувати відповідний фінансовий потенціал для того, щоб безперервно справлятися зі своїми фінансовими зобов'язаннями.

Для визначення стійкості підприємства використовують абсолютні та відносні показники. Розраховуючи абсолютні показники можливо визначити тип фінансової стійкості компанії, які бувають такими:

- абсолютний фінансовий стан – запаси та витрати менші за власний оборотний капітал компанії;
- нормальний фінансовий стан – використання довгострокового боргу разом з власним капіталом для фінансування запасів;

– передкризовий фінансовий стан – компанії не вистачає фінансових ресурсів для покриття запасів і витрат через порушення платоспроможності, але є можливість відновити баланс за рахунок залучення тимчасово вільних коштів;

– кризовий фінансовий стан – підприємство має прострочені позички, непогашену заборгованість, а запаси та витрати не покриваються їх джерелами.

Існують такі критерії щодо оцінювання фінансової стійкості:

- при $F_v, F_{vd}, F_{zk} > 0$ – абсолютна фінансова стійкість;
- при $F_v < 0, F_{vd} > 0, F_{zk} > 0$ – нормальна фінансова стійкість;
- при $F_v < 0, F_{vd} < 0, F_{zk} > 0$ – нестійкий фінансовий стан;
- при $F_v, F_{vd}, F_{zk} < 0$ – кризова фінансова стійкість.

Розрахунок показників, що формують загальний показник фінансової стійкості ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» наведено в таблиці 2.3

Таблиця 2.3

Класифікація типу фінансового стану ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2020-2022 роки

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення (+,-)		Відхилення (+,-)	
				у сумі, тис. грн.	темп зростання,	у сумі, тис. грн.	темп зростання,
Загальна величина запасів							
Наявність власних коштів							
Наявність власних та довгострокових позикових коштів							
Наявність загальних коштів							
$F_v = V - Зп$							
$F_{vd} = ЗК - Зп$							
$F_{zk} = ЗК - Зп$							
Тип фінансової стійкості	Абсол.	Абсол.	Абсол.				

Отже, з вищенаведених спостережень можливо зробити такі висновки. За 2020-2022 роки був наявний перший тип фінансової стійкості – абсолютний, тобто запаси ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» у повному обсязі

покриваються власними коштами, а підприємство незалежне від зовнішніх кредиторів, навіть попри зменшення приблизно на 6% загальних коштів та збільшення кількості запасів на 34,71% підприємства у 2021 році.

На рисунку 2.10 зображено динаміку запасів та наявності коштів товариства за 2020-2022 роки.

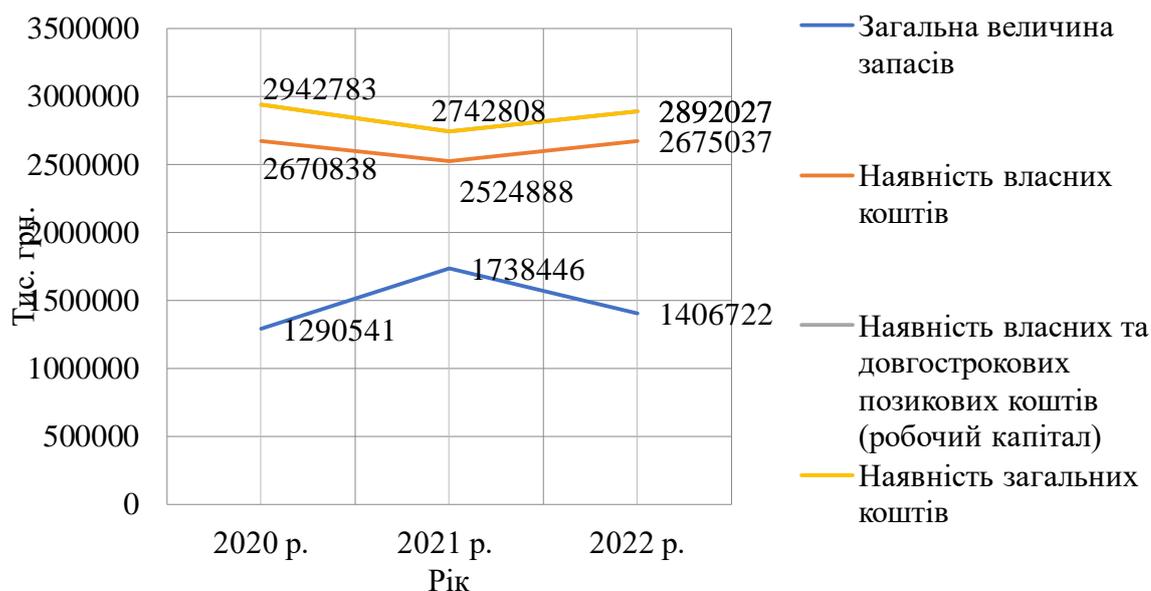

Рис. 2.10. Зміна запасів та власних і позикових коштів у ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2020-2022 рр.

*Складено за розрахунками

ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» забезпечує безперебійне постачання фінансових ресурсів для поточної виробничо-господарської діяльності, контролює раціональне використання коштів, здійснює вчасні сплати до бюджету та цільового фонду, вчасні розрахунки з постачальниками, забезпечує взаємовигідне співробітництво.

Оцінювання ефективності використання фінансового потенціалу вимірюється прибутковістю підприємства, його здатністю до самофінансування та залучення зовнішніх фінансових ресурсів, ступенем фінансової незалежності, кредитною, інвестиційною, дивідендною та емісійною політикою, фінансовими прогнозами, що включають поточний стан справ та ідеї щодо його покращення.

Також варто розрахувати відносні показники рентабельності підприємства, які будуть здійснюватися на базі таких показників (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Показники фінансової стійкості ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»

№ з/п	Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Темп зростання, %	
	Наявність власних коштів підприємства в обороту, тис. грн.					
	Коефіцієнт фінансової стійкості					
	Коефіцієнт автономії					
	Коефіцієнт фінансової залежності					
	Коефіцієнт фінансового ризику					
	Частка боргу у власному капіталі					
	Коефіцієнт маневреності власного капіталу					
	Коефіцієнт покриття запасів					
	Коефіцієнт загальної заборгованості					
	Коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу					
	Коефіцієнт довгострокових зобов'язань і забезпечень					
	Коефіцієнт поточних зобов'язань і забезпечень					

Наявність власних коштів в обігу показує обсяг ресурсів, які використовуються у поточній діяльності підприємства. Хоча їх сума зменшилася у 2020-2021 роках, але є достатньо коштів для нормальної роботи компанії. Коефіцієнт фінансової стійкості визначає частку довгострокових джерел фінансування, які підприємство може використовувати більше року. Нормативне значення становить 0,7-0,9. В усі роки показник відповідав нормативу, що свідчить про достатню фінансову стійкість і низький рівень фінансових ризиків.

Коефіцієнт автономії відображає частку власного капіталу в загальній структурі капіталу підприємства і співвідношення інтересів власників та кредиторів. Нормативне значення знаходиться в межах 0,55-0,6. На початку досліджуваного періоду структура капіталу була стабільною, оскільки частка власних коштів відповідала нормі, навіть знизившись до 0,70 у 2021 році. Коефіцієнт фінансової залежності показує залежність підприємства від

зовнішніх позик. Наприкінці 2020 року він склав 1,18, але у 2021 році зріс до 1,52, що вказує на загрозу неплатоспроможності.

Коефіцієнт фінансового ризику демонструє співвідношення залучених коштів до власного капіталу, показуючи, скільки одиниць залучених коштів припадає на одиницю власних. Зростання цього показника свідчить про збільшення залежності від зовнішніх інвесторів та кредиторів, що знижує фінансову стійкість. Оптимальне значення – 0,5, критичне – 1. У підприємства показник фінансового ризику був менший норми, лише у 2021 році він становив 0,52, що є найближчим до оптимального значення.

Динаміка попередніх показників ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2020-2022 роки зображено на рис. 2.11.

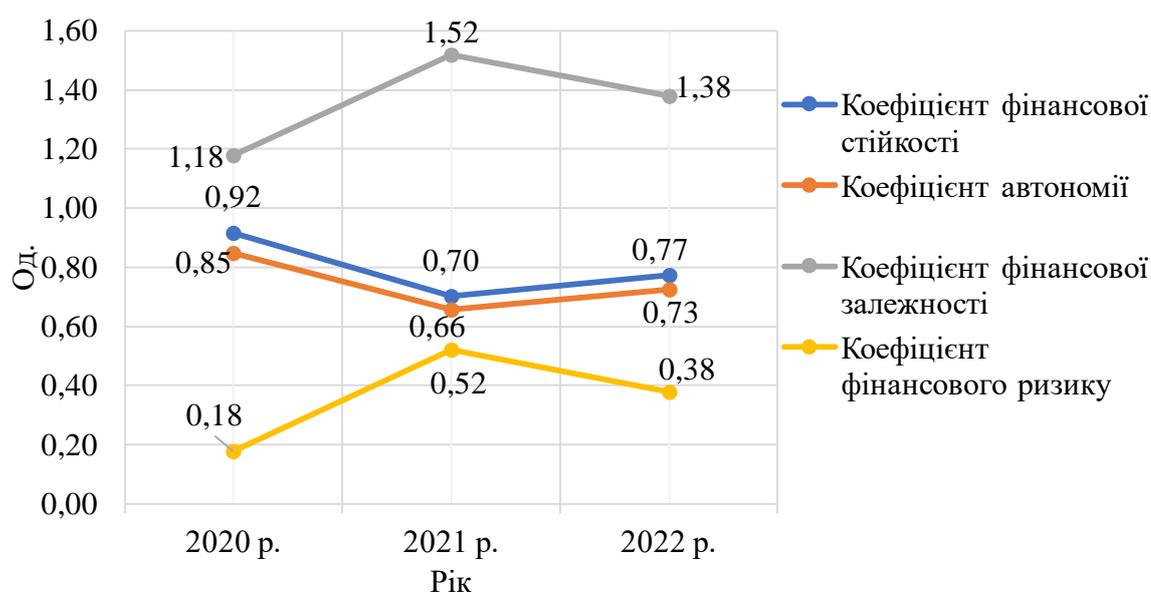

Рис 2.11. Зміна коефіцієнтів фінансової стійкості ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2020-2022 рр.

*Складено за розрахунками

Коефіцієнт маневреності капіталу відображає частку капіталу, яка знаходиться в обігу і дозволяє підприємству вільно розпоряджатися цими коштами. Для забезпечення гнучкості використання власних коштів важливо мати високий коефіцієнт мобільності. Невелике зростання цього показника в

динаміці є позитивним фактором. У 2020 році він становив 0,79, у 2021 році трохи знизився до 0,78, а в 2022 році піднявся до 0,81.

Коефіцієнт покриття запасів, один з показників фінансової стійкості підприємства, розраховується як співвідношення суми власних оборотних коштів та короткострокових зобов'язань до суми запасів. Цей показник характеризує достатність джерел фінансування для виробничих та інших запасів. Протягом досліджуваного періоду запаси були добре покриті активами, незважаючи на значне зниження коефіцієнта у 2021 році до 2,91.

Відношення власного та позикового капіталу у 2020-2021 роках було менше 1, що є позитивним сигналом, адже у ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» більше власних коштів, ніж залучених. Проте у 2022 році спостерігалось скорочення власного капіталу та збільшення обсягу залученого капіталу.

Усі частини оборотного капіталу мають здатність конвертуватися за певний строк у грошову форму, тому варто розрахувати коефіцієнти ліквідності ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2020-2022 роки в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Показники ліквідності ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»

№ з/п	Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Темп зростання, %	
					2021/2020	2022/2021
1	Власний оборотний капітал	2 991	2 796	2 904	93,49	103,87
2	Загальний коефіцієнт ліквідності (покриття)	9,93	2,91	3,83	29,34	131,37
3	Коефіцієнт швидкої ліквідності	5,93	1,69	2,45	28,44	144,99
4	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	4,74	1,04	0,59	22,01	56,78
5	Коефіцієнт ліквідності товарно-матеріальних цінностей	4,00	1,23	1,38	30,67	112,65
6	Коефіцієнт ліквідності дебіторської заборгованості	1,20	0,64	1,85	53,90	287,60

З аналізу даних у таблиці можна зробити такі висновки. Сума власних оборотних коштів ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» протягом досліджуваного періоду залишалася позитивною, що означає, що поточні зобов'язання були меншими за оборотні активи. Чим більшою є ця величина, тим стабільніше функціонує компанія. У 2021 році спостерігалось незначне зниження розміру власного оборотного капіталу на 6,51%, але в 2022 році

показник зріс на 3,87%. Це свідчить про наявність у підприємства достатніх власних оборотних активів для щоденної операційної діяльності.

Загальний коефіцієнт ліквідності відображає забезпеченість поточними активами поточних зобов'язань. Нормативне значення цього показника – $K_{пл} \geq 2$. У 2020 році поточні активи перевищували короткострокові зобов'язання в 9,93 рази. У 2021 році коефіцієнт зменшився на 70,66% і становив 2,91, що свідчить про можливість компанії погашати свої поточні зобов'язання. У 2022 році показник зріс до 3,83, що свідчить про ліквідний баланс.

Коефіцієнт швидкої ліквідності подібний до коефіцієнта покриття, але обчислюється для більш вузького кола поточних зобов'язань. Цей коефіцієнт показує, яка частина короткострокових зобов'язань компанії може бути погашена в найкоротші строки наявними коштами та можливими надходженнями. У 2020 році коефіцієнт дорівнював 5,93, у 2021 – 1,69, у 2022 році – 2,45. У всіх випадках значення перевищують нормативне (0,7-0,8 грн./грн.).

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує ту частку поточних зобов'язань, яку підприємство може погасити негайно. Спостерігається тенденція до зниження цього показника з 4,74 у 2020 році до 0,59 у 2022 році, але навіть при різкому зниженні коефіцієнт перевищує нормативне значення (0,2-0,3 грн./грн.). Надто високе значення коефіцієнта абсолютної ліквідності свідчить про нераціональне використання фінансових ресурсів.

Коефіцієнт ліквідності товарно-матеріальних цінностей відображає, наскільки запаси здатні покрити поточні зобов'язання. Цей показник знижувався щороку: з 4,00 у 2020 році до 1,26 у 2021 році, що означає зниження на 69,33%. У 2022 році ситуація покращилася, і коефіцієнт зріс на 12,65%. Щодо коефіцієнта ліквідності дебіторської заборгованості, він показує, як очікувані надходження від дебіторів можуть покрити короткострокові зобов'язання. У 2020 році цей показник становив 1,20 грн/грн, у 2021 році він знизився до 0,64 грн/грн, а у 2022 році зріс до 1,85 грн/грн.

Динаміка коефіцієнтів загальної, швидкої й абсолютної ліквідності продемонстрована на рисунку 2.12.

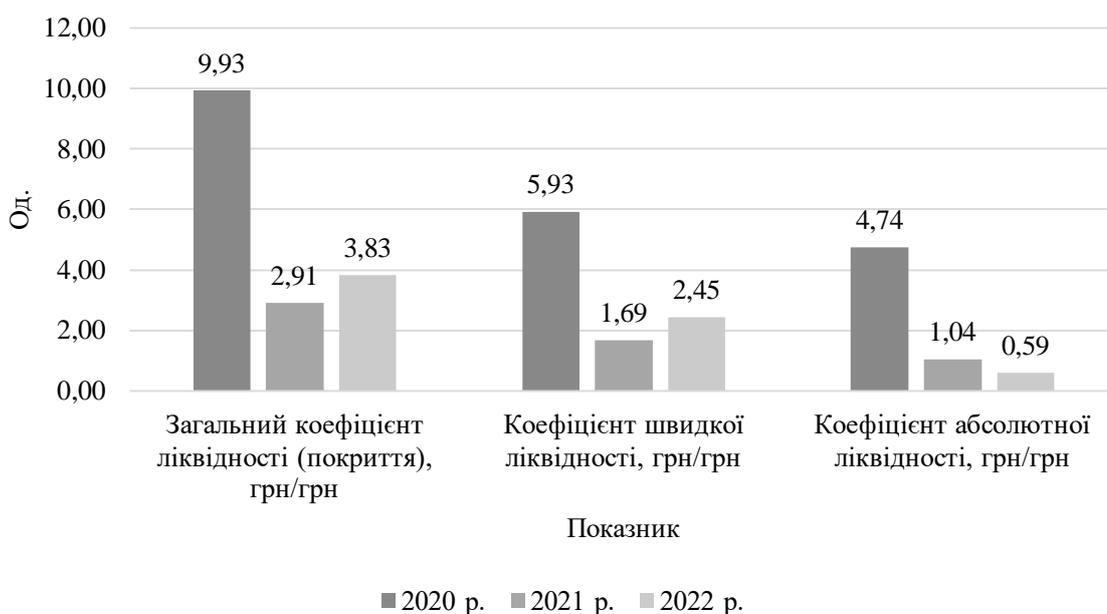

Рис. 2.12. Динаміка коефіцієнтів ліквідності ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2020-2022 рр.

*Складено за розрахунками

Важливим етапом аналізу фінансового потенціалу є дослідження використання майна компанії (деяких показників рентабельності) (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Аналіз динаміки показників рентабельності ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»

№ з/п	Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Темп зростання, %	
	Доходи					
	Витрати					
	Прибуток (збиток) від звичайної діяльності (п.1-п.2)					
	Середньорічна вартість активів					
	Чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг)					
	Рентабельність майна (п.3/п.4)					
	Рентабельність продаж (п.3/п.5)					
	Рентабельність витрат (п.3/п.2)					
	Рентабельність власного капіталу					
	Рентабельність оборотних активів					

Рентабельність активів підприємства має хвилеподібну динаміку, тобто із

показника, розміром 2,528 у 2020 році відбулося зменшення у 2021 році до 2,948 зі знаком мінус й подальше зростання показника у 2022 році до 1,219. Отож, можна побачити, 2020 та 2022 роки були рентабельними, адже на 1 гривню прибутку припадала вища сума, а 2021 рік характеризувався своєю нерентабельністю.

Рентабельність оборотних засобів показує наскільки підприємство забезпечено обсягом річного прибутку у відношенні до середньорічної суми оборотних коштів компанії. Спостерігаються значення, що вищі за нуль: 0,02 у 2020 році та 0,01 у 2022 році. У 2021 році показник був від'ємним та дорівнював -0,05, отож оборотні кошти цього року використовувалися найменш ефективно.

Рентабельність власного капіталу у 2020, 2021 та 2022 роках перевищувала порогове значення на 0,80, на 0,57 та на 0,89 відповідно. Тобто, незважаючи на попередній показник, можна сказати, що товариство ефективно використовував власний капітал.

Рентабельність продажів ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» перевищував нормативне значення у 2020 році – на 1,77, у 2022 році – на 0,87, а в 2021 році був менший на 9,26, що говорить про збиткову діяльність щодо продажу своїх товарів та послуг. Рентабельність чистих активів має такі ж коливання, що і показник вище. У 2020 та 2022 роках коефіцієнт перевищував порогове значення на 1,47 та 0,73 одиниць відповідно, а в 2021 році був менший на 5,27 одиниць. 2021 рік відзначився збитковістю.

2.3. Оцінювання фінансового потенціалу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»

ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» – це одне із провідних підприємств машинобудівної галузі України. Саме тому важливо оцінити його фінансовий потенціал для аналізу діяльності та майбутнього розвитку. Фінансовий потенціал відображає здатність підприємства ефективно використовувати наявні ресурси для забезпечення стабільного функціонування

та досягнення стратегічних цілей. Оцінювання фінансового потенціалу включає аналіз різних фінансових показників, які характеризують стан і динаміку фінансових ресурсів підприємства.

Для проведення рейтингового оцінювання фінансового потенціалу підприємства варто скористатися методикою, запропонованою у підході до оцінювання фінансового потенціалу підприємства. Щоб визначити фінансовий потенціал, використовуються показники, що оцінюють ліквідність, фінансової стійкості та платоспроможності підприємства, визначають порогові значення.

Обчисливши необхідні фінансові показники, необхідно провести рейтингове оцінювання фінансового потенціалу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» із використанням фінансових показників, що було продемонстровано у таблиці 1.6 попереднього розділу у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Рейтингове оцінювання фінансового потенціалу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» з використанням фінансових показників [24]

Показник	р.	р.	р.	Середнє	Рівень ФПП
Коефіцієнт фінансової незалежності					Високий
Коефіцієнт сукупної ліквідності					Високий
Коефіцієнт термінової ліквідності					Високий
Коефіцієнт абсолютної ліквідності					Високий
Рентабельність активів					Високий
Рентабельність власного майна					Високий
Ефективність використання активів у виробництві					Високий
Частка боргу в сукупній сумі джерел					Високий
Коефіцієнт забезпечення заборгованості					Середній

Аналізуючи фінансові показники ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод», можна зробити такі висновки про фінансовий потенціал підприємства, виходячи з представлених даних.

Коефіцієнт фінансової незалежності демонструє стабільний високий рівень протягом аналізованих років. В середньому показник дорівнює 0,74, що вказує на високий рівень фінансової незалежності підприємства, тобто

підприємство має значну частку власного капіталу у фінансуванні своєї діяльності, що знижує ризики пов'язані із зовнішніми кредиторами.

Середній показник коефіцієнта сукупної ліквідності 5,56 свідчить про високу здатність підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів, що є позитивним сигналом для інвесторів і кредиторів. Середній показник коефіцієнту швидкої ліквідності 3,35 підтверджує високу ліквідність, але знижений рівень у 2021 році може свідчити про тимчасові труднощі в управлінні ліквідністю. Коефіцієнт абсолютної ліквідності також високий, але демонструє поступове зниження: від 4,74 у 2020 році до 1,04 у ліквідність, але тенденція до зниження може викликати занепокоєння.

Рентабельність активів становила 2,528 у 2020 році, але в 2021 році спостерігався значний спад до -2,948, що вказує на збитковість. У 2022 році показник відновився до 1,219, а середній показник становить 0,26. Незважаючи на збитки в 2021 році, загальна рентабельність залишається на високому рівні, що свідчить про потенціал для відновлення та розвитку. Рентабельність власного майна залишається стабільною і високою протягом аналізованого періоду, з показниками 1,00 у 2020 році, 0,77 у 2021 році і 1,09 у 2022 році. Середній показник 0,95 вказує на ефективне використання власного капіталу. З метою підвищення рентабельності майна, компанія повинна інвестувати у новітні технології та модернізацію виробничих потужностей. Це дозволить збільшити продуктивність та зменшити витрати на одиницю продукції. Важливо приділяти увагу розвитку персоналу, підвищенню його кваліфікації та мотивації, що також вплине на загальну ефективність роботи підприємства.

Ефективність використання активів у виробництві показує високий рівень із значенням 5,99 у 2020 році та 6,38 у 2022 році. Середній показник 4,12 підтверджує високу продуктивність використання активів, хоча відсутність даних за 2021 рік ускладнює повний аналіз.

Частка боргу в сукупній сумі джерел залишається низькою, що є позитивним фактором, із значеннями 0,02 у 2020 році, 0,04 у 2021 році і 0,06 у

2022 році. Середній показник 0,04 вказує на невисокий рівень заборгованості підприємства, що знижує фінансові ризики.

Загалом, фінансовий потенціал ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» можна оцінити як високий, зважаючи на значення більшості показників. Високі коефіцієнти ліквідності свідчать про гарну здатність підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання, що забезпечує фінансову стійкість і довіру інвесторів та кредиторів. Проте, негативні значення рентабельності активів у 2021 році та падіння абсолютної ліквідності вказують на певні проблеми, зокрема зі збутом продукції та управлінням оборотними коштами.

Високий коефіцієнт фінансової незалежності демонструє значну частку власного капіталу, що є позитивним фактором для фінансової стабільності підприємства. Низька частка боргу у структурі фінансування свідчить про обережну політику управління зобов'язаннями та мінімізацію ризиків, пов'язаних із зовнішніми запозиченнями. Однак, середній рівень коефіцієнта забезпечення заборгованості вказує на необхідність поліпшення забезпеченості зобов'язань власними активами.

Високий фінансовий потенціал підприємства забезпечується значною часткою власного капіталу, ефективним управлінням ліквідними активами та обмеженим використанням запозичених коштів. Для покращення фінансового потенціалу підприємства необхідно звернути увагу на декілька аспектів. Потрібно підвищити ефективність операційної діяльності, що включає оптимізацію виробничих процесів, зменшення витрат і підвищення якості продукції. Також важливо працювати над збільшенням доходів шляхом розширення ринків збуту і покращення маркетингових стратегій.

Для об'єктивного оцінювання фінансового потенціалу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» потрібно комплексно дослідити підприємства та конкретизувати ефективність управління його ресурсами. Використовуючи багатофакторну модель [55], що була продемонстрована в таблиці 1.7 необхідно підставити значення, розраховані раніше, та знайти загальний показник фінансового потенціалу підприємства (табл. 2.8).

Комплексна модель оцінювання фінансового потенціалу підприємства

	Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Коефіцієнт у формулі
$\Phi_{\text{Сп}} = X_1 * 0,055 + X_2 * 0,109 + X_3 * 0,164 + X_4 * 0,145 + X_5 * 0,127 + X_6 * 0,073 + X_7 * 0,091 + X_8 * 0,018 + X_9 * 0,036 + X_{10} * 0,182,$ де $\Phi_{\text{Сп}}$ – загальний показник фінансового потенціалу підприємства					
X ₁	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	4,74	1,04	0,59	0,055
X ₂	Коефіцієнт швидкої ліквідності	5,93	1,69	2,45	0,109
X ₃	Коефіцієнт фінансової автономії	0,85	0,66	0,73	0,164
X ₄	Коефіцієнт довгострокових зобов'язань і забезпечень	0,45	0,13	0,17	0,145
X ₅	Коефіцієнт поточних зобов'язань і забезпечень	0,55	0,87	0,83	0,127
X ₆	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,79	0,78	0,81	0,073
X ₇	Коефіцієнт забезпеченості запасів	9,93	2,91	3,83	0,091
X ₈	Коефіцієнт рентабельності діяльності	0,021	-0,089	0,011	0,018
X ₉	Коефіцієнт рентабельності активів	0,017	-0,046	0,009	0,036
X ₁₀	Коефіцієнт співвідношення дебіторської й кредиторської заборгованості	1,196	0,644	1,854	0,182

Обчислення загального показника фінансового потенціалу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» упродовж 2020-2022 років наведено нижче:

$$\Phi_{\text{Сп}2020} = 4,74 * 0,055 + 5,93 * 0,109 + 0,85 * 0,164 + 0,45 * 0,145 + 0,55 * 0,127 + 0,79$$

$$\Phi_{\text{Сп}2021} = 1,04 * 0,055 + 1,69 * 0,109 + 0,66 * 0,164 + 0,13 * 0,145 + 0,87 * 0,127 + 0,78$$

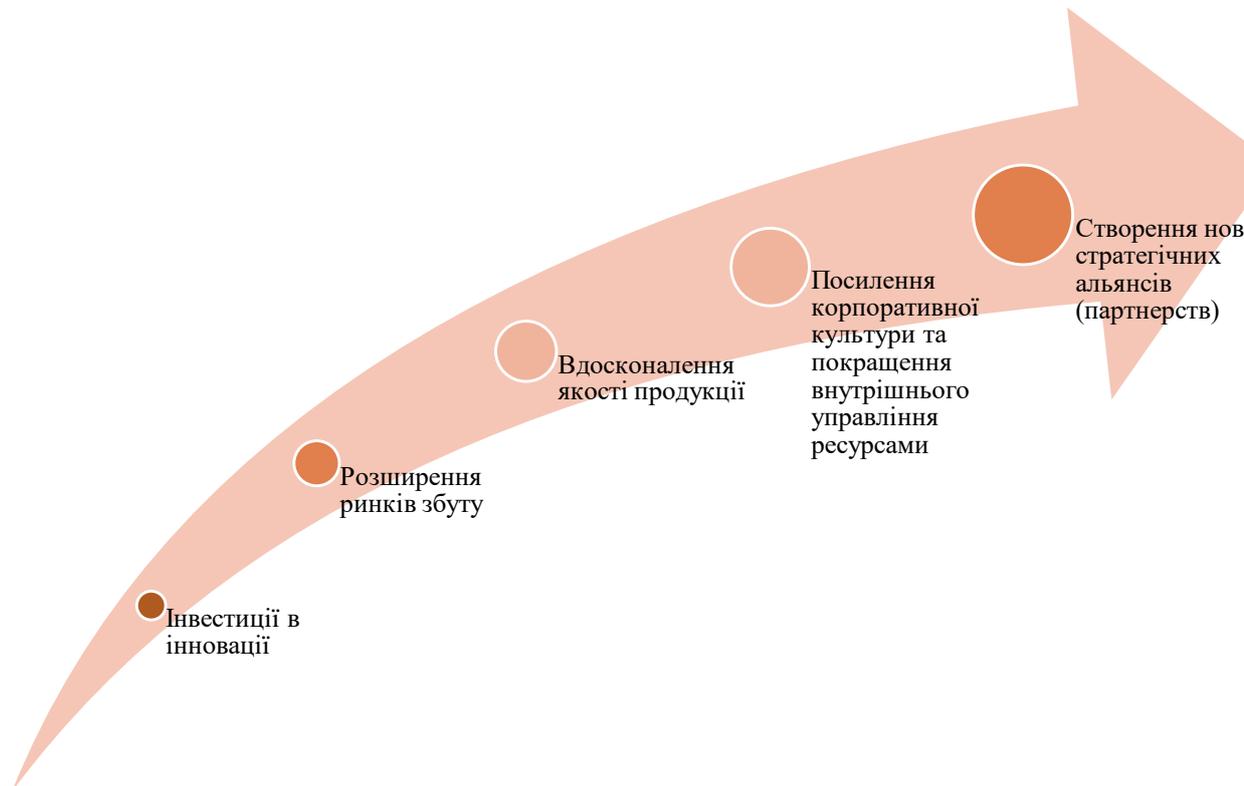
$$\Phi_{\text{Сп}2022} = 0,59 * 0,055 + 2,45 * 0,109 + 0,73 * 0,164 + 0,17 * 0,145 + 0,83 * 0,127 + 0,81$$

Проаналізувавши загальний показник фінансового потенціалу підприємства за комплексною моделлю оцінювання, можна зробити декілька важливих висновків. У 2020 році підприємство демонструвало високий рівень фінансового потенціалу з показником 2,36, що вказувало на значні можливості для розвитку та стабільного функціонування. Однак, у 2021 році цей показник різко знизився до 0,91, що свідчить про суттєві фінансові труднощі або зовнішні фактори, які негативно вплинули на діяльність компанії. В 2022 році показник знову зріс до 1,29, що є позитивною тенденцією, але не досягає рівня 2020 року.

З огляду на ці зміни, компанії варто зосередитися на стабілізації та подальшому покращенні свого фінансового потенціалу. Для цього потрібно вивчити причини різкого спаду в 2021 році та впровадити стратегічні заходи, які допоможуть уникнути подібних ситуацій у майбутньому. Підприємству слід оптимізувати свої операційні процеси, підвищити ефективність управління ресурсами та активно шукати нові можливості для зростання. Також важливо зміцнювати фінансову дисципліну, покращувати управління ризиками та забезпечувати стійкість до зовнішніх шоків.

Щоб підтримувати та підвищувати свій фінансовий потенціал, ПАТ «Крюківський вагобудівний завод» необхідно інвестувати в інновації, розширювати ринки збуту та вдосконалювати продукцію. Підприємству необхідно розробити детальний фінансовий план на короткострокову і

довгострокову перспективу, враховуючи всі аспекти бізнесу, включаючи витрати, доходи, інвестиції та ризики. Варто максимізувати ефективність управління запасами, поточними активами та кредиторською заборгованістю для забезпечення оптимального рівні ліквідності. Важливим є також розвиток внутрішніх процесів і посилення корпоративної культури. Підвищення кваліфікації працівників, мотивація персоналу та ефективне лідерство сприятимуть створенню стабільної основи для довгострокового успіху.

Таким чином, компанія повинна бути готовою адаптуватися до змін, ефективно використовувати свої ресурси та впроваджувати інновації, щоб забезпечити стабільне зростання та зміцнення свого фінансового потенціалу у майбутньому.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТРАТЕГІЧНО ВАЖЛИВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

3.1. Зарубіжний досвід розвитку фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств

У різних країнах поняття стратегічно важливих підприємств може охоплювати компанії, які значно впливають на ринкову кон'юнктуру та чия дестабілізація може викликати суттєві, швидкі та тривалі макроекономічні та соціальні наслідки. Розвиток фінансового потенціалу підприємств, які є стратегічно важливими, є ключовим фактором для забезпечення їх стійкості та конкурентоспроможності на світовому ринку. У цій сфері існує багато кращих практик, які можна запозичити з досвіду інших країн.

Розвиток фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств є ключовим завданням для багатьох країн, оскільки ці підприємства часто відіграють вирішальну роль у забезпеченні національної безпеки, економічного зростання та стабільності. Зарубіжний досвід показує, що різні країни використовують різноманітні стратегії та підходи для зміцнення фінансової стабільності та конкурентоспроможності таких підприємств.

Стратегічні альянси є важливим інструментом для підвищення фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств. Ці альянси виникають з метою поєднання ресурсів, експертизи та можливостей різних компаній для досягнення спільних цілей. Стратегічні альянси дозволяють підприємствам зменшити ризики та поділити витрати на розробку нових продуктів або технологій. Компанії, об'єднуючи зусилля для спільних досліджень та розробок, можуть ефективніше використовувати свої фінансові ресурси та зменшити час, потрібний для запуску нового продукту на ринок. Так само як країни знаходять типи альянсів з причин, що приносять користь країні, фірми

хочуть об'єднатися в стратегічні альянси через вигідні їм умови. Наразі є 5 основних типів альянсів (рис. 3.1).

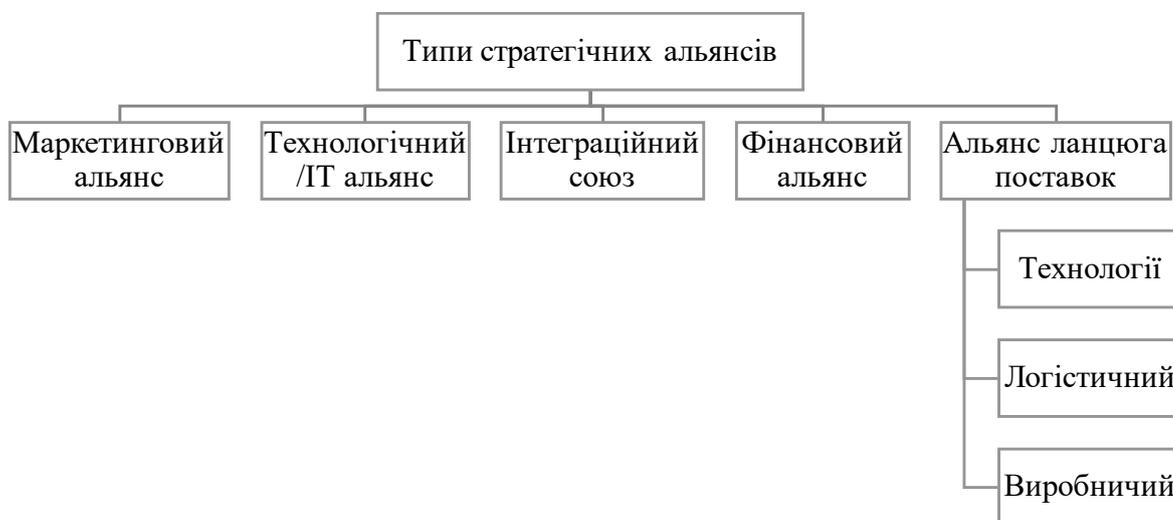

Рис. 3.1. Типи стратегічних альянсів [62]

У Європі та Азії стратегічні партнерства розвиваються переважно у секторах, що включають послуги, транспорт і логістику. Використання позитивного досвіду у формуванні таких стратегічних альянсів відкриває можливості для вітчизняних підприємств оцінити та вдосконалити власні виробничі та управлінські процеси та технології. Це дає можливість перейняти кращі практики зарубіжних партнерів, проникнути на нові ринки та протистояти торговим бар'єрам або великим конкурентам.

З 2020 по 2023 роки спостерігались різні тенденції у створенні стратегічних альянсів в різних регіонах світу. У 2020 році кількість нових альянсів зменшилася через економічні та геополітичні виклики, спричинені пандемією COVID-19, що зумовило невизначеність у глобальній економіці. Проте, у 2021 та 2022 роках почалося відновлення, і багато компаній почали активно створювати стратегічні альянси, прагнучи подолати наслідки пандемії та адаптуватися до нових ринкових умов. Особливо активними були компанії в таких секторах, як технології, охорона здоров'я та виробництво. Стратегічні альянси допомагали компаніям долати труднощі в ланцюгах постачання та впроваджувати новітні технології, що сприяло їх конкурентоспроможності.

У 2023 році кількість стратегічних альянсів залишалася на стабільному рівні, але деякі регіони показали різні тенденції. Наприклад, в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні та Америці спостерігалася збільшення кількості угод, тоді як у Європі, Близькому Сході та Африці відзначався спад на 11%. Основними причинами залишалися економічні та геополітичні виклики, а також труднощі з фінансуванням великих угод. Натомість, активність у сфері аерокосмічної та оборонної промисловості продовжувала зростати, що частково компенсувало загальне зниження в інших секторах.

Загалом, з 2020 по 2023 роки компанії використовували стратегічні альянси для покращення своїх конкурентних позицій, впровадження інновацій та подолання глобальних викликів. Ці тенденції підкреслюють важливість гнучкості та співпраці для досягнення успіху в умовах сучасної економіки.

Стратегічні альянси допомагають компаніям збільшити свою географічну присутність та ринковий обсяг. Шляхом утворення альянсів з компаніями, що мають доступ до нових ринків чи технологій, фірми розширюють свої можливості збуту та отримати доступ до нових клієнтів. Міжнародні стратегічні альянси відіграють важливу роль у сучасних галузях світової економіки, що ілюструється розподілом по різних секторах міжнародної економічної діяльності (рис. 3.2).

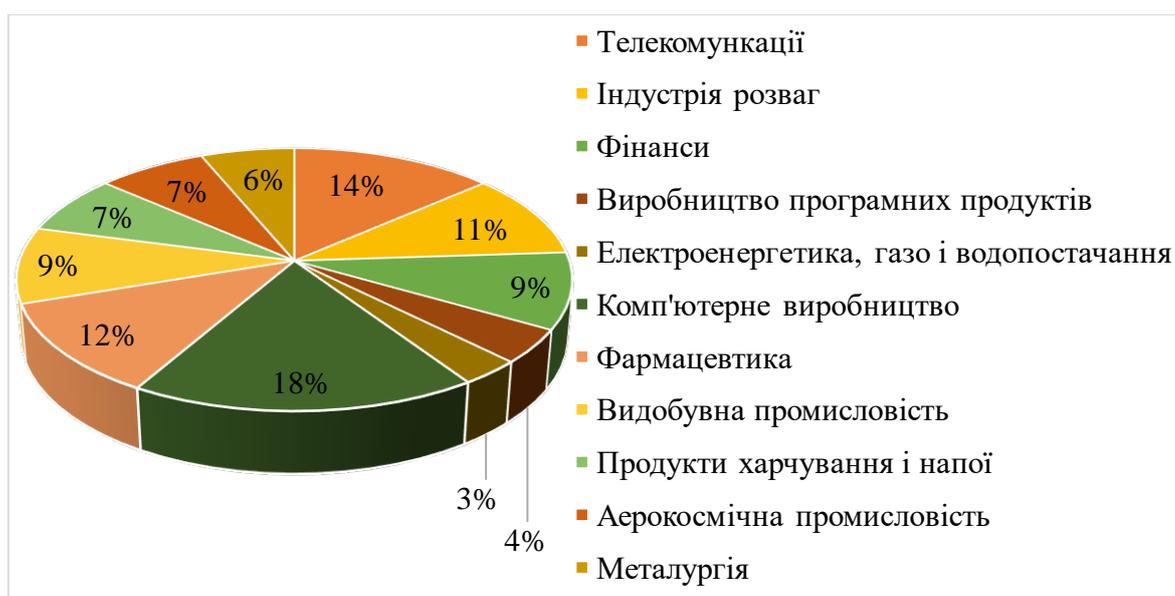

Рис. 3.2. Розподіл міжнародних стратегічних альянсів за галузями [62]

*Складено за даними публікації журналу Forbes

Отже, стратегічні альянси стають важливим елементом для зміцнення фінансового потенціалу підприємств, сприяючи їхньому росту, конкурентоспроможності та стабільності. Це особливо важливо для стратегічно важливих підприємств, які відіграють ключову роль у забезпеченні економічного розвитку та національної безпеки країни.

Зарубіжний досвід показує, що поєднання державної підтримки та інноваційних підходів приватних підприємств є ефективною стратегією для розвитку фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств. Створення сприятливих умов для інвестування, підтримка досліджень та розробок, а також забезпечення стабільного фінансування допомагають цим підприємствам залишатися конкурентоспроможними та забезпечувати економічний розвиток і безпеку держав.

Таблиця 3.1

Різні аспекти закордонного досвіду у формуванні та використанні фінансового потенціалу інвестиційної діяльності малих підприємств [63]

Група країн	Держава	Досвід
Країни Європи, що розвиваються	Литва	Зосередження на вирішенні проблем, передусім пов'язаних з політико-правовими аспектами фінансового потенціалу: забезпечення політичної стабільності, максимальна інтеграція гілок влади, створення стабільної правової бази.
	Чехія	Створення ефективних організацій, які сприяють залученню інвестицій та оптимальному використанню фінансових ресурсів, включаючи успішний досвід роботи агентства прямих іноземних інвестицій «ЧехІнвест».
	Польща	Забезпечення стабільності фінансових ресурсів ззовні та їх ефективне використання в окремих галузях економіки; чітке визначення пільг та підтримки на рівні законодавства; розвиток місцевої податкової системи з активним напрямом використання коштів місцевих бюджетів для інвестицій.
	Естонія	Міцна співпраця між науковою та промисловою галузями економіки для впровадження новаторських технологій; цільові інвестиції; утворення спецоргану з іноземних інвестицій.
	Угорщина	Підтримка новаторської моделі розвитку через систему фінансових та податкових пільг; рішуче вирішення проблем регіональних нерівностей та недостатку фінансових ресурсів у різних областях за допомогою механізму технопарків.
	Словенія	Фокус на взаємодії між публічним і приватним секторами економіки; сприяння зростанню інфраструктури; партнерство з іноземними інвесторами через використання консорціумів і міжнародних компаній.

Продовження таблиці 3.1

Розвинені країни Європи	Швейцарія та Австрія	Створення спеціалізованих установ для сприяння інвестиційній активності, які зарекомендували себе як дієві та результативні в своїй роботі (Агентство з просування бізнесу в Австрії та Організація підтримки інвестицій в Швейцарії).
	Німеччина	Формування стратегії підтримки інвестування на базі розвитку людського потенціалу, наукових та інноваційних ініціатив, впровадження системи стимулів для інвесторів.
Інші країни	Австралія	Проведення дієвої інвестиційної стратегії на рівні регіонів для преодолення відставання територій, враховуючи їх конкурентні переваги та сприяючи активізації фінансових ресурсів на місцевому рівні.
	Туреччина	Активна стратегія зонування, що включає в себе створення спеціальних економічних зон з метою підтримки розвитку пріоритетних галузей та підприємств; утворення комітету з метою поліпшення інвестиційного клімату.
	США	Формування інвестиційного потенціалу малих підприємств: державні програми фінансування; розвиток інфраструктури підтримки бізнесу; стимулювання приватних інвестицій через податкові пільги та інкубатори стартапів; інноваційні кластери, що сприяють співпраці між малими компаніями, корпораціями й університетами.
	Китай та Сінгапур	Розробка стратегії економічного зростання, що визначає пріоритети на основі створення сприятливих умов для інвестування та оптимального використання фінансових можливостей, внутрішніх і зовнішніх резервів, а також наукового потенціалу країни і регіонів.
	Японія	Створення спеціальних фінансових програм та підтримки з боку уряду: надання низьквідсоткових кредитів, грантів та інших фінансових інструментів, спрямованих на стимулювання інвестицій в інноваційні технології та розвиток новаторських підприємств.
	Республіка Корея	Робота юридичного органу – Офісу інвестиційного омбудсмана, полягає у відповіді на запити інвесторів щодо порушень їхніх прав у процесі організації та здійснення інвестиційних операцій.

Приклади розвитку стратегічно важливих підприємств у США демонструють значні досягнення завдяки поєднанню урядової підтримки та приватних ініціатив. Зокрема, в 2022 році оборонний бюджет США становив приблизно 778 мільярдів доларів, значна частина якого спрямовується на фінансування таких стратегічно важливих підприємств. Розвиток фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств на прикладі США наведений в таблиці 3.2.

Розвиток фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств
США [58, 36]

Галузь	Компаія	Розвиток	Прибуток 2023 рік
Інформаційні технології		Apple успішно диверсифікувала свої джерела доходу, від товарів та послуг; розширила свою присутність на нових ринках (в Китаї та Індії). Інвестує в нові продукти та послуги, а також повертати акціонерам значні кошти у вигляді дивідендів та викупу акцій.	96,9 млрд. \$
		Microsoft перейшла до хмарних послуг, таких як важливими для підприємств по всьому світу. Фірма отримує значний дохід від ліцензування програмного забезпечення Windows та Office; регулярно викупує свої акції, що призводить до зменшення кількості акцій в обігу й зростання прибутку на акцію.	18,3 млрд. \$
Оборона		протягом останніх років стикалася з деякими труднощами, але вона залишається одним з провідних гравців у світовій авіаційній та оборонній промисловості. Компанія інвестує в розробку автономних літаків і гіперзвукових ракет.	6,2 млрд. \$
Енергетика		Компанія займається видобутком нафти та газу, зосередилася на розширенні своїх можливостей з видобутку нафти та газу в сланцевих формаціях, інвестує в нові технології, такі як штучний інтелект та горизонтальне буріння.	15,4 млрд. \$
		Корпорація, що займається нафтогазовою промисловістю. Розширила свою присутність на ринку відновлюваної енергетики. Компанія інвестує в технологію уловлювання та зберігання вуглецю.	56,2 млрд. \$
Охорона здоров'я		Корпорація, займається фармацевтичною, медичною та споживчою продукцією. Компанія придбала кілька інших фармацевтичних компаній, інвестує в штучний інтелект, персоналізовану медицину та геноміку.	20,3 млрд. \$
		Фармацевтична корпорація, що розширила свій фінансовий потенціал придбавши кілька інших фармацевтичних компаній Wyeth і Allergan.	22,5 млрд. \$

У Європейському Союзі стратегічно важливі підприємства, зокрема в енергетичному, авіакосмічному та оборонному секторах, отримують суттєву підтримку від урядів у вигляді субсидій, податкових пільг та інвестицій у науково-дослідні роботи. У таблиці 3.3 проілюстровано еволюцію фінансового потенціалу провідних підприємств ЄС.

Таблиця 3.3

Стимулювання фінансового потенціалу ключових компаній ЄС [64]

Країна	Галузь	Компаія	Розвиток	Прибуток 2023 рік
Німеччина	Машино-будування		Інвестує в електромобілі, автономні транспортні засоби, передові технології; розширює присутність на нових ринках, таких як Китай.	13,9 млрд. €
	Хімічна		Компанія зосередилася на розвитку нових ліків та насіння, інвестує в нові технології, такі як штучний інтелект та генна терапія.	5,3 млрд. €
	Технологічна		Фірма розвиває ШІ, хмарні технології, машинне навчання та нові бізнес-моделі.	млрд. €
Франція	Енергетика		Компанія придбала ряд компаній, що займаються поновлюваною енергетикою; скоротила витрати та підвищила операційну ефективність.	36,2 млрд. \$
	Авіаційна та аерокосмічна		Інвестує в розробку економних та екологічних літаків; розширяє ринки збуту; працює над підвищенням продуктивності заводів та центрів обслуговування клієнтів; оптимізує ланцюги постачання та автоматизації.	5,2 млрд. €
	Охорона здоров'я		Розробляє ряд перспективних продуктів (лікування раку легенів); використовує технології для підвищення ефективності операцій;	2,3 млрд. \$
Швейцарія	Харчова		Впроваджує технології для покращення взаємодії зі споживачами; розширює свій портфель продуктів та виходить на нові ринки.	млрд. ₣
Італія	Залізнична		Оновлює інфраструктуру та розширює маршрутну мережу для збільшення доходів; підвищує якість обслуговування клієнтів.	2,3 млрд. €
Велика Британія	Телекомунікації		Активно інвестує в розгортання мереж 5G, щоб запропонувати своїм клієнтам більш швидкі та надійні мобільні послуги; розширюється на ринки Африки та Азії	5,2 млрд. €

У Японії та інших країнах Азії уряд активно сприяє розвитку фінансового потенціалу стратегічних підприємств через програми державного фінансування та партнерства між державними та приватними секторами. Одним із прикладів є компанія Mitsubishi Heavy Industries, яка працює у сферах авіакосмічної техніки,

енергетики та оборони. Уряд Японії підтримує такі підприємства через інвестиції в дослідження та розробки, а також через створення сприятливих умов для експортної діяльності.

компанія Tesla, яка отримала підтримку від уряду США в рамках програми Advanced Technology Vehicles Manufacturing (ATVM) Loan Program. У 2010 році Tesla отримала позику в розмірі 465 мільйонів доларів для розвитку виробництва електромобілів. Ця підтримка сприяла значному зростанню компанії, яка є лідером у виробництві електровтомобілів та енергозберігаючих технологій.

Також варто зазначити успіхи компанії SpaceX, яка активно співпрацює з NASA та отримує фінансування для розробки ракетних технологій і космічних апаратів. Урядові контракти дозволили підприємству не тільки розвинути свої технологічні можливості, але й знизити вартість космічних запусків, що сприяло подальшому розширенню ринку комерційних космічних послуг.

Китай активно розвиває фінансовий потенціал стратегічно важливих підприємств через різні механізми, включаючи створення спеціальних фондів та інвестиційних програм. Китайський фонд майбутнього високотехнологічного розвитку надав фінансову підтримку у розмірі понад 2 трильйонів єн у 2021 році. У Південній Кореї існують різні ініціативи для розвитку стратегічно важливих секторів. Програма розвитку та розширення космічної індустрії (KOSMIC) отримала понад 1 трильйон єн у 2021 році для підтримки космічних досліджень та розвитку космічних технологій.

Розвиток фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств у різних країнах свідчить про важливість та ефективність відповідних стратегій та програм підтримки. Країни, які активно інвестують у науково-технічний розвиток, інновації та розвиток високотехнологічних галузей, зазвичай досягають успіхів у підтримці своїх стратегічно важливих підприємств.

Для України та її підприємств це може стати важливим початком для подальшого розвитку. Україна має значний потенціал у таких сферах, як інформаційні технології, агробізнес, виробництво ліків та високотехнологічна промисловість. Однак, для ефективного розвитку необхідно:

- збільшувати фінансування наукових досліджень та розвитку нових технологій допоможе у створенні інноваційних продуктів та послуг;
- створити сприятливий інвестиційний клімату та надати підтримку для внутрішніх та зовнішніх інвесторів, що сприятиме залученню капіталу в стратегічно важливі галузі;
- інвестувати в освіту, підвищення кваліфікації та розвиток талантів допоможе забезпечити необхідний персонал для розвитку стратегічно важливих галузей;
- надавати фінансову підтримку, державні замовлення та інші стимули для інноваційних підприємств, які сприятимуть їхньому розвитку та конкурентоспроможності.

Важливо розуміти, що ефективний розвиток фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств потребує комплексного підходу та довгострокових зусиль.

3.2. Детермінанти ефективного використання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств в Україні

Стратегічно важливі підприємства (СВП) відіграють ключову роль в економіці України. Їх фінансовий потенціал може бути використаний для забезпечення стабільного економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності на світовій арені. Це передбачає створення сприятливих умов для розвитку ключових галузей економіки, таких як агропромисловий комплекс, інформаційні технології, машинобудування та енергетика.

На відміну від інших секторів економіки, зазначені галузі знаходяться під особливою увагою та контролем держави, яка постійно моніторить ситуацію в них і безпосередньо впливає на неї за допомогою різних механізмів (податкових важелів, прямих субсидій, протекціоністських заходів тощо). В Україні активно

використовується фінансовий потенціал своїх стратегічно важливих підприємств для стимулювання економічного зростання та підвищення ВВП.

Україна має великий потенціал для зростання ВВП завдяки вкладу стратегічно важливих підприємств у різноманітні галузі економіки. Енергетичні компанії забезпечують стабільне енергопостачання, агропромислові підприємства сприяють розвитку сільського господарства та експортним надходженням, транспортні підприємства забезпечують логістичну підтримку, а машинобудівні підприємства створюють високоякісну техніку.

Після стрімкого падіння у 2022 році фінансовий потенціал стратегічно важливих підприємств суттєво вплинув на економічне відновлення країни (рис. 3.3). Відновлення реального ВВП на рівень 5-5,5% у 2023 році було можливим завдяки активній участі цих підприємств у відновленні ключових секторів економіки. Зокрема, їхні інвестиції, технологічний прогрес та продуктивність допомогли стабілізувати економічну ситуацію та забезпечити певне збільшення. Однак, необхідно врахувати, що економічне відновлення було обмеженим, адже ВВП залишався значно нижчим ніж у 2021 році.

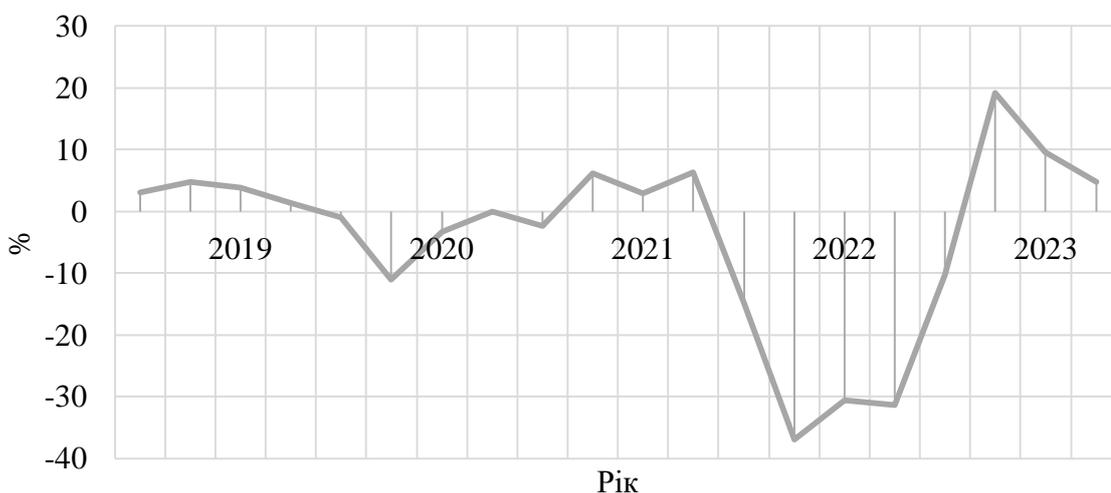

Рис. 3.3. Динаміка ВВП України упродовж 2020-2023 років

*Складено за даними Державної служби статистики

Із початком конфлікту на сході України перед українським бізнесом виникли нові виклики як системного, так і індивідуального характеру. Це втрати

обладнання та приміщень, ринків збуту, невиконання контрактів або їх скорочення, зниження платоспроможності та втрата клієнтів, що з 24 лютого 2022 року набули катастрофічних масштабів. У відповідь на ці умови кожне підприємство знаходило свої рішення: релокація, зміна напрямку діяльності, продовження роботи, тимчасове призупинення, банкрутство або закриття. У вересні 2022 року індекс активності UBI становив 33,9%. Схожі тенденції відображає і індекс очікувань ділової активності від Національного банку України. За даними «Дослідження стану та потреб бізнесу в Україні», 52,8% підприємств відзначили скорочення обсягів виробництва, 8,2% повідомили про зростання товарних запасів, а 55,6% зазнали падіння замовлень від постачальників; 86% мали проблеми з логістикою. Основними деструктивними чинниками бізнесу назвали низьку платоспроможність клієнтів (64%), недостатній капітал (51,2%) та непередбачуваність ситуації на внутрішньому ринку (37,7%).

Під час повномасштабної конфлікту Росії проти України загроза поглиблення технологічного відставання української економіки загострилася. У 2022 році товарний експорт складався переважно з ГМК та АПК. Зернові та насіння становили значну частку експорту, яка зросла з 21,7% у 2021 році до 29,2% у 2022 році. Пошкодження та знищення активів базових галузей – чорної металургії, хімічної та машинобудівної промисловості – призвели до скорочення їхньої частки у структурі промисловості. Зокрема, збільшились частки менш технологічних галузей. Реструктуризація промисловості вимагає системних дій держави з формування нової структури промисловості з підвищенням часток машинобудування та технологічних галузей. Державна підтримка стратегічних галузей та ключових технологій залишається ефективним інструментом у світовій практиці.

Переосмислення розвитку української економіки вимагає комплексних дій влади для створення нової промислової структури з підвищеною присутністю машинобудування, технологічних галузей харчової, фармацевтичної, хімічної та нафтохімічної сфер, видобувної та металургійної промисловості, що постачають

сировину для виробництва (табл. 3.4). Забезпечення стратегічних галузей, ключових технологій та матеріалів для економіки залишається однією з ефективних стратегій перебудови промисловості та зростання її ефективності в міжнародному масштабі.

Таблиця 3.4

Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) підприємств
за видами діяльності

	2019		2020		2021		2022	
	млн.грн	%	млн.грн	%	млн.грн	%	млн.грн	%
Промисловість	3019383,1	100,0	3236369,1	100,0	4678908,6	100,0	3854040,1	100,0
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	402232,7	13,3	361685,4	11,2	597088,9	12,8	428168,5	11,1
Переробна промисловість	1828327,3	60,6	1879375,3	58,0	2618398,1	55,9	1850049,6	48,0
виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	616166,7	20,4	678844,4	21,0	842596,4	18,0	720865,5	18,7
текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	31251,6	1,0	33043,1	1,0	42456,7	0,9	43888,8	1,1
виготовлення виробів з деревини, паперу та поліграфічна діяльність	99497,5	3,3	101782,9	3,1	141718,4	3,0	126119,4	3,3
виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	85381,2	2,8	70856,4	2,2	121251,5	2,6	58195,5	1,5
виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	79769,4	2,7	81139,9	2,5	122722,7	2,6	77133,0	2,0
виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	37425,4	1,2	42408,0	1,3	50633,8	1,1	43053,3	1,1
виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	163897,9	5,4	198261,3	6,1	270329,8	5,8	164173,2	4,3
металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин та устаткування	423533,6	14,0	397501,7	12,3	679491,0	14,5	337768,5	8,8
Машинобудування	212027,3	7,2	197343,6	6,1	243473,3	5,2	199890,9	5,2
виробництво меблів, іншої продукції; ремонт і монтаж машин і устаткування	79376,7	2,6	78194,0	2,4	103724,5	2,2	78961,5	2,0
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	749798,5	24,8	953589,4	29,5	1412574,8	30,2	1530357,3	39,7
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	39024,6	1,3	41719,0	1,3	50846,8	1,1	45464,7	1,2

Енергетичні підприємства, такі як «Нафтогаз України» та «Енергоатом», забезпечують стабільне постачання енергії, що є критично важливим для всіх секторів економіки. У 2020 році «Нафтогаз України» забезпечив близько 16%

доходів державного бюджету. «Енергоатом» постачає понад 50% електроенергії в Україні, що дозволяє підтримувати стабільну роботу промисловості та комунальних служб.

Агропромислові підприємства, такі як МХП (Миронівський хлібопродукт), відіграють важливу роль у забезпеченні продовольчої безпеки та експортних надходжень. У 2020 році агропромисловий комплекс забезпечив понад 10% ВВП України та був відповідальний за 40% експорту країни. Це допомогло стабілізувати економіку під час пандемії та забезпечити притік валюти в країну.

Транспортні підприємства, такі як «Укрзалізниця» забезпечують логістичну підтримку для всіх секторів економіки, адже вона перевозить близько 70% вантажів у країні, що є важливим для забезпечення постачання сировини та готової продукції для різних галузей промисловості. А підприємства машинобудування, такі як «Антонов» та «Мотор Січ», є стратегічно важливими для розвитку та підтримки оборонно-промислового комплексу України. Вони виробляють високотехнологічні вироби, такі як літаки та двигуни, які використовуються в аерокосмічній, оборонній та цивільній промисловості.

Підприємства в хімічній галузі, які мають значний фінансовий потенціал, інвестують у виробництво високоякісних хімічних речовин та продуктів. виробництво широкого спектру хімічних продуктів, від пластмас до добрив.

Україна відома своїм інформаційним сектором, тож інвестиції у ІТ-підприємства можуть бути дуже вигідними. Компанії, що розробляють програмне забезпечення або надають послуги з програмування, можуть залучати фінансові ресурси для розширення своєї діяльності та покращення продуктів. Так, «EPAM Systems Ukraine» є однією з провідних ІТ-компаній в Україні, яка надає послуги розробки програмного забезпечення для клієнтів у всьому світі.

Ці приклади демонструють, як фінансовий потенціал стратегічно важливих підприємств в Україні може бути використаний для розвитку різних галузей економіки та створення конкурентоспроможних продуктів і послуг.

Фінансовий потенціал стратегічно важливих підприємств відіграє критичну роль у стійкому розвитку економіки України. Ці підприємства, завдяки своїм значним фінансовим ресурсам та впливу на ключові галузі, забезпечують стабільність та зростання економіки через декілька основних напрямків, що продемонстровані на рисунку 3.4.

Рис. 3.4. Способи використання фінансового потенціалу СВП для розвитку економіки держави [67]

Ефективне використання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств в Україні є важливим фактором для сталого економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності країни. Для досягнення цієї мети важливо розглянути ряд детермінантів, які впливають на ефективне використання фінансових ресурсів цих підприємств (рис. 3.5)

Рис. 3.5. Основні детермінанти, що чинять вплив на ефективне використання фінансового потенціалу підприємств в Україні [66]

Згідно з рисунком створення сприятливого інвестиційного клімату є ключовим аспектом для залучення інвестицій у стратегічно важливі галузі. Інвестори шукають стабільність та прозорість у правовому середовищі, гарантії захисту їхніх інвестицій. Для досягнення цього можуть прийматися законодавчі та регуляторні акти, спрямовані на створення комфортних умов для інвестицій. Згідно зі звітом Світового банку «Doing Business 2020», Україна зайняла 64-те місце серед 190 країн за легкістю ведення бізнесу. Це свідчить про прогрес, але також вказує на необхідність подальших реформ для спрощення процедур та зниження бюрократичних бар'єрів.

Ефективні антикорупційні заходи сприяють покращенню інвестиційного клімату. Згідно з Індексом сприйняття корупції від Transparency International за

2020 рік, Україна зайняла 117-те місце серед 180 країн, що вказує на потребу у подальших зусиллях щодо боротьби з корупцією.

Доступ до фінансових ресурсів є важливим для розвитку підприємств, адже державна фінансова підтримка, така як надання кредитів за пільговими умовами, грантів чи субсидій, може стимулювати інвестиційну активність у цих галузях. При цьому важливо забезпечити прозоре та ефективне використання цих фінансових інструментів. За даними НБУ, обсяг кредитів, виданих корпоративному сектору у 2020 році, становив приблизно 950 млрд грн. Висока вартість кредитів та складність у їх отриманні залишаються викликами для багатьох підприємств.

Податкова система має великий вплив на ефективність використання фінансових ресурсів підприємств. Зниження податкових ставок для стратегічно важливих секторів, надання податкових пільг для інвестицій у ці галузі та інші податкові заходи можуть стимулювати інвестиційний процес.

Впровадження новітніх технологій та інновацій є важливим чинником для підвищення продуктивності та конкурентоспроможності стратегічно важливих підприємств. Залучення фінансових ресурсів у дослідження та розвиток нових технологій може стати джерелом конкурентних переваг на світовому ринку. За даними Державної служби статистики України, у 2020 році лише 16.4% підприємств впроваджували інновації. Це вказує на необхідність підвищення інвестицій у науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (R&D).

Наявність кваліфікованої робочої сили є важливою для розвитку стратегічно важливих підприємств. За даними Міністерства освіти і науки України, у 2020/2021 навчальному році у вищих навчальних закладах навчалося понад 1.3 млн. студентів, що свідчить про високий потенціал для забезпечення підприємств кваліфікованими кадрами. Підтримка розвитку підприємницьких навичок сприяє створенню нових бізнесів та розвитку існуючих. Програми підтримки стартапів, такі як Ukrainian Startup Fund, надають фінансову та консультаційну підтримку молодим підприємцям.

Ефективне управління підприємствами є ключовим для оптимального використання їхнього фінансового потенціалу. Прозорість, ефективність та відповідальність у веденні бізнесу сприяють залученню інвестицій та покращують фінансові показники підприємств.

Врахування цих детермінантів управління фінансовим потенціалом стратегічно важливих підприємств є важливим для розвитку економіки України та забезпечення її сталого зростання в майбутньому. Реалізація цих стратегій може сприяти підвищенню їхньої ефективності, конкурентоспроможності та внеску у загальний економічний розвиток країни.

3.3. Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку стратегічно важливих підприємств

В умовах сучасної економічної ситуації надзвичайно важливою стає роль Міністерства стратегічних галузей промисловості (Мінстратегпрому). Цей орган відіграє ключову роль у формуванні та втіленні державної промислової політики, управлінні державним оборонним замовленням та оборонно-промисловим комплексом, а також у розвитку літакобудівної галузі та космічної діяльності. Напрями діяльності цього відомства охоплюють широкий спектр стратегічно важливих галузей промисловості. Такий орган є основним координатором у сфері виконавчої влади та забезпечує реалізацію державних стратегічних програм та ініціатив [67].

Завдання Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості включає розробку і впровадження державної промислової та військово-промислової політики, регулювання державних замовлень для оборонної галузі, підтримку оборонно-промислового комплексу, а також розвиток літакобудівної галузі і космічної діяльності.

Варто розглянути основні функції Міністерства для розуміння обов'язків і повноважень та оцінювання ефективності їхньої роботи на рисунку 3.6.

Рис. 3.6. Функції Міністерства стратегічних галузей промисловості [67]

Незважаючи на значний потенціал для зростання та суттєві стратегічні переваги, що пропонуються природними ресурсами, географічним положенням та якістю людського капіталу, темпи економічного зростання України залишаються нижчими, ніж темпи економічного зростання географічних сусідів.

Мінстратегпрому має велику відповідальність щодо регулювання стратегічно важливих підприємств, що ґрунтується на декількох ключових принципах, які зображені в таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Принципи Мінстратегпрому щодо стратегічно важливих підприємств [67]

Принцип	Роз'яснення
Підтримка оборонно-промислового комплексу (ОПК)	Модернізація виробничих потужностей, впровадження новітніх технологій у виробництво військової техніки та озброєння, а також на зміцнення співпраці з міжнародними партнерами для розширення експортних можливостей.
Інноваційний розвиток та технологічне оновлення	Підтримка науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, співпраця з науковими установами та університетами, а також стимулювання технологічних стартапів і венчурних проектів.

Продовження таблиці 3.5

Енергетична безпека та енергоефективність	Розвиток власних енергетичних ресурсів, модернізацію енергетичної інфраструктури, впровадження енергоефективних технологій та перехід на альтернативні джерела енергії.
Розвиток транспортної інфраструктури	Мінстратегпром підтримує проекти модернізації залізничного транспорту, будівництва нових логістичних центрів та аеропортів, а також розширення морських портів (зараз деякі проекти призупинені).
Підтримка експорту та інтеграція в світові ринки	Розширення ринків збуту для українських товарів та послуг, забезпеченням відповідності продукції міжнародним стандартам, а також просуванням українських брендів на світовому ринку.
Створення сприятливих умов для бізнесу	Спрощення регуляторних процедур, покращення інвестиційного клімату, а також забезпечення правової підтримки підприємств.
Стратегічне планування та управління державною власністю	Реформування системи управління, впровадження сучасних методів менеджменту та прозорість діяльності державних компаній.
Розвиток людського капіталу	Програми навчання та перепідготовки кадрів, співпрацю з освітніми закладами для підготовки спеціалістів, а також створення умов для залучення талановитих молодих фахівців до роботи у стратегічно важливих галузях.
Екологічна відповідальність та сталий розвиток	Впровадження екологічно чистих технологій, зменшення викидів парникових газів, ефективне управління відходами та підтримку проектів сталого розвитку.
Цифровізація та інформаційна безпека	Впровадження цифрових рішень, розвиток інформаційних систем та захист інформаційної інфраструктури від кіберзагроз.

Ці принципи спрямовані на зміцнення економіки України, підвищення її конкурентоспроможності на світовій арені та забезпечення стійкого розвитку стратегічно важливих галузей.

В Україні є проблеми у сфері державної політики щодо ефективного використання критично важливих для стабільного функціонування економіки сировини та матеріалів. Це не тільки обмежує розвиток високотехнологічних галузей, які використовують цю сировину, але й сприяє безперешкодному вивезенню цінних ресурсів за кордон. З 1997 року державне регулювання в цій сфері обмежувалося постановою Кабінету Міністрів України «Про надання спеціальних дозволів на користування ділянками надр з метою геологічного вивчення та видобування стратегічно важливих корисних копалин» від 15 липня 1997 року №742, яка визначала перелік з 22 корисних копалин, важливих для економіки України. Однак у 2016 році цю постанову скасували.

Перелік об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, затверджений у 2015 році, потребує оновлення, оскільки востаннє його переглядали у передвоєнному 2021 році. Після початку повномасштабної війни багато з цих підприємств були зруйновані або втратили своє стратегічне значення.

Відсутність чіткої політики підтримки стратегічних галузей промисловості несе за собою певні наслідки:

- нестача системного підходу у визначенні завдань промислового розвитку при розробці стратегічних документів у сфері повоєнного відновлення;
- недостатнє використання потенціалу, розтрата та безконтрольне вивезення цінних критичних ресурсів з України;
- недооцінка значення промислового сектору України у процесі повоєнного відновлення при формуванні інвестиційних проєктів та пакетів міжнародної фінансової допомоги.

Однак, останніми роками в Україні ведуться роботи над покращенням регуляторної бази в цій сфері. Зокрема, приймаються нові закони та постанови, спрямовані на врегулювання видобутку та використання корисних копалин, а також на стимулювання інвестицій у розвиток високотехнологічних галузей. Але ці заходи ще потребують значного вдосконалення та інтеграції в комплексну державну політику для досягнення ефективного використання критично важливих ресурсів.

Незважаючи на вказані проблеми з регулюванням критично важливих сировинних ресурсів, в Україні існують кілька напрямів державної політики, спрямованих на розвиток стратегічно важливих підприємств. Ці напрями охоплюють широкий спектр галузей, що мають значення для економічної стабільності та безпеки країни (рис. 3.7).

Рис. 3.7. Напрями державної політики щодо розвитку стратегічно важливих підприємств [65].

Ці напрями державної політики допомагають створити сприятливі умови для розвитку стратегічно важливих підприємств, що, в свою чергу, сприяє загальному економічному зростанню та підвищенню якості життя в Україні. Однак, навіть за наявності таких напрямів, існують суттєві проблеми в їх реалізації, зокрема:

- недостатня координація – відсутність узгодженої стратегії між державними органами та відомствами може призводити до фрагментації зусиль;
- недосконале регулювання – відсутність комплексного регулювання в окремих сферах, таких як використання критично важливих сировинних ресурсів, може обмежувати ефективність державної політики;
- брак фінансування – обмеженість фінансових ресурсів для підтримки стратегічно важливих підприємств, особливо у періоди економічних криз.

Отже, в Україні існують напрями державної політики щодо розвитку стратегічно важливих підприємств, які потребують покращення в координації, регулюванні та фінансуванні для досягнення більш ефективних результатів.

Оскільки багато підприємств є стратегічно важливими для економіки країни, держава також розпочала Антикорупційну стратегію на 2021-2025 роки. У рамках цієї стратегії запроваджено стандарти корпоративного управління для суб'єктів господарювання державного сектору, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, найвищий рівень корупційних ризиків або належать до найбільш важливих підприємств оборонно-промислового комплексу. Передбачено право дострокового розірвання контракту з керівництвом у разі порушення антикорупційного законодавства й етичних норм.

Однією з державних установ «другого рівня», що працює з метою забезпечення фінансової підтримки суб'єктам господарювання є Фонд розвитку підприємництва, єдиним учасником якої є Уряд в особі Мінфіну України. Програми Фонду розвитку підприємництва створені для підтримки малих і середніх підприємств, з метою сприяння їхньому зростанню та зміцненню економіки.

Метою програм Фонду є забезпечення доступу підприємств до фінансових ресурсів, які вони потребують для реалізації своїх бізнес-проектів. Це включає підтримку стартапів, розширення існуючих бізнесів, модернізацію виробничих потужностей та впровадження нових технологій. Крім того, програми спрямовуються на підтримку підприємств у стратегічно важливих галузях, таких як інформаційні технології, енергетика, агропромисловий комплекс та інші.

Програми даної установи здійснюються за допомогою різних фінансових інструментів, а саме низько- чи безвідсоткових кредитів, грантів для реалізації інноваційних чи соціально значущих проектів, гарантій за кредитами та консультаційних підтримок експертів з питань бізнес-планування, управління, маркетингу та інших аспектів ведення бізнесу [66].

Завдяки Фонду здійснюється чимало програм із фінансування бізнесу (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

Державні програми підтримки бізнесу [66]

Назва програми	Мета та механізм реалізації програми	Результати і наслідки
Підтримка підприємств паливно-енергетичного комплексу	Мета: скорочення вартості кредитів, що надаються для ремонту та заміни пошкоджених внаслідок воєнних дій об'єктів енергетичної інфраструктури теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей. Реалізація: підтримка реалізується за рахунок коштів, одержаних Фондом з державного бюджету, у формі часткової компенсації відсоткових ставок за кредитами через банки.	Підвищення конкурентоспроможності підприємств та захист навколишнього середовища.
Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%	Мета: збільшення бізнесу, розширення виробничих потужностей, розширення експортної діяльності та імпортозаміщення, впровадження передових технологій, інноваційні досягнення та створення нових робочих місць. Реалізація: запровадження компенсаційних виплат для різних категорій підприємств: від 11% до 9% річних для середніх та великих компаній і від 9% до 7% річних для малих підприємств.	Компанії отримали від банків 77669 кредитів на загальну суму 260,2 млрд грн., з яких 52548 – від банків державного сектору економіки на суму 113,2 млрд гривень.
Доступні кредити 5-7-9%	Мета: сприяння зростанню бізнесів, формування нових робочих місць та зниження процентної ставки за кредитами. Реалізація: спрощений доступ до банківських позик буде забезпечено завдяки використанню механізмів фінансової державної підтримки.	Укладено 42 847 кредитних договорів на загальну суму 170,5 млрд грн (також банками державного сектору – 32072 кредити на суму 86,5 млрд грн).

Відновлення фінансування інвестиційних проектів малих і середніх підприємств на сході України	<p>Мета: відновлення фінансування проектів ММСП, зареєстрованих і активних на урядових територіях Донецької і Луганської областей, через фінансові установи та лізингові компанії.</p> <p>Реалізація: урядові або міжнародні фінансові установи надають фінансову підтримку підприємствам шляхом цільового кредитування, грантів; консультування з питань розробки бізнес-планів; податкові пільги.</p>	Профінансовано 139 проектів на суму понад 24 млн євро, створено понад 2000 робочих місць, покращився інвестиційний клімат.
Кредитування підприємств України за пріоритетними галузевими напрямками	<p>Мета: забезпечення фінансовими ресурсами інвестиційних проектів та збільшення обігового капіталу компаній, що функціонують у галузях, які є пріоритетними для кредитування.</p> <p>Реалізація: встановлення відсоткової ставки на рівні UIRD (3 місяці) + 5 відсоткових пунктів для кредитів компаній (максимальна сума – 250000€).</p>	Видано понад 102000 кредитів на суму понад 50 млрд грн., зростання доходів населення, зміцнення економічної стійкості країни.
Підтримка фінансування інвестиційних проектів МСП за пріоритетними напрямками	<p>Мета: сприяння зростанню малих і середніх компаній в Україні шляхом підтримки фінансово-інвестиційних ініціатив.</p> <p>Реалізація: збільшення фінансування з державних та міжнародних джерел; використання правових та регуляторних механізмів для покращення інвестиційного клімату та розвитку підприємств у пріоритетних секторах.</p>	Профінансовано більше проектів сумою понад 45 млрд грн., стимуляція інвестицій в українську економіку.

Ці програми фінансування бізнесу показали високу ефективність у підтримці підприємницьких ініціатив, що сприяє загальному економічному зростанню та створенню нових робочих місць. Залучення експертів для надання консультаційної підтримки з питань бізнес-планування, управління, маркетингу та інших аспектів ведення бізнесу допомагає підприємцям підвищити рівень професійної компетенції та успішно реалізувати свої бізнес-проекти. Програми Фонду розвитку підприємництва сприяють зміцненню фінансової стійкості підприємств та стимулюють розвиток економіки України в цілому. Важливим завданням є подальше розширення та удосконалення програм з урахуванням сучасних викликів та потреб бізнесу, що забезпечить економічне зростання та підвищення конкурентоспроможності підприємств на міжнародному рівні.

Остання економічна стратегія Кабінету Міністрів України (березень 2021 року) є фундаментальною працею та містить амбітну ціль подвоєння реального ВВП до 2030 року. Це означає щорічне зростання ВВП не менш ніж 7%. На основі Стратегії Мінекономіки напрацьовано нову модель економічного розвитку, яка спирається на визначення та стимулювання точок росту в розрізі

чотирьох груп галузей «Технологічне виробництво», «Безпека Життя», «Енергетична безпека та декарбонізація» і «Місто майстрів».

Ефективне використання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств залежить від різноманітних факторів, таких як стабільність економічної та політичної ситуації, прозорість управління, державна підтримка, розвинена інфраструктура, кваліфікований персонал, доступ до капіталу, сприятливі умови для інновацій та міжнародне співробітництво. Ці детермінанти взаємодіють, створюючи комплексне середовище для розвитку підприємств.

Україна має ряд програм і стратегій для підтримки МСП та стратегічно важливих підприємств, які потребують подальшого вдосконалення та інтеграції. Важливо покращити координацію між різними державними органами, вдосконалити регуляторну базу та збільшити фінансування. За умов врахування всіх детермінантів ефективного використання фінансового потенціалу можна забезпечити стійке економічне зростання країни.

ВИСНОВКИ

У роботі вивчено теоретико-методологічні засади оцінювання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств, визначено напрями їх розвитку та забезпечення конкурентоспроможності на матеріалах ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод».

розглянуто теоретичні підходи до визначення теоретичних підходів до визначення поняття фінансового потенціалу підприємств. Фінансовий потенціал підприємства є важливою складовою економічного потенціалу, визначає загальну вартість грошових ресурсів компанії та здатність ефективно використовувати їх для досягнення корпоративних цілей розвитку. Фінансовий потенціал виконує такі функції: ресурсоутворювальну, розподільчу, показникову та контрольну. Фінансовий потенціал є критично важливим аспектом для стратегічних підприємств, впливаючи на їх здатність забезпечувати економічну та національну безпеку держави.

характеризовано фактори, що впливають на фінансовий потенціал стратегічно важливих підприємств. Сучасні умови та події, що відбуваються на теренах країни підкреслюють важливість зовнішніх факторів впливу, які включають економічні, соціальні, політичні та юридичні умови, а також конкуренцію на ринках ресурсів і в галузі. Внутрішні фактори також несуть неабиякі наслідки всередині підприємства. Вони включають зміни складу і структура майна та фінансових ресурсів, організаційні принципи, цінності і культуру підприємства, а також кваліфікацію та досвід менеджерів.

систематизовано методи оцінювання фінансового потенціалу підприємств серед яких визначено такі: за об'єктами оцінки – ресурсний, структурний, цільовий та змішаний; за рівнем узагальнення показників – з використанням інтегрального показника та з використанням системи показників; діагностика; експрес-аналіз фінансових показників; комплексне оцінювання.

роаналізовано ресурсно-майновий потенціал ПАТ «Крюківський вагонобудівний

завод», яке важливе для України як стратегічно важливе підприємство у сфері транспортного машинобудування. Завод спеціалізується на виробництві різноманітних транспортних засобів, зокрема залізничних вагонів та метропотягів, які відзначаються своєю зручністю, простотою експлуатації та високою надійністю. Протягом 2020-2022 років товариство відзначилося збільшенням оборотних активів, зростанням дебіторської заборгованості та запасів. У 2021 році спостерігалися фінансові труднощі, але у 2022 році показники покращилися, свідчаючи про оптимізацію ресурсів та покращення ліквідності активів. Ресурсно-майновий потенціал підприємства покращується, але потребує подальшої уваги для забезпечення стабільності та ефективності.

проведено оцінювання фінансового потенціалу ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод», який виявився досить високим, навіть попри деякі проблеми, такі як негативні показники рентабельності активів та падіння ліквідності. Аналіз показників фінансового стану, виконаний під час оцінювання, вказує на те, що компанія має певні фінансові ризики, проте здатна ефективно реагувати на них і відновлювати свою фінансову стійкість. До рекомендацій щодо поліпшення фінансового потенціалу підприємства входять оптимізація виробничих процесів, розширення ринків збуту та підвищення уваги до управління ризиками з метою підвищення стабільності та зміцнення фінансового стану підприємства.

осліджено зарубіжний досвід розвитку фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств, що досягається через стратегічні альянси, що дозволяють об'єднувати ресурси та експертизу компаній для досягнення спільних цілей. Аналіз показує, що підприємства активно використовували стратегічні альянси для подолання наслідків пандемії та адаптації до нових ринкових умов. Досвід країн, як США, Європейський Союз та Японія, підтверджує, що поєднання державної підтримки та приватних ініціатив також є ефективною стратегією для розвитку фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств. Урядова підтримка в секторах оборони та космічних технологій допомагає компаніям як SpaceX та Mitsubishi Heavy Industries досягти значних успіхів. Для України це

може слугувати важливим початком для подальшого розвитку. Залучення інвестицій, підтримка інноваційних ініціатив та розвиток кадрів стануть ключовими кроками у зміцненні фінансового потенціалу стратегічно важливих галузей.

изначено детермінанти ефективного використання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств у державі та встановлено пріоритетні напрями державної політики у цій сфері. За підтримки держави, ці підприємства сприяють розвитку критичних галузей, таких як агропромисловий комплекс, ІТ, машинобудування та енергетика. Узагальнюючи, ефективне використання фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств в Україні вимагає комплексного підходу та системної координації з боку уряду. Відмічено, що існують значні виклики у вигляді нестачі координації між державними органами, недостатнього фінансування та несистемного регулювання, що обмежує можливості промислового розвитку. Незважаючи на це, наявність державних програм і стратегій, таких як Фонд розвитку підприємництва, свідчить про певний прогрес у підтримці ініціатив у секторі. Для досягнення амбітних економічних цілей до 2030 року критично важливо подальше вдосконалення цих інструментів та забезпечення їхньої інтеграції у загальну економічну стратегію країни.

Практична значимість цієї наукової роботи полягає у тому, що висновки та рекомендації, що були вказані в даній науковій праці можуть бути застосовані в реальному бізнес-середовищі для підвищення фінансового потенціалу стратегічно важливих підприємств, в тому числі ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод». За допомогою розрахунків та аналізу фінансових показників, який був проведений у роботі, можна виділити проблемні аспекти, такі як падіння показників ліквідності чи рентабельності. Результати дослідження можуть бути корисними для стейкхолдерів підприємства, а їх рішення про інвестування, кредитування чи співпрацю з підприємством можуть бути засновані на аналізі фінансового потенціалу, що висвітлюється у цій роботі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

рохорова В. В. Формування економічного потенціалу підприємства: теоретичний аспект. *Економіка і регіон*. 2015. № 4. С. 35–39.

итар М. О., Ярова Л. С. Елементи механізму підвищення ефективності фінансового потенціалу підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №11. С.347–355.

артин Г. О., Заdereцька Р. І., Граціян О. В. Формування фінансового потенціалу підприємства. *Ефективна економіка* 2016. 330.658. URL:

азаренко А.С. Теоретичні підходи до визначення сутності економічної категорії «фінансовий потенціал підприємства». *Економіка фінанси і право*. 2009. №8. С.

олектив авторів за ред. В.В. Глуценка. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Розвиток фінансового потенціалу суб'єктів господарювання як основа досягнення фінансово-економічної безпеки: колективна монографія.2013. С. 384.

агорнюк О. В. Класифікація видів фінансового потенціалу

п
алій О. Г. Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до оцінювання. *Креативний простір України та світу. колективна монографія*. Харків: СГ НТМ «Новий курс». 2022. С. 217-223.

рраган А. В., Геворкян А. Ю. Формування складників фінансового потенціалу

и
арченко В. М., Бондар А. І. Управління фінансовим потенціалом

п
рїтченко І.Г. Управління потенціалом підприємства. *Конспект лекцій*. Донецьк: ДонГУЕТ. 2005. С.112.

вдокимов Ф.І., Мізіна О. В. Дослідження категорії «економічний потенціал

р

и

є
м

промислового підприємства». *Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: Економічна*. 2004. №75. С. 54-59.

аслиган О.О. Сутність фінансового потенціалу виробничого

п

нищенко С. В., Варналій З. С., Живко З. Б., Білик Р. Р. *Фінансова безпека підприємства: навч. посібник*; за ред. З. С. Варналія. К., 2018. С. 300.

вділова Т.В., Токар І.І. Конспект лекцій з дисципліни «Стратегія підприємства» для здобувачів спеціальностей 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» усіх форм навчання. ХНАДУ, 2022. С. 132.

криль В.В. Організація нормування праці на підприємстві та її удосконалення. *Економічний форум*. Луцьк. 2015. № 3. С. 438-443.

ова В. А., Хринюк О. С. Сутність фінансового потенціалу підприємства.

у

п

горнюк О. В. Класифікація видів фінансового потенціалу

и

алій О. Г. Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до оцінювання. *Креативний простір України та світу: колективна монографія*. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2022. С. 217-223.

ромова А.Є. Фінансовий потенціал, як основа формування прибутку підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2017. Вип.5. С.75–78.

20. Нагорнюк О.В. Класифікація видів фінансового потенціалу підприємства. *Інтелект XXI*. 2018. №1. С. 104–109.

21. Корнійчук Г.В. Економічний зміст фінансового потенціалу підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2016. Вип. 7. Ч. 2. С. 26-29.

22. Ляхович Л.А. Фінансовий потенціал підприємства: сутність та управління. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 22. С. 92–98.

н

и

ю

е

н

23. Ареф'єва О.В. Андрієнко М. М., Кравченко О. Р. Управління фінансовим потенціалом підприємства. *Економіка та суспільство*. 2018. №8. С. 252-257.

24. Андрющенко І. Є., Потась С. Г. Методики та інструменти оцінювання фінансового потенціалу підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8307>

25. Партин Г. О., Задерезька Р. І., Граціян О. В. Формування фінансового потенціалу підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. №1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_1_45.

26. Онищенко С., Маслій О., Дрібна А. Оцінювання фінансово-економічної безпеки підприємства критичної інфраструктури. *Вісник Хмельницького національного університету*. Серія «Економічні науки». 2022. № 6. Том 1. С. 249-258. [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(1\)-38](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(1)-38)

27. Сафонов Ю. М., Григор'єв Г. С. Механізм державного регулювання фінансово-економічних процесів. *Ефективна економіка*. 2018. № 1. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6149>

в

а

рограма економічного розвитку України на 2024-2027 роки. URL:

о

Девич А. Ю., Дергачова В. В. Вплив глобалізації на розвиток міжнародного бізнесу. VIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні підходи до

у

НАУЛАІR НЮУ ім. Ярослава Мудрого. Стаття про вплив макроекономічних умов на українські підприємства. URL: <https://dspace.nlu.edu>.

в

державна служба статистики України. Дані про рівень освіти, кваліфікації та доходи населення. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

лушко А. Д., Потеряйко А.Ю. Фінансова безпека стратегічно важливих підприємств в умовах воєнного стану. Розвиток фінансового ринку в Україні :

р

в

о

загрози, проблеми та перспективи : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. Полтава. Нац. ун-т ім. Юрія Кондратюка, 2023. С. 56–58.

налітика та прогнози щодо економічного та соціального розвитку України. Світовий банк. URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>

онд народонаселення ООН. Дані та прогнози щодо демографічної ситуації в Україні. URL: <https://www.unfpa.org/ukraine>

довенко Л.О. Черненко О.С. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва в аграрній сфері. *Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД»*. 2017. С. 252.

исак Р.С., Савченко Л.В. Фінансовий менеджмент: Підручник., К

тащенко Л.О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи економічної безпеки підприємства : навч. посіб.: ЦУЛ, 2018. С. 320.

структура капіталу підприємства: поняття, методи визначення, фактори, що впливають на неї. *Економіка та бізнес*. URL:

Ц

плив структури капіталу на фінансову стійкість підприємства. *Економіка та бізнес*. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/2_ukr/58.pdf

елонюк В. В. Фактори впливу на конкурентоспроможність підприємства. *Молоді науковці-аграрники: традиційні й нові аспекти досліджень*: тези доп. наук.-практ. конф. молодих вчених і студ. ДДАЕУ, ННІЕ.

Д

внд державного майна України. Конкурентоспроможність продукції на ринку України. URL: <https://www.spfu.gov.ua/>

журук Н. І. Конкурентоспроможність українських кондитерських підприємств на західноєвропейському ринку. *Економіка та держава*. 2020. № 7. С. 171–176.

о

45. Миколенко І. Р., Дігтяр О. В. Механізм формування фінансових

р

р

у

к

л

к

46. Онищенко С.В., Варналій З.С., Васильців Т.Г., Ляш О.І., Економічна безпека суб'єктів підприємництва : підручник.; за ред. З.С. Варналія. Чернівці: Технодрук, 2020. С. 550.

а

Водожимов В.В., Грицишен Д.О., Норд Г.Л., Фокін О.К. Е45 Економічний аналіз витрат великих промислових підприємств: організація та методика: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2019. С. 216.

н

Довенко, Л. Ефективність управління активами – основа зростання фінансового потенціалу підприємств аграрного сектора економіки. *Економіка та суспільство*.

ь

Фінанси різних форм бізнесу: навч. посіб. Н. Г. Пігуль, О. В. Дейнека, Н. А. Дехтяр, Ю. В. Люта. Суми: Сумський державний університет, 2017. С. 337.

Й 52. Горбачевський С. І. Як працює корпоративне управління в українському бізнесі. *Економічна правда*. 2023. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/10/11/705298/>

Ришчена Л. В. Принципи корпоративного управління: міжнародний досвід та впровадження в університетах. *Ефективна економіка*. 2020. № 8. URL:

к

Іренко Н. М., Лункіна Т. І., Бурковська А. В. Соціальна відповідальність : навч. посіб. Миколаїв: МНАУ, 2021. С. 216.

Онищенко С.В., Варналій З.С., Маслій О.А. Механізм попередження загроз

р

Ірченко В. М. Методичний підхід до оцінювання фінансового потенціалу підприємства. Сучасні проблеми економіки і підприємництва: *Збірник наукових праць*. №20. 2017. С. 142–149.

Араєв М. В. Інвестиційний потенціал підприємств залізничного транспорту: формування та розвиток. *Економіка та держава*. 2019. №7. С. 96– 99.

акти. Бердак В. С. Критично важливі підприємства: хто до них належить та які

к

р

и

т

упенко Ю.О. Формування перспективної моделі сільського господарства України. *Економіка АПК*. 2012. № 11. С. 10-14

рюківський вагобудівний завод. Офіційний сайт. URL:

крінформ. Мультимедійна платформа іномовлення України. Укрзалізниця з

іансова звітність ПАТ «Крюківський вагобудівний завод». URL:

М

О

фіційний вебпортал парламенту України. Про внесення змін до пункту 1

и

аксименко І. Я., Єфімова М. О. Особливості формування стратегічних альянсів на міжнародному та українському ринках. *Ефективна економіка*. 2019. № 12.

Т

утник О.О. Розвиток регіональної фінансово-інвестиційної політики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 3. С. 10-13

окаренко Є.В. Особливості інноваційного розвитку європейських країн. *Проблеми науки*. 2018. № 7. С. 39-42.

и

кслій О. А., Глушко А. Д. Державне фінансове регулювання як інструмент мінімізації загроз економічній безпеці України в умовах воєнного стану. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. Вип. 2 (02). С. 125–130. URL:

б

рограми Archive. Фонд розвитку підприємництва.

и

лушко А. Д. Деретуляція бізнес-середовища в Україні в умовах воєнного стану. *Економічна безпека: держава, регіон, підприємство: Матеріали Міжнародної науковопрактичної Інтернет-конференції, 29 вересня 2022 р. Полтава: НУІП, 2022. С. 24-27.*

Містерство з питань стратегічних галузей промисловості України – Місія та

в

У

в

повноваження. Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості

У

к

р

а

ї

н

и

ДОДАТКИ

ДОДАТОК В

Таблиця В. 1

Фінансова звітність ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2020 рік

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНОБУДІВНИЙ ЗАВОД»

Консолідована фінансова звітність

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство <u>Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод»</u>	за СДРПОУ	2020 12 31
Територія <u>Полтавська</u>	за КОАТУУ	05763814
Організаційно-правова форма господарювання <u>Акціонерне товариство</u>	за КОПФГ	5310436500
Вид економічної діяльності <u>Виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу</u>	за КВЕД	230
Середня кількість працівників <u>5 464</u>		30.20
Адреса, телефон <u>вул. Івана Приходька, 139, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621</u>		
Одиниця виміру: <u>тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях с копійками)</u>		
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		v
за міжнародними стандартами фінансової звітності		

КОНСОЛІДОВАНИЙ БАЛАНС (КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) на 31 грудня 2020 р.

Форма № 1

Код по ДКУД

1801001

Актив	Прим.	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	16	1000	33 636	35 071
первісна вартість		1001	103 095	113 927
накопичена амортизація		1002	(69 459)	(78 856)
Незавершені капітальні інвестиції	16	1005	15 091	8 673
Основні засоби	16	1010	632 235	628 545
первісна вартість		1011	1 361 151	1 426 437
знос		1012	(728 916)	(797 892)
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі	21	1030	2 001	2 060
Інші фінансові інвестиції	21	1035	4 831	4 831
Відстрочені податкові активи		1045	41 570	41 444
Інші необоротні активи		1090	-	-
у тому числі за податком на прибуток			-	-
Всього за розділом I		1095	729 364	720 624
II. Оборотні активи				
Запаси	17	1100	1 973 970	1 290 541
виробничі запаси		1101	997 139	705 256
незавершене виробництво		1102	711 117	517 884
готова продукція		1103	264 819	66 977
товари		1104	715	424
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	18	1125	663 207	190 243
Дебіторська заборгованість по розрахунках: за виданими авансами	19	1130	232 872	66 852
з бюджетом	20	1135	125 867	141 617
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	3 427
із внутрішніх розрахунках		1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість		1155	2 715	1 858
Поточні фінансові інвестиції		1160	-	-
Гроші та їхні еквіваленти	22	1165	833 211	1 586 046
Витрати майбутніх періодів		1170	757	337
Інші оборотні активи		1190	399	482
Всього за розділом II		1195	3 832 998	3 277 976
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1200		
Баланс		1300	4 562 362	3 998 600

Продовження таблиці В. 1

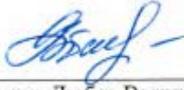
ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД»

Консолідована фінансова звітність

Пасив	Прим	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1		2	4	5
I. Власний капітал	23			
Зареєстрований капітал		1400	86 010	86 010
Капітал у дооцінках	23	1405	41 333	41 333
Додатковий капітал		1410	2 239 291	3 029 776
Резервний капітал		1415	104 531	105 819
Нерозподілений прибуток		1420	824 075	128 554
Всього за розділом I		1495	3 295 240	3 391 492
II. Довгострокові зобов'язання й забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	24	1505	272 800	271 915
Інші довгострокові зобов'язання	24	1515	54 431	-
Довгострокові забезпечення		1520	-	-
Цільове фінансування		1525	-	-
Всього за розділом II		1595	327 231	271 915
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків		1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	25	1610	49 200	-
товари, роботи, послуги	26	1615	126 093	49 859
розрахунками з бюджетом	29	1620	15 003	4 586
в тому числі з податку на прибуток		1621	10 704	-
розрахунками зі страхування		1625	12 670	5 646
Розрахунками з оплати праці		1630	47 591	20 619
Поточна кредиторська заборгованість за отриманими авансами	26	1635	450 808	163 966
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками		1640	7 716	7 712
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків		1645	-	-
Поточні забезпечення	27	1660	19 530	18 817
Доходи майбутніх періодів		1665	341	328
Інші поточні зобов'язання	28	1690	210 939	63 660
Всього за розділом III		1695	939 891	335 193
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
Баланс		1700	-	-
		1900	4 562 362	3 998 600

Від імені керівництва Підприємства:

Яблонська Любов Василівна,
Головний бухгалтер

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД»

Консолідована фінансова звітність

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
Підприємство Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонбудівний завод»	за ЕДРПОУ	2020	12 31
Територія <u>Полтавська</u>	за КОАТУУ	05763814	
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	5310436500	
Вид економічної діяльності Виробництво залізничних локомотивів та рухомого складу	за КВЕД	230	
Середня кількість працівників \$ 464		30.20	
Адреса, телефон вул. Івана Приходька, 139, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621			
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях с копійками)			
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		v	
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) ЗА 2020 РІК

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Прим	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	7	2000	3 336 667	8 218 515
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	8	2050	(3 084 072)	(6 843 921)
Валовий:				
прибуток		2090	252 595	1 374 594
збиток		2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи		2120	331 788	382 129
У тому числі доходи від курсових різниць			272 433	215 765
Адміністративні витрати		2130	(132 169)	(175 835)
Витрати на збут	10	2150	(41 784)	(55 710)
Інші операційні витрати	11	2180	(317 588)	(484 243)
у тому числі (збитки) від курсових різниць			(224 831)	(264 929)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток		2190	92 842	1 040 935
збиток		2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі		2200	145	31
Інші фінансові доходи	12	2220	44 492	61 239
Інші доходи		2240	6 160	4 563
Фінансові витрати	13	2250	(39 300)	(36 894)
Втрати від участі в капіталі		2255	(86)	(1 402)
Інші витрати	14	2270	(18 863)	(9 436)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток		2290	85 390	1 059 036
збиток		2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	15	2300	(16 374)	(216 722)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	(-)	(-)
Чистий фінансовий результат:				
прибуток		2350	69 016	842 314
Збиток		2355	(-)	(-)

Продовження таблиці В. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД»

Консолідована фінансова звітність

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Дооцінка(уцінка) необоротних активів		2400	(1)	(-)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів, що підлягає рекласифікації до складу прибутків та збитків у майбутніх періодах		2405	-	(-)
Інший сукупний дохід (збиток)		2445	33 215	(46 809)
у тому числі актуарний прибуток/(збиток), що не підлягає рекласифікації до складу прибутків та збитків у майбутніх періодах				(46 809)
Інший сукупний дохід (збиток) до оподаткування		2450	33 214	(46 809)
Податок на прибуток, пов'язаний із іншим сукупним доходом		2455	(5 979)	8 426
у тому числі, що відноситься до актуарного прибутку/(збитку), що не підлягає рекласифікації до складу прибутків та збитків у майбутніх періодах			(5 979)	8 426
у тому числі що відноситься до переоцінки фінансових інвестицій, наявних для продажу, що підлягає рекласифікації до складу прибутків і збитків у майбутніх періодах				(-)
Інший сукупний дохід (збиток) після оподаткування		2460	27 235	(38 383)
Сукупний дохід (сума рядків 2350,2355 й 2460)		2465	96 251	803 931

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	1 990 223	5 866 742
Витрати на оплату праці	2505	743 525	1 132 615
Відрахування на соціальні заходи	2510	174 303	251 803
Амортизація	2515	92 804	97 836
Інші операційні витрати	2520	101 895	154 019
Разом	2550	3 102 750	7 503 015

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	114 679 552	114 679 552
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	114 679 552	114 679 552
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,60	7,34
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,60	7,34
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-

Від імені керівництва Підприємства:

Крамаренко Максим Вікторович,
Голова Правління

Яблонська Любов Василівна,
Головний бухгалтер

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД»

Консолідована фінансова звітність

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство <u>Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонбудівний завод»</u>	за ЕДРПОУ	2020 12 31
Територія <u>Полтавська</u>	за КОАТУУ	05763814
Організаційно-правова форма господарювання <u>Акціонерне товариство</u>	по КОПФГ	5310436500
Вид економічної діяльності <u>Виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу</u>	по КВЕД	230
Середня кількість працівників <u>5 464</u>		30.20
Адреса, телефон вул. <u>Івана Приходька, 139, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621</u>		
Одиниця виміру, тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого вказуються в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		V

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (ЗА ПРЯМИМ МЕТОДОМ) ЗА 2020 РІК

Форма № 3 Код по ДКУД 1801004

Стаття	Прим	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	7	3000	2 083 663	3 472 261
Повернення податків і зборів		3005	37 409	23
у тому числі податку на додану вартість		3006	37 387	-
Цільове фінансування		3010	16 300	915
Надходження авансів від покупців і замовників		3015	1 759 005	5 683 872
Надходження від повернення авансів		3020	15 195	6 734
Надходження від відсотків по залишкам коштів на поточних рахунках		3025	42 285	57 424
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)		3035	1 798	5 407
Надходження від операційної оренди		3040	1 631	11 534
Надходження від отриманих роялті		3045	1 743	5 711
Інші надходження		3095	261 704	186 416
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)		3100	(677 262)	(2 146 261)
Праці		3105	(658 735)	(911 958)
Відрахувань на соціальні заходи		3110	(176 463)	(246 446)
Зобов'язань з податків і зборів		3115	(199 811)	(369 776)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		3116	(36 412)	(69 709)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість		3117	(5 334)	(49 965)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків та зборів		3118	(158 065)	(250 102)
Витрачання на оплату авансів		3135	(1 360 026)	(4 993 905)
Витрачання на оплату повернення авансів		3140	(326)	(23 101)
Інші витрачання		3190	(269 514)	(267 284)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		3195	878 596	471 566
II. Рух коштів в результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій		3200	-	41
необоротних активів		3205	5 239	6 627
Надходження від отриманих:				
відсотків		3215	1 005	2 033
дивідендів	12	3220	1 202	1 782
Інші надходження		3230	-	-
Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій		3255	-	(1 441)
необоротних активів		3260	(49 790)	(79 552)
Витрачання на надання позик		3275	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		3295	(42 344)	(70 510)

Продовження таблиці В. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД»

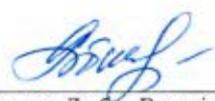
Консолідована фінансова звітність

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Находження від:				
Власного капіталу		3300	-	-
Отримання позик		3305	2 400	-
Витрачання на:				
Викуп власних акцій		3345	-	-
Погашення позик		3350	(120 280)	(3 194)
Сплату дивідендів		3355	(4)	(191 813)
Інші платежі		3390	(9 315)	(9 264)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		3395	(127 199)	(204 271)
Чистий рух коштів за звітний період		3400	709 053	196 785
Залишок коштів на початок року		3405	833 211	666 718
Вплив змін валютних курсів на залишок коштів		3410	43 782	(30 292)
Залишок коштів на кінець року	22	3415	1 586 046	833 211

Від імені керівництва Підприємства:

Крамаренко Максим Вікторович,
Голова Дирекції

Яблонська Любов Василівна,
Головний бухгалтер

Продовження таблиці В. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД»

Консолідована фінансова звітність

Підприємство Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонбудівний завод» за ЄДРПОУ
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2020	12	31
05763814		

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЗА 2020 РІК

Форма № 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	86 010	41 333	2 239 291	104 531	824 075	-	-	3 295 240
Коректування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Відкоригований залишок на початок року	4095	86 010	41 333	2 239 291	104 531	824 075	-	-	3 295 240
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	69 017	-	-	69 017
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	(1)	-	27 236	-	-	27 235
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	1 288	(1 288)	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	790 486	-	(790 486)	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення зобов'язаності з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом зміни у капіталі	4295	-	-	790 485	1 288	(695 521)	-	-	96 252
Залишок на кінець року	4300	86 010	41 333	3 029 776	105 819	128 554	-	-	3 391 492

Від імені керівництва Підприємства:

Крамаренко Максим Вікторович,
Голова ЦілолітньоїЯблонська Любов Василівна,
Головний бухгалтер

ДОДАТОК Г

Таблиця Г. 1

Фінансова звітність ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2021 рік

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
Підприємство <u>Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод»</u>		2021	12	31
Територія <u>Полтавська</u>	за ЄДРПОУ	05763814		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Акціонерне товариство</u>	за КАТОТТГ	UA53020110010228624		
Вид економічної діяльності <u>Виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу</u>	за КОПФГ	230		
Середня кількість працівників <u>4 573</u>	за КВЕД	30.20		
Адреса, телефон <u>вул. Івана Прихолька, 139, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621</u>				
Одиниця виміру: <u>тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях с копійками)</u>				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності		v		

КОНСОЛІДОВАНИЙ БАЛАНС (КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) на 31 грудня 2021 р.

Форма № 1-к

Код по ДКУД

1801001

Актив	Прим.	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	16	1000	35 071	34 661
первісна вартість		1001	113 927	122 576
накопичена амортизація		1002	(78 856)	(87 915)
Незавершені капітальні інвестиції	16	1005	8 673	24 508
Основні засоби	16	1010	628 545	592 925
первісна вартість		1011	1 426 437	1 450 810
знос		1012	(797 892)	(857 885)
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі	22	1030	2 060	2 086
Інші фінансові інвестиції	22	1035	4 831	4 831
Довгострокова дебіторська заборгованість	17	1040	-	14 370
Відстрочені податкові активи	15	1045	41 444	32 264
Інші необоротні активи		1090	-	-
Усього за розділом I		1095	720 624	705 645
II. Оборотні активи				
Запаси	18	1100	1 290 541	1 738 446
виробничі запаси		1101	705 256	1 141 366
незавершене виробництво		1102	517 884	542 856
готова продукція		1103	66 977	53 757
товари		1104	424	467
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	19	1125	190 243	289 516
Дебіторська заборгованість по розрахунках:				
за виданими авансами	20	1130	66 852	636 091
з бюджетом	21	1135	141 617	14 728
у тому числі з податку на прибуток		1136	3 427	3 559
із внутрішніх розрахунків		1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість		1155	1 858	1 623
Поточні фінансові інвестиції		1160	-	-
Гроші та їхні еквіваленти	23	1165	1 586 046	1 522 829
Витрати майбутніх періодів		1170	337	376
Інші оборотні активи		1190	482	399
Усього за розділом II		1195	3 277 976	4 204 008
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1200		
Баланс		1300	3 998 600	4 909 653

Продовження таблиці Г. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

Пасив	Прим	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	4	5
I. Власний капітал	24			
Зареєстрований капітал		1400	86 010	86 010
Капітал у дооцінках	24	1405	41 333	41 333
Додатковий капітал		1410	3 029 776	3 128 817
Резервний капітал		1415	105 819	105 819
Нерозподілений прибуток		1420	128 554	(131 446)
Усього за розділом I		1495	3 391 492	3 230 533
II. Довгострокові зобов'язання й забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	25	1505	271 915	217 920
Інші довгострокові зобов'язання		1515	-	-
Довгострокові забезпечення		1520	-	-
Цільове фінансування		1525	-	-
Усього за розділом II		1595	271 915	217 920
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків		1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями		1610	-	-
товари, роботи, послуги	26	1615	49 859	121 232
розрахунками з бюджетом	29	1620	4 586	11 457
В тому числі з податку на прибуток		1621	-	-
розрахунками зі страхування		1625	5 646	10 528
Розрахунками з оплати праці		1630	20 619	40 785
Поточна кредиторська заборгованість за отриманими авансами	26	1635	163 966	1 193 199
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками		1640	7 712	7 703
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків		1645	-	-
Поточні забезпечення	27	1660	18 817	13 832
Доходи майбутніх періодів		1665	328	315
Інші поточні зобов'язання	28	1690	63 660	62 149
Усього за розділом III		1695	335 193	1 461 200
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		1700	-	-
Баланс		1900	3 998 600	4 909 653

Від імені керівництва Підприємства:

Максим КРАМАРЕНКО
Голова правління, директор

Любов ЯВЛОНЬСКА,
Головний бухгалтер

Продовження таблиці Г. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНОБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
		2021	12 31
Підприємство <u>Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод»</u>	за ЕДРПОУ	05763814	
Територія <u>Полтавська</u>	за КАТОТТГ	UA5302010010228624	
Організаційно-правова форма господарювання <u>Акціонерне товариство</u>	за КОПФГ	230	
Вид економічної діяльності <u>Виробництво залізничних локомотивів та рухомого складу</u>	за КВЕД	30.20	
Середня кількість працівників <u>4 573</u>			
Адреса, телефон вул. Івана Прихольця, 139, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621			
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях с копійками)			
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності		v	

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) ЗА 2021РІК

Форма № 2-к

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Прим	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	7	2000	2 550 219	3 336 667
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	8	2050	(2 515 022)	(3 084 072)
Валовий:				
прибуток		2090	35 197	252 595
збиток		2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	11	2120	19 341	331 790
Адміністративні витрати		2130	(133 339)	(132 169)
Витрати на збут	10	2150	(30 618)	(41 784)
Інші операційні витрати	11	2180	(117 095)	(317 588)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток		2190	-	92 844
збиток		2195	(226 514)	(-)
Дохід від участі в капіталі		2200	40	145
Інші фінансові доходи	12	2220	25 907	44 491
Інші доходи		2240	2 348	6 160
Фінансові витрати	13	2250	(30 155)	(39 300)
Втрати від участі в капіталі		2255	(14)	(86)
Інші витрати	14	2270	(5 775)	(18 863)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток		2290	-	85 391
збиток		2295	(234 163)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	15	2300	5 646	(16 374)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	(-)	(-)
Чистий фінансовий результат:				
прибуток		2350	-	69 017
збиток		2355	(228 517)	(-)

Продовження таблиці Г. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНОБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Дооцінка(уцінка) необоротних активів		2400	(-)	(1)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів, що підлягає рекласифікації до складу прибутків та збитків у майбутніх періодах		2405	-	-
Інший сукупний дохід (збиток)	25	2445	82 388	33 215
у тому числі актуарний прибуток/(збиток), що не підлягає рекласифікації до складу прибутків та збитків у майбутніх періодах			82 388	33 215
Інший сукупний дохід (збиток) до оподаткування		2450	82 388	33 214
Податок на прибуток, пов'язаний із іншим сукупним доходом	15	2455	14 830	5 979
у тому числі, що відноситься до актуарного прибутку/(збитку), що не підлягає рекласифікації до складу прибутків та збитків у майбутніх періодах	25		14 830	5 979
у тому числі що відноситься до переоцінки фінансових інвестицій, наявних для продажу, що підлягає рекласифікації до складу прибутків і збитків у майбутніх періодах			-	-
Інший сукупний дохід (збиток) після оподаткування		2460	67 558	27 235
Сукупний дохід (сума рядків 2350,2355 й 2460)		2465	(160 959)	96 252

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	1 893 441	1 990 223
Витрати на оплату праці	2505	603 349	743 525
Відрахування на соціальні заходи	2510	143 349	174 303
Амортизація	2515	83 406	92 804
Інші операційні витрати	2520	87 135	101 895
Разом	2550	2 810 680	3 102 750

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	114 679 552	114 679 552
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	114 679 552	114 679 552
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(1,99)	0,60
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(1,99)	0,60
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Від імені керівництва Підприємства:

Максим КРАМАРЕНКО,
Голова правління-директор

Любов ЯБЛОНСЬКА,
Головний бухгалтер

Продовження таблиці Г. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

Підприємство <u>Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонубудівний завод»</u>	Дата (рік, місяць, число)	2021	12	31
Територія <u>Полтавська</u>	за ЄДРПОУ	05763814		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Акціонерне товариство</u>	за КАТОТТГ	UA53020110010228624		
Вид економічної діяльності <u>Виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу</u>	по КОПФГ	230		
	по КВЕД	30.20		

Середня кількість працівників 4 573

Адреса, телефон вул. Івана Прихолька, 139, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого вказуються в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (ЗА ПРЯМИМ МЕТОДОМ) ЗА 2021 РІК

Форма № 3-к Код по ДКУД 1801004

Стаття	Прим	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	7	3000	1 943 448	2 083 663
Повернення податків і зборів у тому числі податку на додану вартість		3005	10 829	37 409
Цільове фінансування		3006	10 821	37 387
		3010	11 622	16 300
Надходження авансів від покупців і замовників	26	3015	2 479 987	1 759 005
Надходження від повернення авансів		3020	10 093	15 195
Надходження від відсотків по залишкам коштів на поточних рахунках		3025	22 895	42 285
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)		3035	1 519	1 798
Надходження від операційної оренди		3040	1 042	1 631
Надходження від отриманих роялті		3045	1 511	1 743
Інші надходження		3095	179 540	261 704
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)		3100	(1 121 414)	(677 262)
Праці		3105	(472 903)	(658 735)
Відрахувань на соціальні заходи		3110	(133 153)	(176 463)
Зобов'язань з податків і зборів		3115	(132 183)	(199 811)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		3116	(85)	(36 412)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість		3117	(9 274)	(5 334)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків та зборів		3118	(122 824)	(158 065)
Витрачання на оплату авансів		3135	(2 392 596)	(1 360 026)
Витрачання на оплату повернення авансів		3140	(201 953)	(326)
Інші витрачання		3190	(216 957)	(269 514)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		3195	(8 673)	878 596
II. Рух коштів в результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій		3200		
необоротних активів		3205	1 023	5 239
Надходження від отриманих:				
відсотків		3215	902	1 005
дивідендів		3220	1 353	1 202
Інші надходження		3230		
Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій		3255		
необоротних активів		3260	(33 593)	(49 790)
Витрачання на надання позик		3275		
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		3295	(30 315)	(42 344)

Продовження таблиці Г. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Находження від: Власного капіталу		3300		-
Отримання позик		3305	2 905	2 400
Витрачання на: Викуп власних акцій		3345		
Погашення позик		3350	(2 905)	(120 280)
Сплату дивідендів		3355	(8)	(4)
Інші платежі		3390		(9 315)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		3395	(8)	(127 199)
Чистий рух коштів за звітний період		3400	(38 996)	709 053
Залишок коштів на початок року		3405	1 586 046	833 211
Вплив змін валютних курсів на залишок коштів		3410	(24 221)	43 782
Залишок коштів на кінець року	22	3415	1 522 829	1 586 046

Від імені керівництва Підприємства:

Любов ЯБЛОНСЬКА,
Головний бухгалтер

Продовження таблиці Г. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

Підприємство Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод» (найменування)	Дата (рік, місяць, число)		
	2021	12	31
	КОДИ 05763814		

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЗА 2021 РІК

Форма № 4-к Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	86 010	41 333	3 029 776	105 819	128 554	-	-	3 391 492
Коректування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Відкоригований залишок на початок року	4095	86 010	41 333	3 029 776	105 819	128 554	-	-	3 391 492
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	-228 517	-	-	-228 517
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	(4)	-	67 562	-	-	67 558
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	99 045	-	(99 045)	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	99 041	-	(260 000)	-	-	(160 959)
Залишок на кінець року	4300	86 010	41 333	3 128 817	105 819	(131 446)	-	-	3 230 533

Від імені керівництва Підприємства:

Максим КРАВАРЕНКО
Голова правління, директор

Любов ЯБЛОНСЬКА,
Головний бухгалтер

ДОДАТОК Г

Таблиця Г. 1

Фінансова звітність ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2022 рік

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНОБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

Група <u>Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод»</u>	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ за КАТОТТГ за КОПФГ за КВЕД	КОДИ		
		2022	12	31
Територія <u>Полтавська</u>		05763814		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Акціонерне товариство</u>		UA5302011001		
Вид економічної діяльності <u>Виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу</u>		0228624		
		230		
		30.20		
Середня кількість працівників <u>4 643</u>				
Адреса, телефон <u>вул. Івана Приходька, 139, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621</u>				
Одиниця виміру: <u>тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)</u>				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності				
v				

КОНСОЛІДОВАНИЙ БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) НА 31 ГРУДНЯ 2022 Р.

Актив	Прим.	Код рядка	На початок звітного періоду	1801001
				На кінець звітного періоду
1		2	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	16	1000	34 661	30 553
первісна вартість		1001	122 576	126 240
накопичена амортизація		1002	(87 915)	(95 687)
Незавершені капітальні інвестиції	16	1005	24 508	8 734
Основні засоби	16	1010	592 925	561 324
первісна вартість		1011	1 450 810	1 486 191
знос		1012	(857 885)	(924 867)
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі	22	1030	2 086	2 152
Інші фінансові інвестиції	22	1035	4 831	4 831
Довгострокова дебіторська заборгованість	17	1040	14 370	2 720
Відстрочені податкові активи	15	1045	32 264	2 747
Інші необоротні активи		1090	-	-
Усього за розділом I		1095	705 645	613 061
II. Оборотні активи				
Запаси	18	1100	1 738 446	1 406 722
виробничі запаси		1101	1 141 366	842 450
незавершене виробництво		1102	542 856	484 518
готова продукція		1103	53 757	79 391
товари		1104	467	363
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	19	1125	289 516	1 635 322
Дебіторська заборгованість по розрахунках: за виданими авансами	20	1130	636 091	268 054
з бюджетом	21	1135	14 728	249
у тому числі з податку на прибуток		1136	3 559	138
із внутрішніх розрахунків		1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість		1155	1 623	683
Поточні фінансові інвестиції		1160	-	-
Гроші та їхні еквіваленти	23	1165	1 522 829	607 750
Витрати майбутніх періодів		1170	376	52
Інші оборотні активи		1190	399	400
Усього за розділом II		1195	4 204 008	3 919 232
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс		1300	4 909 653	4 532 293

Рис. 1. Фінансова звітність ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» за 2022 рік

Продовження таблиці Г. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

Пасив	Прим	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	4	5
I. Власний капітал	24			
Зареєстрований капітал		1400	86 010	86 010
Капітал у дооцінках	24	1405	41 333	41 333
Додатковий капітал		1410	3 128 817	3 128 815
Резервний капітал		1415	105 819	105 819
Нерозподілений прибуток		1420	(131 446)	(73 879)
Усього за розділом I		1495	3 230 533	3 288 098
II. Довгострокові зобов'язання й забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	25	1505	217 920	216 990
Інші довгострокові зобов'язання		1515	-	-
Довгострокові забезпечення		1520	-	-
Цільове фінансування		1525	-	-
Усього за розділом II		1595	217 920	216 990
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків		1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями		1610	-	-
товари, роботи, послуги	26	1615	121 232	167 622
розрахунками з бюджетом	29	1620	11 457	91 506
В тому числі з податку на прибуток		1621	-	1 857
розрахунками зі страхування		1625	10 528	8 249
Розрахунками з оплати праці		1630	40 785	33 535
Поточна кредиторська заборгованість за отриманими авансами	26	1635	1 193 199	623 408
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками		1640	7 703	7 701
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків		1645	-	-
Поточні забезпечення	27	1660	13 832	11 603
Доходи майбутніх періодів		1665	315	302
Інші поточні зобов'язання	28	1690	62 149	83 279
Усього за розділом III		1695	1 461 200	1 027 205
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
		1700	-	-
Баланс		1900	4 909 653	4 532 293

Від імені керівництва Підприємства:

Максим КРАМАРЕНКО,
Голова правління-директор

Любов ЯБЛОНСЬКА,
Головний бухгалтер

Продовження таблиці Г. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

Група Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
		2022	12	31
Територія <u>Полтавська</u>	за	05763814		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Акціонерне товариство</u>	за	UA5302011001		
Вид економічної діяльності <u>Виробництво залізничних локомотивів та рухомого складу</u>	за КОТТГ	0228624		
	за КОПФГ	230		
	за КВЕД	30.20		
Середня кількість працівників <u>4 643</u>				
Адреса, телефон вул. Івана Приходька, 139, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621				
Одиниця виміру: <u>тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях с копійками)</u>				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		v		
за міжнародними стандартами фінансової звітності				

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (Звіт про сукупний дохід)
ЗА РІК 2022 Р.**

Форма № 2-к

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Прим	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	7	2000	3 543 812	2 550 219
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	8	2050	(3 372 553)	(2 515 022)
Валовий:				
прибуток		2090	171 259	35 197
збиток		2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	11	2120	240 513	19 341
Адміністративні витрати		2130	(157 327)	(133 339)
Витрати на збут	10	2150	(29 950)	(30 618)
Інші операційні витрати	11	2180	(150 077)	(117 095)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток		2190	74 418	-
збиток		2195	(-)	(226 514)
Дохід від участі в капіталі		2200	68	40
	12			
Інші фінансові доходи		2220	27 662	25 907
Інші доходи		2240	5 129	2 348
Фінансові витрати	13	2250	(25 052)	(30 155)
Втрати від участі в капіталі		2255	(3)	(14)
Інші витрати	14	2270	(5 799)	(5 775)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток		2290	76 423	-
збиток		2295	(-)	(234 163)
(Витрати)/ дохід з податку на прибуток	15	2300	(35 135)	5 646
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	(-)	(-)
Чистий фінансовий результат:				
прибуток		2350	41 288	-
збиток		2355	(-)	(228 517)

Продовження таблиці Г. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Дооцінка(уцінка) необоротних активів		2400	(-)	(-)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів, що підлягає рекласифікації до складу прибутків та збитків у майбутніх періодах		2405	-	-
Інший сукупний дохід (збиток)	25	2445	16 277	82 388
у тому числі актуарний прибуток/(збиток), що не підлягає рекласифікації до складу прибутків та збитків у майбутніх періодах			16 277	82 388
Інший сукупний дохід (збиток) до оподаткування		2450	16 277	82 388
Податок на прибуток, пов'язаний із іншим сукупним доходом	15	2455	-	(14 830)
у тому числі, що відноситься до актуарного прибутку/(збитку), що не підлягає рекласифікації до складу прибутків та збитків у майбутніх періодах	25		-	(14 830)
у тому числі що відноситься до переоцінки фінансових інвестицій, наявних для продажу, що підлягає рекласифікації до складу прибутків і збитків у майбутніх періодах			-	-
Інший сукупний дохід (збиток) після оподаткування		2460	16 277	67 558
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 й 2460)		2465	57 565	(160 959)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	2 481 082	1 893 441
Витрати на оплату праці	2505	791 827	603 349
Відрахування на соціальні заходи	2510	184 623	143 349
Амортизація	2515	81 478	83 406
Інші операційні витрати	2520	56 612	87 135
Разом	2550	3 595 622	2 810 680

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	114 679 552	114 679 552
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	114 679 552	114 679 552
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,36	(1,99)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,36	(1,99)
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Від імені керівництва Підприємства:

Максим КРАМАРЕНКО,
Голова правління-директорЛюбов ЯБЛОНСЬКА,
Головний бухгалтер

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНОБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

Група Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2022	12	31
Територія Полтавська	за ЕДРПОУ	05763814		
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КАТОТТГ	UA5302011001		
Вид економічної діяльності Виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу	по КОПФГ	0228624		
Середня кількість працівників 4 643	по КВЕД	230		
Адреса, телефон вул. Івана Приходька, 139, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621		30.20		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого вказуються в гривнях с копійками)				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності		v		

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (за прямим методом)
ЗА 2022 РІК**

Форма № 3-к Код по ДКУД 1801004

Стаття	Прим	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	7	3000	804 846	1 943 448
Повернення податків і зборів		3005	24	10 829
у тому числі податку на додану вартість		3006	-	10 821
Цільове фінансування		3010	34 767	11 622
Надходження авансів від покупців і замовників	26	3015	1 389 499	2 479 987
Надходження від повернення авансів		3020	9 101	10 093
Надходження від відсотків по залишкам коштів на поточних рахунках		3025	26 557	22 895
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)		3035	897	1 519
Надходження від операційної оренди		3040	1 589	1 042
Надходження від отриманих роялті		3045	2 828	1 511
Інші надходження		3095	270 368	179 540
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)		3100	(1 005 722)	(1 121 414)
Праці		3105	(667 079)	(472 903)
Відрахувань на соціальні заходи		3110	(178 103)	(133 153)
Зобов'язань з податків і зборів		3115	(300 151)	(132 183)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		3116	(342)	(85)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість		3117	(105 037)	(9 274)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків та зборів		3118	(194 772)	(122 824)
Витрачання на оплату авансів		3135	(1 197 371)	(2 392 596)
Витрачання на оплату повернення авансів		3140	(12 889)	(201 953)
Інші витрачання		3190	(157 099)	(216 957)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		3195	(977 938)	(8 673)

Продовження таблиці Г. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

Стаття	Прим	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
II. Рух коштів в результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій		3200		
необоротних активів		3205	-	1 023
Надходження від отриманих:				
відсотків		3215	-	902
дивідендів		3220	-	1 353
Інші надходження		3230		
Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій		3255		
необоротних активів		3260	(4 441)	(33 593)
Витрачання на надання позик		3275		
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		3295	(4 441)	(30 315)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу		3300		
Отримання позик		3305	-	2 905
Витрачання на:				
Викуп власних акцій		3345		
Погашення позик		3350	(·)	(2 905)
Сплату дивідендів		3355	(3)	(8)
Інші платежі		3390		
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		3395	(3)	(8)
Чистий рух коштів за звітний період		3400	(982 382)	(38 996)
Залишок коштів на початок року		3405	1 522 829	1 586 046
Вплив змін валютних курсів на залишок коштів		3410	67 303	(24 221)
Залишок коштів на кінець року	22	3415	607 750	1 522 829

Від імені керівництва Підприємства:

Максим КРАМАРЕНКО,
Голова правління-директор

Любов ЯБЛОНСЬКА,
Головний бухгалтер

Продовження таблиці Г. 1

ПАТ «КРЮКІВСЬКИЙ ВАГОНОБУДІВНИЙ ЗАВОД» Консолідована фінансова звітність

Група Публічне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод» (найменування)	Дата (рік, місяць, число)		КОДИ		
	за ЕДРПОУ		2022	12	31
			05763814		

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ
ЗА 2022 РІК

Форма № 4-к Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	86 010	41 333	3 128 817	105 819	(131 446)	-	-	3 230 533
Коректування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Відкоригований залишок на початок року	4095	86 010	41 333	3 128 817	105 819	(131 446)	-	-	3 230 533
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	41 288	-	-	41 288
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	(2)	-	16 279	-	-	16 277
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	(2)	-	57 567	-	-	57 565
Залишок на кінець року	4300	86 010	41 333	3 128 815	105 819	(73 879)	-	-	3 288 098

Від імені керівництва Підприємства:

Максим КРАМАРЕНКО,
Голова правління-директор

Любов ЯБЛОНСЬКА,
Головний бухгалтер